

αδμηε

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
2024-2033

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ - ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ:

ADVANCED ENVIRONMENTAL STUDIES A.E. (δ.τ. ADENS A.E.)

Βασ. Σοφίας 98Α, Τ.Κ. 115 28, Αθήνα, Τηλ. 210 7257539,

Fax: 210 7788668, E-mail: info@adens.gr

Απρίλιος 2026

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Εισαγωγή	1
1.1	Ομάδα Μελέτης	3
1.2	Θεσμικό πλαίσιο.....	4
1.2.1	Το Δίκτυο NATURA 2000.....	4
1.2.2	Μεθοδολογική Προσέγγιση σύμφωνα με το έγγραφο 2021/C437/01	5
1.3	Στόχος της μελέτης.....	11
2	Αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης της προκαταρκτικής μελέτης	12
3	Εφαρμογή Σταδίου 1: Διαπίστωση αν το έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000.....	16
4	Εφαρμογή Σταδίου 2: Περιγραφή του έργου και των επιπτώσεών του	17
5	Εφαρμογή Σταδίου 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο.....	27
5.1	Μεθοδολογία	27
5.2	Περιγραφή των Περιοχών Μελέτης.....	28
5.2.1	1 ^η ομάδα	29
5.2.2	3 ^η ομάδα	42
5.2.3	4 ^η ομάδα	81
5.2.4	5 ^η ομάδα	97
5.3	Στόχοι διατήρησης.....	104
5.3.1	1 ^η ομάδα	104
5.3.2	3 ^η ομάδα	106
5.3.3	4 ^η ομάδα	120
5.3.4	5 ^η ομάδα	127
5.4	Κατάσταση διατήρησης.....	128
5.4.1	1 ^η ομάδα	128
5.4.2	3 ^η ομάδα	129
5.4.3	4 ^η ομάδα	134
5.4.4	5 ^η ομάδα	136
5.5	Απειλές/πιέσεις	138
5.5.1	1 ^η ομάδα	138
5.5.2	3 ^η ομάδα	140
5.5.3	4 ^η ομάδα	144
5.5.4	5 ^η ομάδα	148
6	Εφαρμογή σταδίου 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων	149
6.1	Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων.....	149
6.1.1	1 ^η ομάδα	155
6.1.2	3 ^η ομάδα	157
6.1.3	4 ^η ομάδα	160
6.1.4	5 ^η ομάδα	160
6.2	Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα	161
6.3	Μετριασμός επιπτώσεων	162
7	Σύνοψη	163
8	Βιβλιογραφία	164
	Ελληνικές.....	164
	Ξενόγλωσσες.....	164
	Ιστοσελίδες	164
9	Παραρτήματα	165

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1-1	Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τους τόπους Natura 2000· τρία στάδια της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 (2021/C 437/01)	10
------------	---	----

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1-1	Υπό μελέτη έργα του ΔΠΑ 2024-2033 εντός των περιοχών του δικτύου NATURA 2000	1
Πίνακας 5-1	Σημαντικά είδη орνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1140009 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	35
Πίνακας 5-2	Άλλα είδη σημαντικά είδη που απαντούν στη ΖΕΠ GR1140009	42
Πίνακας 5-3	Σημαντικά είδη орнιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120008 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	50
Πίνακας 5-4	Άλλα είδη σημαντικά είδη орнιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR2120008	56
Πίνακας 5-5	Σημαντικά είδη орнιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	62
Πίνακας 5-6	Άλλα είδη σημαντικά είδη орнιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR2120006	65
Πίνακας 5-7	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	70
Πίνακας 5-8	Σημαντικά είδη πανίδας της GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	73
Πίνακας 5-9	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	75
Πίνακας 5-10	Σημαντικά είδη πανίδας της GR2230009 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	80
Πίνακας 5-11	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	84
Πίνακας 5-12	Σημαντικά είδη πανίδας της GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	86
Πίνακας 5-13	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	87
Πίνακας 5-14	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	92
Πίνακας 5-15	Σημαντικά είδη πανίδας της GR220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	94
Πίνακας 5-16	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	95
Πίνακας 5-17	Σημαντικά είδη орнιθοπανίδας της ΖΕΠ GR3000020 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	103
Πίνακας 5-18	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη орнιθοπανίδας της GR1140009	104
Πίνακας 5-19	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη орнιθοπανίδας της GR2120008	107
Πίνακας 5-20	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη орнιθοπανίδας της GR2120006	110
Πίνακας 5-21	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	111
Πίνακας 5-22	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	112
Πίνακας 5-23	Στόχοι Διατήρησης GR2230004 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	113
Πίνακας 5-24	Στόχοι Διατήρησης GR2230004 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	117
Πίνακας 5-25	Στόχοι Διατήρησης GR2230009 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	119
Πίνακας 5-26	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	120
Πίνακας 5-27	Στόχοι Διατήρησης GR2220007 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	121
Πίνακας 5-28	Στόχοι Διατήρησης GR2220007 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	121
Πίνακας 5-29	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	123
Πίνακας 5-30	Στόχοι Διατήρησης GR2220004 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	125
Πίνακας 5-31	Στόχοι Διατήρησης GR2220004 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	125
Πίνακας 5-32	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη орнιθοπανίδας της GR3000020	127
Πίνακας 5-33	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1140009 (ΤΕΔ)	138
Πίνακας 5-34	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2120008 (ΤΕΔ)	140
Πίνακας 5-35	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2230004 (ΤΕΔ)	142
Πίνακας 5-36	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2220007 (ΤΕΔ)	144
Πίνακας 5-37	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2220004 (ΤΕΔ)	146

Πίνακας 5-38	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR3000020 (ΤΕΔ).....	148
Πίνακας 6-1	Είδη της ΖΕΠ GR1140009 (ΤΕΔ 2020) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/С 213/02)	155
Πίνακας 6-2	Είδη της ΖΕΠ GR2120008 (ΤΕΔ 2020) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/С 213/02)	157
Πίνακας 6-3	Είδη της ΖΕΠ GR2120006 (ΤΕΔ, 2020 & προτεινόμενες προσθήκες ΕΠΜ) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/С 213/02)	158
Πίνακας 6-4	Είδη της ΖΕΠ GR3000020 (προτεινόμενη προσθήκη ΕΠΜ) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/С 213/02)	160

ΧΑΡΤΕΣ

Χάρτης 5-1	ΖΕΠ GR1140009 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	30
Χάρτης 5-2	ΖΕΠ GR2120008 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	44
Χάρτης 5-3	ΖΕΠ GR2120006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	58
Χάρτης 5-4	ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	68
Χάρτης 5-5	ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230009 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	78
Χάρτης 5-6	ΤΚΣ GR2220007 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	82
Χάρτης 5-7	ΕΖΔ GR2220004 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	90
Χάρτης 5-8	ΖΕΠ GR3000020 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	99

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Γ.Μ.	Γραμμές Μεταφοράς
ΔΠΑ	Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης
ΕΖΔ	Ειδική Ζώνη Διατήρησης
ΕΠΜ	Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΚΜ	Κράτη Μέλη
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΕΟΑ	Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης
ΠΜ	Περιοχή Μελέτης
ΠΠ	Προστατευόμενες Περιοχές
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΣΠΠΒ	Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας
ΣΠΠΕ	Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας
ΤΕΔ	Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων
ΤΟ	Τύποι Οικοτόπων
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
Υ/Β	Υποβρύχιο
Υ/Σ	Υποσταθμός
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

1 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αποτελεί το στάδιο του Ελέγχου Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων (Appropriate Assessment Screening) και αξιολογεί την πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων **είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα προγράμματα/σχέδια** στο προστατευτέο αντικείμενο των ΠΠ του δικτύου Natura 2000.

Η παρούσα συντάσσεται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) των ετών 2024-2033.

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2024 - 2033 περιλαμβάνει τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος για την αντίστοιχη περίοδο, καθώς και τη βασική φιλοσοφία η οποία ακολουθείται για τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τον προγραμματισμό τους. Ειδικότερα, περιλαμβάνει την περιγραφή και τον χρονικό προγραμματισμό των **έργων της ανάπτυξης του Συστήματος** τα οποία αφορούν:

- τις αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις του Συστήματος, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (Γ.Μ.), αναβαθμίσεις Γ.Μ., νέα Κέντρα Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), καθώς και επεκτάσεις υφισταμένων ΚΥΤ ή Υ/Σ οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για αυτή τη χρονική περίοδο,
- τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υ/Σ και ΚΥΤ, όπως και των αντίστοιχων υποδομών ελέγχου τους,
- τα αναγκαία έργα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικότητας του Συστήματος, όπως ενισχύσεις των υφισταμένων ΚΥΤ και κατασκευή νέων Γ.Μ. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών των Χρηστών του Συστήματος,
- την ένταξη στο Σύστημα ή/και την αναβάθμιση νέων διασυνδεδετικών Γ.Μ. με γειτονικές χώρες,
- τα έργα σύνδεσης στο Σύστημα (Γ.Μ. και Υποσταθμοί) τα οποία απαιτούνται για την ένταξη των νέων Σταθμών Παραγωγής και των νέων Καταναλωτών Υ.Τ. (Πελάτες Υ.Τ. και Διαχειριστής Δικτύου), για τα οποία έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικές μελέτες σύνδεσης και τέλος,
- την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (S/W), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Ορισμένα από τα έργα που θα υλοποιηθούν στην περίοδο αυτή με γνώμονα την ικανοποίηση των παραπάνω στόχων, διέρχονται **εντός προστατευόμενων περιοχών του δικτύου NATURA 2000** όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1-1 Υπό μελέτη έργα του ΔΠΑ 2024-2033 εντός των περιοχών του δικτύου NATURA 2000

Περιγραφή (γεν.) Έργου	Ονομασία	Περιοχή του δικτύου NATURA 2000
ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (NEA)	Γ.Μ. 150 kV Σιδάρι Κέρκυρας - Σύστημα (Γ.Μ. Αγ. Βασίλειος - Κέρκυρα II)	GR2230009
ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Σιδαρίου	GR2230009
ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (NEA)	Γ.Μ. 150 kV Κεφαλονιά II - Σύστημα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Περιγραφή (γεν.) Έργου	Ονομασία	Περιοχή του δικτύου NATURA 2000
ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Κεφαλονιά II	
ΥΠΟΓΕΙΑ Γ.Μ 150 kV (NEA)	Καλωδιακή Γ.Μ. 150 kV Μέγαρο - Αίγινα	GR3000020
ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Αίγινας	
ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (NEA)	Γ.Μ. 150 kV Προσοτσάνη - Σύστημα	GR1140009
ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Προσοτσάνης	
ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Σίνδου II	
ΥΠΟΓΕΙΑ Γ.Μ 150 kV (NEA)	Καλωδιακή Γ.Μ. 150 kV Κεφαλονιά II - ΤΔ Κυλλήνης	GR2220007, GR2220004
ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 400 kV (NEA)	Γ.Μ. 400 kV ΚΥΤ Αράχθου - ΚΥΤ Θεσπρωτίας	GR2120008, GR2120006
ΝΕΟ ΚΥΤ	ΚΥΤ Θεσπρωτίας	
ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 400 kV (NEA)	Γ.Μ. 400 kV ΚΥΤ Θεσπρωτίας - Fier	GR2120008, GR2120006
ΥΠΟΓΕΙΑ & ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ Γ.Μ 400 kV (NEA)	Καλωδιακές Γ.Μ. 400kV: Υ/Γ ΣΡ στην Θεσπρωτία και στην Galatina Υ/Β ΣΡ Θεσπρωτία - Galatina	GR2230004

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμό (2021/C 437/01) Ανακοίνωση της Επιτροπής **«Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000** - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».

Σημαντική παράμετρος στην εκπόνηση της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης είναι ο καθορισμός της **Περιοχής Μελέτης (ΠΜ)**. Σύμφωνα με την ΚΥΑ 170225/27-01-2014, η ΠΜ πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών, ήτοι στην προκειμένη των εξής περιοχών του δικτύου NATURA 2000:

1. ΖΕΠ με κωδικό GR1140009 και ονομασία «Όρος Φαλακρό»
2. ΖΕΠ με κωδικό GR2120008 και ονομασία «Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα»
3. ΖΕΠ με κωδικό GR2120006 και ονομασία «Ελη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι»
4. ΕΖΔ – ΤΚΣ με κωδικό GR2230004 και ονομασία «Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή»
5. ΤΚΣ με κωδικό GR2230009 «Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)»
6. ΤΚΣ με κωδικό GR2220007 και ονομασία «Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα»
7. ΕΖΔ με κωδικό GR2220004 και ονομασία «Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα»
8. ΖΕΠ με κωδικό GR3000020 και ονομασία «Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή»

Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στις κανονικές συνθήκες κατασκευής και λειτουργίας του σχεδίου. Επομένως, δεν λήφθηκαν υπόψη στην παρούσα έκτακτα και μη συνήθη γεγονότα (π.χ. ατυχηματική ρύπανση ή διαρροή χημικών και επικίνδυνων ουσιών), τα οποία θα μπορούσαν δυνητικά να επηρεάσουν τη βιοποικιλότητα.

1.1 Ομάδα Μελέτης

Η επιστημονική ομάδα που εκπόνησε την παρούσα μελέτη απαρτίζεται από τους παρακάτω επιστήμονες:

- Στ. Καϊμάκη Πολ. Μηχανικός ΕΜΠ, Μηχανικός Περιβάλλοντος, PhD
- Μ. Παππά Βιολόγος Παν. Πατρών, MEd
- Ε. Παυλίδου Περιβαλλοντολόγος Παν. Αιγαίου, MSc
- Μ. Καλαϊτζής Γεωγράφος Παν. Αιγαίου, MSc
- Χ. Ορφανού Βιολόγος ΕΚΠΑ, MSc

1.2 Θεσμικό πλαίσιο

1.2.1 Το Δίκτυο NATURA 2000

Το Δίκτυο NATURA 2000 ιδρύθηκε με σκοπό τη διατήρηση και προστασία ορισμένων φυσικών οικοτόπων, αυτοφυών ειδών χλωρίδας και άγριων ειδών πανίδας. Εκτείνεται σε όλα τα ΚΜ και αποτελείται από δύο τύπους περιοχών:

- τους **Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ, ή Sites of Community Interest, SCI)**, στους οποίους απαντούν τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι ή/ και είδη φυτών και ζώων του Παραρτήματος ΙΙ της **Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ** για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
- τις **Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, ή Special Protection Areas, SPA)**, για την Οрниθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία **2009/147/ΕΚ** περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.

Όσον αφορά στους **ΤΚΣ**, κάθε Κράτος μέλος **προτείνει** έναν κατάλογο τόπων όπου απαντώνται φυσικοί οικότοποι και άγρια ζωικά και φυτικά είδη. Βάσει των εθνικών καταλόγων και σε συμφωνία με καθένα από τα Κράτη Μέλη, η Επιτροπή εκδίδει κατάλογο **Τόπων Κοινοτικής Σημασίας** για καθεμία από τις επτά βιογεωγραφικές περιφέρειες της ΕΕ (αλπική, ατλαντική, αρκτική, ηπειρωτική, μακρονησιακή, μεσογειακή και παννονιακή). Σήμερα σε ισχύ βρίσκεται ο **18^{ος} ενημερωμένος σχετικός κατάλογος** που δημοσιεύτηκε με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2025/257, της 7ης Φεβρουαρίου 2025, για την έγκριση του δέκατου όγδοου επικαιροποιημένου καταλόγου τόπων κοινοτικής σημασίας για τη μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2025) 750].

Όταν καθοριστεί ένας ΤΚΣ, το οικείο Κράτος Μέλος ορίζει τον εν λόγω τόπο ως **Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ)** το ταχύτερο δυνατόν και, το αργότερο, μέσα σε μια εξαετία, καθορίζοντας τις προτεραιότητες σε συνάρτηση με τη σημασία των τόπων για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, ενός τύπου φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος Ι ή ενός είδους του παραρτήματος ΙΙ και για τη συνεκτικότητα του Natura 2000, καθώς και σε συνάρτηση με τους κινδύνους υποβάθμισης ή καταστροφής που επηρεάζουν τους εν λόγω τόπους.

Με βάση και τους ορισμούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ **Ειδική Ζώνη Διατήρησης** είναι ο Τόπος Κοινοτικής Σημασίας ορισμένος από τα ΚΜ μέσω κανονιστικής, διοικητικής ή/και συμβατικής πράξης, στον οποίο **εφαρμόζονται τα μέτρα διατήρησης** που απαιτούνται για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών οικοτόπων ή/και των πληθυσμών των ειδών για τα οποία ορίστηκε ο τόπος.

Οι **ΖΕΠ**, μετά τον χαρακτηρισμό τους από τα ΚΜ, εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000, και η διαχείρισή τους ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (όπως ισχύει) και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ.

Η εθνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ (καθώς και με τις τροποποιήσεις αυτών) με τα ακόλουθα νομοθετήματα:

- ΚΥΑ 414985/1985 (ΦΕΚ 757/Β/1985) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας».
- ΚΥΑ 366599/1996 (ΦΕΚ 1188/Β/1996) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/224/ΕΟΚ της Επιτροπής για την τροποποίηση της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών».

- ΚΥΑ 294283/1998 (ΦΕΚ 68/Β/1998) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 94/24/ΕΚ του Συμβουλίου και 91/244/ΕΟΚ 97/49/ΕΚ της Επιτροπής».
- ΚΥΑ 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289/Β/1998) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων), της άγριας πανίδας και της αυτοφυσούς χλωρίδας».
- ΚΥΑ 87578/703/07 (ΦΕΚ 581/Β/2007) «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 414985/29.11.1985 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 757 Β / 1985) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
- ΚΥΑ 14849/853/Ε 103 (ΦΕΚ 645/Β/2008) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της ΕΕ».
- ΚΥΑ 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ».
- Ν. 3937 (ΦΕΚ 60/Α/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

Με την ΚΥΑ 50743/11.12.2017 (ΦΕΚ 4432/Β/2017), εγκρίθηκε η **αναθεώρηση του εθνικού καταλόγου των περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000**. Σύμφωνα με τον εν λόγω αναθεωρημένο εθνικό κατάλογο, σε αυτόν περιλαμβάνονται συνολικά 446 περιοχές.

Οι Φορείς Διαχείρισης για τη διαχείριση όλων των περιοχών Natura 2000 καθορίζονται πλέον από τον Ν. 4685/2020. Σύμφωνα με τον Ν. 4685/2020, ιδρύθηκε ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και λειτουργεί ως διάδοχος του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ). Μεταξύ άλλων, σκοπός του ΟΦΥΠΕΚΑ είναι η εφαρμογή της πολιτικής που έχει χαράξει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα.

1.2.2 Μεθοδολογική Προσέγγιση σύμφωνα με το έγγραφο 2021/C437/01

Μία από τις κύριες προτεραιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η ανάσχεση της απώλειας της **βιοποικιλότητας** και η προστασία αυτής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάιο του 2011 δημοσίευσε ένα σχέδιο δράσης με τίτλο «Η Ασφάλεια Ζωής, το φυσικό μας κεφάλαιο: η στρατηγική βιοποικιλότητας της ΕΕ έως το 2020», στο οποίο καθορίζεται ο τρόπος για την πραγματοποίηση του στόχου αυτού. Εντός της στρατηγικής αυτής δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη πλήρη εφαρμογή **των δύο Οδηγιών** σχετικά με τη διατήρηση των άγριων πτηνών (**79/409/ΕΟΚ**) και των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας (**92/43/ΕΟΚ**), που περιλαμβάνουν τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000.

Η Οδηγία 79/409/ΕΟΚ κωδικοποιήθηκε με την 2009/147/ΕΚ (30/11/2009). Επιπλέον, έχει δημοσιευθεί η υπ. αριθμ. 37338/1807/Ε.103/2010 ΚΥΑ για τον «Καθορισμό μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (ΦΕΚ 1495/Β/2010) καθώς και τροποποίηση/συμπλήρωσή της (Η.Π. 8353/276/Ε103, ΦΕΚ 415/Β/2012). Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι, κάθε έργο που θα υλοποιείται εντός ζωνών του δικτύου NATURA 2000 πρέπει να είναι σε πλήρη συμφωνία με τις Οδηγίες αυτές (χωρίς όμως να αποκλείεται σε καμία περίπτωση η ανάπτυξη στις προαναφερόμενες περιοχές).

Η Οδηγία των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, συμπληρώνοντας την Οδηγία των Πτηνών 79/409/ΕΟΚ, είναι η άλλη από τις δυο σημαντικότερες Οδηγίες που έχουν μεταφερθεί στο Εθνικό Δίκαιο και αφορούν στην προστασία των περιοχών που ανήκουν στο Δίκτυο Natura 2000, στην προστασία των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους.

Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες Ευρωπαϊκές Οδηγίες έχουν οριστεί περιοχές με βάση ειδικά κριτήρια οι οποίες έχουν αξιολογηθεί φυσικά χαρακτηριστικά για προστασία. Οι περιοχές αυτές ορίζονται είτε ως Ζώνες Ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) για τα Πουλιά εάν περιλαμβάνουν ορνιθοπανίδα προτεραιότητας, είτε ως προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΠΤΚΣ) που με βάση το Ν. 3937/2011 (Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ 60/Α/2011) και εφόσον εγκριθούν ως ΤΚΣ, θα πρέπει εντός εξαετίας να χαρακτηριστούν ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ).

Το άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Ιδιαίτερη σημασία για τους σκοπούς της προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας των ειδών και των οικοτόπων έχουν οι **διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ καθώς σε σημαντικό βαθμό σχετίζονται με την περιβαλλοντική αδειοδότηση σχεδίων και έργων** που ενδέχεται να επηρεάζουν τις περιοχές Natura 2000.

Περιέχει τρία βασικά σύνολα διατάξεων:

- Η παράγραφος 1 προβλέπει τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων διατήρησης και μέτρων που ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και των ειδών του Παραρτήματος ΙΙ.
- Η παράγραφος 2 δίνει κατευθύνσεις για την πρόληψη μέτρων προς αποφυγή της υποβάθμισης των ενδιαιτημάτων και της σημαντικής ενόχλησης των ειδών.
- Τέλος, στις παραγράφους 3 και 4 εκτίθενται μία σειρά μέτρων διασφάλισης που αφορούν έργα ή σχέδια που μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τις περιοχές του Natura 2000.

Ειδικότερα:

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 ορίζει τα εξής:

«3. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη **διαχείριση** του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη».

«4. Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε. Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος».

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01) «Διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000 - Οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους», το οποίο

αντικατέστησε το έγγραφο «Διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000», πέραν της θέσης την οποία κατέχει **το άρθρο 6** στο γενικό σύστημα της οδηγίας για τους οικοτόπους, είναι επίσης σκόπιμο να αναφερθεί **με το σύστημα της οδηγίας για τα πτηνά**.

- Πρώτον, το σύστημα της οδηγίας για τα πτηνά είναι σε μεγάλο βαθμό συγκρίσιμο με εκείνο της οδηγίας για τους οικοτόπους. Ειδικότερα, το κεφάλαιο με τίτλο «Διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των ειδών» της οδηγίας για τους οικοτόπους είναι ανάλογο με τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας για τα πτηνά.
- Δεύτερον, τα συστήματα των δύο οδηγιών έχουν συγχωνευθεί ή συνενωθεί σε σημαντικό βαθμό. Πρώτον, οι ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) που έχουν ταξινομηθεί βάσει της οδηγίας για τα πτηνά αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος του δικτύου Natura 2000¹. Δεύτερον, οι διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 2, 3 και 4 της οδηγίας για τους οικοτόπους έχουν πλέον εφαρμογή στις ΖΕΠ.²

Το άρθρο 6 πρέπει επίσης να εξετάζεται εντός του ευρύτερου πλαισίου της πολιτικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα³ και έχει καίρια σημασία για την επίτευξη των στόχων της εν λόγω πολιτικής. Επίσης, χρήσιμες για την εφαρμογή του άρθρου 6 μπορούν να είναι και άλλες δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτό... Θεωρούμε σε ένα ευρύτερο πλαίσιο –εκείνο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση– το άρθρο 6 μπορεί να γίνει αντιληπτό ως βασικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ενσωμάτωσης του περιβάλλοντος σε άλλες πολιτικές της ΕΕ, καθώς ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διαχειρίζονται τους τόπους Natura 2000 με βιώσιμο τρόπο και καθορίζει τα όρια των δραστηριοτήτων που μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τις προστατευόμενες περιοχές, επιτρέποντας παράλληλα ορισμένες παρεκκλίσεις σε ειδικές περιπτώσεις....

Όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 2, 3 και 4, είναι σαφές από τη διατύπωση του άρθρου 7 ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στις ΖΕΠ που είχαν ήδη χαρακτηριστεί κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της οδηγίας για τους οικοτόπους....

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους δεν εφαρμόζεται στις ΖΕΠ. Ωστόσο, υπάρχουν ανάλογες διατάξεις στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας για τα πτηνά και αυτές εφαρμόζονται από την ημερομηνία εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2021/C 437/01)

Η υπ' αριθμό (2021/C 437/01) Ανακοίνωση της Επιτροπής «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους» παρέχει τη μεθοδολογική καθοδήγηση για την εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας για τους οικοτόπους και αποτελεί επικαιροποίηση της παλαιότερων καθοδηγήσεων⁴.

¹ Το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους προβλέπει ότι «το δίκτυο "Natura 2000" περιλαμβάνει και τις ζώνες ειδικής προστασίας που έχουν ταξινομηθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ».

² Άρθρο 7 της οδηγίας για τους οικοτόπους.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο: στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, COM(2011) 244.

⁴ Μεθοδολογικές κατευθύνσεις σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2002 & Η επικαιροποίηση είναι ένα από τα παραδοτέα του «Σχεδίου δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία», COM(2017) 198 final, (Δράση 1).

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 καθορίζει μια σταδιακή διαδικασία για την εκτίμηση σχεδίων ή έργων τα οποία είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000. Η εν λόγω διαδικασία περιλαμβάνει τρία κύρια στάδια (Εικόνα 1-1):

1. **Πρώτο στάδιο: έλεγχος.** Το πρώτο μέρος της διαδικασίας αποτελείται από ένα στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης («έλεγχος») προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα **σχέδιο ή έργο** είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη **διαχείριση** τόπου Natura 2000, και, αν δεν ισχύει κάτι τέτοιο, τότε αν είναι δυνατόν να επηρεάσει σημαντικά τον τόπο⁵ (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) λαμβανομένων υπόψη των **στόχων διατήρησης** του τόπου. Εάν η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία, το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Στάδιο 1: Διαπίστωση αν το σχέδιο ή έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου Natura 2000
- Στάδιο 2: Περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των παραγόντων επιπτώσεών του
- Στάδιο 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το σχέδιο ή έργο
- Στάδιο 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου

2. **Δεύτερο στάδιο: η δέουσα εκτίμηση.** Εάν δεν μπορούν να αποκλειστούν πιθανές σημαντικές επιπτώσεις, το επόμενο στάδιο της διαδικασίας περιλαμβάνει την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) με βάση τους στόχους διατήρησης του τόπου, και τη διαπίστωση σχετικά με το αν θα επηρεάσει την ακεραιότητα του τόπου Natura 2000, λαμβανομένων υπόψη τυχόν μέτρων μετριασμού. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να αποφασίσουν αν θα εγκρίνουν ή όχι το σχέδιο ή το έργο, υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων της δέουσας εκτίμησης. Το δεύτερο στάδιο διέπεται από το δεύτερο μέρος της πρώτης περιόδου και από τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 6 παράγραφος 3.

Η δέουσα εκτίμηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Στάδιο 1: Συλλογή πληροφοριών σχετικά με το έργο και τους οικείους τόπους Natura 2000
- Στάδιο 2: Εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται το σχέδιο ή έργο καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου
- Στάδιο 3: Προσδιορισμός των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στην ακεραιότητα του τόπου Natura 2000
- Στάδιο 4: Μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων

3. **Τρίτο στάδιο: παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 3 υπό ορισμένες προϋποθέσεις.** Το τρίτο στάδιο της διαδικασίας διέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το στάδιο αυτό ενεργοποιείται

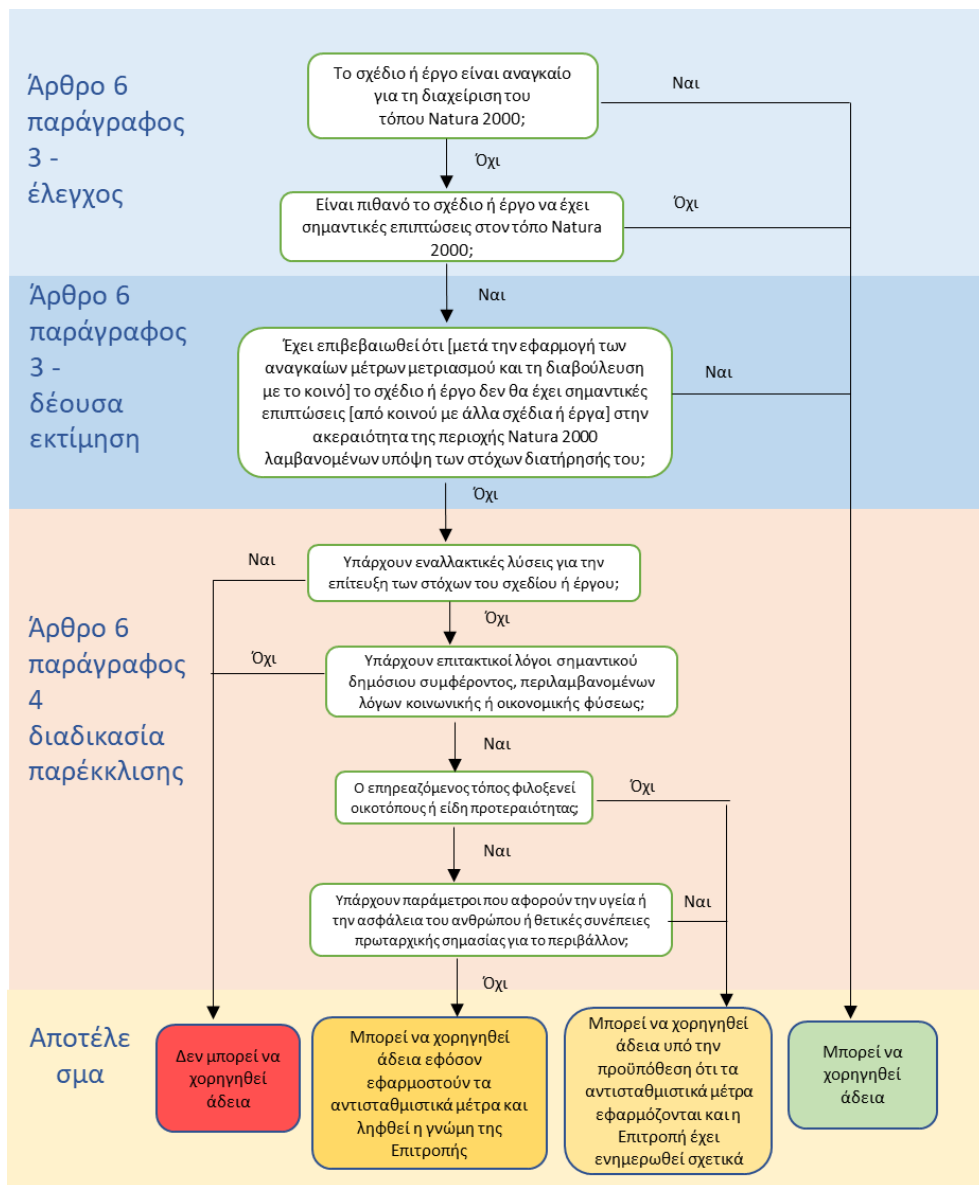
⁵ Στην πράξη, ενδέχεται να χρειαστεί να εξεταστούν περισσότεροι του ενός τόποι.

μόνο εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης, ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου θεωρεί ότι το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υλοποιηθεί για επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι δυνατόν μόνον εάν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, αν οι επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος είναι δεόντως αιτιολογημένοι και αν θεσπίζονται κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλιστεί ότι προστατεύεται η συνολική συνοχή του Natura 2000.

Η παρέκκλιση από το άρθρο 6 περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Στάδιο 1: Εξέταση εναλλακτικών λύσεων
- Στάδιο 2: Εξέταση επιτακτικών λόγων σημαντικού δημοσίου συμφέροντος (ΕΛΣΔΣ)
- Στάδιο 3: Προσδιορισμός, αξιολόγηση και θέσπιση αντισταθμιστικών μέτρων

Κάθε στάδιο της διαδικασίας επηρεάζεται από το προηγούμενο στάδιο. Ως εκ τούτου, η σειρά με την οποία υλοποιούνται τα στάδια έχει ουσιώδη σημασία για την ορθή εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4. Στο σχήμα 1 παρουσιάζεται ένα διάγραμμα ροής αυτής της διαδικασίας.

Εικόνα 1-1

Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τους τόπους Natura 2000· τρία στάδια της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 (2021/C 437/01)

1.3 Στόχος της μελέτης

Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στο να εξετάσει σε προκαταρκτικό στάδιο εάν το ΔΠΑ 2024 - 2032 είναι δυνατόν να επηρεάσει σημαντικά τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 GR1140009 «Όρος Φαλακρό» (ΖΕΠ), GR2120008 «Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα» (ΖΕΠ), GR2120006 «Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι» (ΖΕΠ), GR2230004 «Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή» (ΕΖΔ – ΤΚΣ), GR2230009 «Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)» (ΤΚΣ), GR2220007 «Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμος Μούντα» (ΤΚΣ), GR2220004 «Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα» (ΕΖΔ) και GR3000020 «Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή» (ΖΕΠ) λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους διατήρησης των περιοχών αυτών. Εάν προκύψει ως συμπέρασμα πως η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί, το έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3, ήτοι στη σύνταξη ΕΟΑ με βάση την ΥΑ 170225/27-01-2014.

Η παρούσα προκαταρκτική μελέτη συντάσσεται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της υπ' αριθμό 2021/C 437/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».

2 Αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης της προκαταρκτικής μελέτης

Στάδιο 1: Διαπίστωση αν το σχέδιο ή έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου Natura 2000

Σε αυτό το στάδιο διαπιστώνεται αν το σχέδιο ή έργο είναι συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου, δηλαδή αν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων διατήρησης του τόπου.

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01): Από το πλαίσιο και τον σκοπό του άρθρου 6, είναι εμφανές ότι ο όρος «**διαχείριση**» πρέπει να θεωρείται ότι αναφέρεται στη διαχείριση ενός τόπου από πλευράς «διατήρησης», δηλαδή να γίνεται αντιληπτός με την έννοια με την οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Συνεπώς, εάν μια δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, απαλλάσσεται από την απαίτηση εκτίμησης.....

Ο όρος «**έργο**» θα πρέπει να ερμηνεύεται με την ευρεία έννοια ώστε να περιλαμβάνει τόσο τα κατασκευαστικά έργα όσο και άλλες παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον. Ο όρος «**σχέδιο**» έχει επίσης ευρεία έννοια, στην οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια χρήσης της γης, καθώς και τομεακά σχέδια ή **προγράμματα**.

Σχέδια και έργα άμεσα συνδεδεμένα με τη διαχείριση της διατήρησης του τόπου, είτε μεμονωμένα είτε ως συνιστώσες άλλων σχεδίων και έργων, θα πρέπει εν γένει να εξαιρούνται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3, αλλά για τις συνιστώσες τους που δεν αφορούν τη διατήρηση ενδέχεται παρ' όλα αυτά να απαιτείται εκτίμηση.....

Στάδιο 2: Περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των παραγόντων επιπτώσεών του

Κατά την περιγραφή του σχεδίου ή έργου, πρέπει να προσδιορίζονται **όλες οι πτυχές οι οποίες, είτε μεμονωμένα ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, υπάρχει πιθανότητα να επηρεάσουν τον τόπο Natura 2000.**

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη **όλες οι φάσεις του έργου**, μεταξύ των οποίων η κατασκευή, η λειτουργία και ο παροπλισμός.

Όσον αφορά τα σχέδια, θα πρέπει να συλλέγονται και να αναλύονται κατάλληλα στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του εκάστοτε σχεδίου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει ενδεχόμενο να έχουν, μεμονωμένα ή συλλογικά, σημαντική επίπτωση στους τόπους Natura 2000, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα.

Στάδιο 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το σχέδιο ή έργο

Για τον προσδιορισμό των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν απαιτείται η εξέταση όλων των πτυχών του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν να έχουν δυνητικές επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000 οι οποίοι βρίσκονται εντός της ζώνης επιρροής του σχεδίου ή του έργου. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία χαρακτηρισμού (είδη, τύποι οικοτόπων) τα οποία έχουν σημαντική παρουσία στους τόπους, καθώς και οι στόχοι διατήρησής τους.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει να προσδιορίζονται:

1. οποιεσδήποτε περιοχές Natura 2000 αλληλοεπικαλύπτονται γεωγραφικά με κάποια από τις δράσεις ή πτυχές του σχεδίου ή του έργου σε οποιαδήποτε από τις φάσεις του ή βρίσκονται πλησίον του
2. οποιοδήποτε από τους τόπους Natura 2000 εντός της πιθανής ζώνης επιρροής του σχεδίου ή του έργου. Περιοχές Natura 2000 που βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον του έργου ή του σχεδίου (ή σε κάποια απόσταση από αυτό) που θα μπορούσαν να επηρεαστούν έμμεσα από πτυχές του τελευταίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση φυσικών πόρων (π.χ. νερό) και διάφορους τύπους αποβλήτων, απορρίψεων ή εκπομπών ουσιών ή ενέργειας
3. τόποι Natura 2000 στο άμεσο περιβάλλον του σχεδίου ή του έργου (ή σε κάποια απόσταση από αυτό) που φιλοξενούν πανίδα που μπορεί να μετακινηθεί στην περιοχή του έργου και, στη συνέχεια, να έρθει αντιμέτωπη με περιστατικά θνησιμότητας ή να υποστεί άλλες επιπτώσεις (π.χ. απώλεια ενδιαιτημάτων τροφοληψίας, μείωση περιοχής ενδημίας)·
4. τόποι Natura 2000 η συνδεσιμότητα ή η οικολογική συνέχεια των οποίων μπορεί να επηρεαστεί από το σχέδιο ή έργο.

Η έκταση των τόπων Natura 2000 που πρέπει να εκτιμηθεί, δηλαδή η ζώνη στην οποία μπορεί να προκύψουν επιπτώσεις από το σχέδιο ή έργο, θα εξαρτηθεί από τη φύση του σχεδίου ή του έργου και από την απόσταση στην οποία ενδέχεται να προκύψουν οι επιπτώσεις. Ορισμένα έργα ή σχέδια που δεν έχουν άμεσες επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000 ενδέχεται πάντως να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στα ανωτέρω εάν προκαλούν επίπτωση φραγμού ή αποτρέπουν τη δημιουργία οικολογικών συνδέσεων. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, όταν τα σχέδια επηρεάζουν στοιχεία του τοπίου τα οποία συνδέουν τους τόπους Natura 2000 ή όταν εμποδίζουν τις μετακινήσεις των ειδών ή διακόπτουν τη συνέχεια ενός ποτάμιου ή δασικού οικοσυστήματος. Για να προσδιοριστούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις του σχεδίου ή έργου σε τόπους Natura 2000 είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν όχι μόνο οι σχετικοί τόποι αλλά και οι οικότοποι και τα είδη που έχουν σημαντική παρουσία στους εν λόγω τόπους, καθώς και οι ειδικοί για τον τόπο στόχοι διατήρησης.

Στάδιο 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου

Το επόμενο βήμα του σταδίου ελέγχου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας και της δυνητικής σημασίας των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών σωρευτικών επιπτώσεων σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα.

(i) Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων

Σε αυτό το πλαίσιο, μια πιθανή σημαντική επίπτωση, είναι οποιαδήποτε ευλόγως μπορεί να προβλεφθεί ως συνέπεια ενός σχεδίου ή έργου το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά και σημαντικά τους στόχους διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους οικοτόπους και τα είδη που έχουν σημαντική παρουσία στον τόπο Natura 2000. Η επίπτωση μπορεί να είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός τόπου ή εκτός τόπου, ή συνδυασμών με άλλα σχέδια ή έργα.

Στο παρόν σημείο υπενθυμίζεται ότι αν η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία, το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3.

Η σημασία των επιπτώσεων θα ποικίλλει ανάλογα με παράγοντες όπως το μέγεθος του αντίκτυπου, ο τύπος, η έκταση, η διάρκεια, η ένταση, ο χρόνος, η πιθανότητα, οι σωρευτικές επιπτώσεις και ο ευάλωτος χαρακτήρας των εξεταζόμενων κάθε φορά οικοτόπων και ειδών.

Συνεπώς, ο έλεγχος των σχεδίων θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη δέουσα προσοχή (πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία) και υπό το πρίσμα της αρχής της προφύλαξης, ώστε να αποφευχθεί ο αποκλεισμός στοιχείων ή δράσεων με δυνητική επίπτωση σε έναν τόπο Natura 2000 και η εξαίρεσή τους από τον περαιτέρω έλεγχο κατά τη δέουσα εκτίμηση.

Όσον αφορά την εκτίμηση των μέτρων ⁶μετριάσμου κατά την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφος 3 το Δικαστήριο αποφάσισε ότι «προκειμένου να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα μεταγενέστερης δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων ενός σχεδίου σε συγκεκριμένο τόπο, δεν απαιτείται κατά το στάδιο προελέγχου να λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα που αποσκοπούν στην αποτροπή ή στη μείωση των επιβλαβών συνεπειών του σχεδίου αυτού στον εν λόγω τόπο» (υπόθεση C-323/17).

(ii) Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα

Κατά τον έλεγχο, θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση της πιθανότητας δυνητικά σημαντικών επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου καθ'αυτού ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα. Η εκτίμηση αυτών των σωρευτικών επιπτώσεων είναι συχνά λιγότερο αναλυτική στο στάδιο του ελέγχου συγκριτικά με τη δέουσα εκτίμηση. Όμως, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη προσδιορισμού όλων των άλλων σχεδίων ή έργων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν σωρευτικές επιπτώσεις σε συνδυασμό με το υπό εξέταση σχέδιο ή έργο.

Ο έλεγχος «από κοινού» απαιτεί τον προσδιορισμό άλλων σχεδίων και έργων τα οποία θα μπορούσαν να έχουν δυνητικές επιπτώσεις στους ίδιους τόπους Natura 2000 και, κατόπιν, εκτίμηση της ικανότητάς τους να έχουν σημαντικές επιπτώσεις όταν εξετάζονται από κοινού με το υπό εκτίμηση σχέδιο ή έργο. Εάν από την ανάλυση δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα, θα πρέπει τουλάχιστον να προσδιορίζονται οποιαδήποτε άλλα σχετικά σχέδια ή έργα τα οποία θα πρέπει να ελεγχθούν διεξοδικότερα κατά τη δέουσα εκτίμηση.

(iii) Συμπεράσματα: απόφαση βάσει του αποτελέσματος του ελέγχου

Όπως ακριβώς το στάδιο δέουσας εκτίμησης, το στάδιο ελέγχου πρέπει να καταλήγει σε γραπτή αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής, ώστε να παρέχεται ένα αρχείο με τους λόγους για τους οποίους συνάχθηκε αυτό το συμπέρασμα. Η γνωμοδότηση του φορέα διαχείρισης του τόπου Natura 2000 θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύνταξη των συμπερασμάτων

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01): *Στην οδηγία για τους οικοτόπους γίνεται ρητή αναφορά στους «στόχους διατήρησης του τόπου» ως βάση για την εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 3. Το ΔΕΕ, στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-849/19, Επιτροπή κατά Ελλάδας, επιβεβαίωσε ότι οι στόχοι διατήρησης πρέπει να θεσπίζονται επισήμως και ότι τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι ειδικά ανά τόπο, να αναφέρονται στις ειδικές αξίες του τόπου και να είναι επακριβή⁷... Με άλλα λόγια, η απόφαση σχετικά με το αν το σχέδιο ή έργο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000 θα πρέπει να λαμβάνεται με συνεκτίμηση των στόχων διατήρησης του τόπου*

⁶ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-323/17>

⁷ Άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(βλέπε ενότητα 3.1 «Έλεγχος»). Κατά συνέπεια, οι ειδικοί ανά τόπο στόχοι διατήρησης είναι απαραίτητο να καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση για όλους τους τόπους Natura 2000 και οι εν λόγω στόχοι πρέπει να δημοσιοποιούνται....

*Η έννοια του **τι είναι «σημαντικό»** πρέπει να ερμηνεύεται αντικειμενικά. Η σημασία των επιπτώσεων θα πρέπει να καθορίζεται σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις περιβαλλοντικές συνθήκες του προστατευόμενου τόπου τον οποίον αφορά το σχέδιο ή έργο, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των στόχων διατήρησης και των οικολογικών χαρακτηριστικών του τόπου.....*

3 Εφαρμογή Σταδίου 1: Διαπίστωση αν το έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000

Στο πλαίσιο του Έργου «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000», εκπονήθηκαν πρόσφατα οι **Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες** για τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ GR1140009, ΖΕΠ GR3000020 οι οποίες είναι εγκεκριμένες και για τις ΖΕΠ GR2120008, ΖΕΠ GR2120006, ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004, ΤΚΣ GR2220007, ΕΖΔ GR2220004 και GR2230009 οι οποίες είναι μη εγκεκριμένες.

Σύμφωνα με τις εν λόγω μελέτες το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) των ετών 2024-2033 **δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο ούτε αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, και συνεπώς της διαχείρισης,** των προαναφερθεισών περιοχών NATURA.

Αναφορικά με τη συνάφεια εξεταζόμενου έργου με τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης όπως αυτές καθορίζονται στις ΕΠΜ των υπό εξέταση περιοχών του δικτύου NATURA 2000 (βλ. ενότητα 5.1), τα υπό μελέτη σχέδια σχετίζονται με τις κάτωθι προτεινόμενες ζώνες:

- ΖΔΟΕ-05 και ΖΠΦ-01 εντός της **GR1140009** οι οποίες περιλαμβάνονται στη «Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Όρους Φαλακρού». Ο Υ/Σ Προσοτσάνης χωροθετείται κατ' αρχήν εντός της ΖΠΦ-01 η οποία αποτελεί τμήμα της προαναφερθείσας ΣΠΠΒ.
- ΖΠΦ-01, ΖΔΟΕ-01 και ΖΒΔΦΠ-01 εντός της **GR2120008** οι οποίες περιλαμβάνονται στη «Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Στενών Καλαμά, Αχέροντα και Παρακαλάμου, ορεινών όγκων Παραμυθιάς, Τσαμαντά και Δούσκου και λίμνης Ζαραβίνα».
- ΖΠΦ-05, ΖΔΟΕ-05 και ΖΒΔΦΠ-06 εντός της **GR2120006** η οποία περιλαμβάνεται στη «Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Εκβολών Καλαμά και Αχέροντα, ελών Καλοδικίου, Μαργαριτίου, Καρτερίου, λιμνών Προντάνης και Λιμνοπούλας και θαλάσσιας ζώνης από Πάργα έως Ακρωτήριο Αγ. Θωμά».
- ΖΔΟΕ-01 εντός της **GR2230004** η οποία περιλαμβάνεται στην «Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Παξών και Αντίπαξων».
- ΖΠΦ-08 και ΖΔΟΕ-06 εντός της GR2230009 οι οποίες αποτελούν τμήμα της «Σύνθετης Περιοχής Προστασίας Βιοποικιλότητας Κέρκυρας». Ο Υ/Σ Σιδαρίου χωροθετείται κατ' αρχήν εντός της ΖΠΦ – 08 η οποία αποτελεί τμήμα της προαναφερθείσας ΣΠΠΒ.
- ΖΔΟΕ-01 εντός της **GR2220004** και ΖΔΟΕ-03 εντός της **GR2220007** οι οποίες περιλαμβάνονται στις «Σύνθετη Περιοχή Προστασίας βιοποικιλότητας θαλάσσιων περιοχών Κεφαλονιάς».
- ΖΔΟΕ-02 εντός της **GR3000020** η οποία αποτελεί τμήμα της «Σύνθετης Περιοχής Προστασίας της Βιοποικιλότητας Σαρωνικού κόλπου».

Με βάση την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για το προτεινόμενο Θαλάσσιο Πάρκο του Ιονίου (ECOSUSTAIN O.E. & NERCO, 2025), οι προτεινόμενες ζώνες για τις υπό μελέτη περιοχές NATURA 2000 της νήσου Κεφαλονιάς έχουν ως εξής: ΖΠΦ-18 «Παράκτιο τμήμα δυτικών και νοτιοδυτικών ακτών Κεφαλονιάς» εντός των GR2220004 και GR2220007, ΖΔΟΕ-02 «Εσωτερικό Ιόνιο» εντός της GR2220007, ΖΠΦ-36ΙΖ «Παραλίες ωτοκίας θαλασσίων χελωνών Καρέττα Κορώνη, Λεύκα και Σίσσια, Βιότοπος Φώκιας Λεύκα και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή» εντός της GR2220007 και ΖΠΦ-36ΙΗ «Παραλίες ωτοκίας θαλασσίων χελωνών Καρέττα Γιαλού, Μούντα και Σκάλα και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή» εντός των GR2220004 και GR2220007.

4 Εφαρμογή Σταδίου 2: Περιγραφή του έργου και των επιπτώσεών του

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2024 -2033 περιλαμβάνει τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος για την αντίστοιχη περίοδο, καθώς και τη βασική φιλοσοφία η οποία ακολουθείται για τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τον προγραμματισμό τους.

Ειδικότερα, αυτό περιλαμβάνει την περιγραφή και τον χρονικό προγραμματισμό των έργων της ανάπτυξης του Συστήματος τα οποία αφορούν:

- τις αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις του Συστήματος, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (Γ.Μ.), αναβαθμίσεις Γ.Μ., νέα Κέντρα Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), καθώς και επεκτάσεις υφισταμένων ΚΥΤ ή Υ/Σ οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για αυτή τη χρονική περίοδο,
- τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υ/Σ και ΚΥΤ, όπως και των αντίστοιχων υποδομών ελέγχου τους,
- τα αναγκαία έργα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικότητας του Συστήματος, όπως ενισχύσεις των υφισταμένων ΚΥΤ και κατασκευή νέων Γ.Μ. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών των Χρηστών του Συστήματος,
- την ένταξη στο Σύστημα ή/και την αναβάθμιση νέων διασυνδεδετικών Γ.Μ. με γειτονικές χώρες,
- τα έργα σύνδεσης στο Σύστημα (Γ.Μ. και Υποσταθμοί) τα οποία απαιτούνται για την ένταξη των νέων Σταθμών Παραγωγής και των νέων Καταναλωτών Υ.Τ. (Πελάτες Υ.Τ. και Διαχειριστής Δικτύου), για τα οποία έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικές μελέτες σύνδεσης και τέλος,
- την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (S/W), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα έργα που θα υλοποιηθούν στην περίοδο αυτή με γνώμονα τους παραπάνω στόχους είναι τα εξής:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
1	22.10	Γ.Μ. 150 kV Σιδάρι Κέρκυρας- Σύστημα (Γ.Μ. Αγ. Βασίλειος- Κέρκυρα II) Υ/Σ Σιδαρίου	16	Στο πλαίσιο τοπικών ενισχύσεων του Δικτύου στην Βόρεια Κέρκυρα, έχει προγραμματισθεί από κοινού με τον ΔΕΔΔΗΕ η ατσασκευή του νέου Υ/Σ Σιδαρίου και η σύνδεσή του με το Σύστημα. Το έργο περιλαμβάνει τα έργα επέκτασης του Συστήματος για την σύνδεση του Δικτύου αρμοδιότητας ΑΔΜΗΕ. Ο νέος Υ/Σ Σιδαρίου θα συνδεθεί με είσοδο-έξοδο στη Γ.Μ. 150 kV Αγ. Βασίλειος- Κέρκυρα II. Τμήμα της νέας Γ.Μ. ενδέχεται να υπογειοποιηθεί. Η κατασκευή και η δαπάνη του τμήματος εντός των ορίων του Δικτύου που περιλαμβάνει 2 Μ/Σ 40/50 MVA, επιβαρύνει αποκλειστικά τον ΔΕΔΔΗΕ και περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου (ΣΑΔ) του ΔΕΔΔΗΕ. Έργο συνδιακήρυξης σύμφωνα με αρ. 275, Ν.4412/2016. Τα έργα της ομάδας σχετίζονται με τις ανάγκες εξυπηρέτησης του Δικτύου και συνεπώς το χρονοδιάγραμμα καταρτίζεται σε συνεννόηση με τον ΔΕΔΔΗΕ.	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
2	22.11	Γ.Μ. 150 kV Κεφαλονιά II- Σύστημα Υ/Σ Κεφαλονιά II	υπό διερεύνηση το ακριβές σημείο σύνδεσης	Στο πλαίσιο τοπικών ενισχύσεων του Δικτύου στη νήσο Κεφαλληνία, έχει προγραμματισθεί από κοινού με τον ΔΕΔΔΗΕ η κατασκευή του νέου Υ/Σ Κεφαλονιά II και η σύνδεσή του με το Σύστημα. Το έργο περιλαμβάνει τα έργα επέκτασης του Συστήματος για την σύνδεση του Δικτύου αρμοδιότητας ΑΔΜΗΕ. Ο νέος Υ/Σ Κεφαλονιά II θα συνδεθεί στη Γ.Μ. 150 kV Αργοστόλι- Ζάκυνθος. Τυχόν έργα Γ.Μ. για σύνδεση με το Σύστημα θα εκτιμηθούν με την εύρεση χώρου σε δεύτερο χρόνο. Στο έργο περιλαμβάνονται και τα συνοδά έργα σύνδεσης της νέας καλωδιακής Γ.Μ. 150 kV Κεφαλλονιά II- ΤΔ Κυλλήνης (Έργο 24.1). Η κατασκευή και η δαπάνη του τμήματος εντός των ορίων του Δικτύου που περιλαμβάνει 2 Μ/Σ 40/50 MVA, επιβαρύνει αποκλειστικά τον ΔΕΔΔΗΕ και περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου (ΣΑΔ) του ΔΕΔΔΗΕ. Έργο συνδιακήρυξης σύμφωνα με αρ. 275, Ν.4412/2016. Τα έργα της ομάδας σχετίζονται με τις ανάγκες εξυπηρέτησης του Δικτύου και συνεπώς το χρονοδιάγραμμα καταρτίζεται σε συνεννόηση με τον ΔΕΔΔΗΕ.	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
	22.12	Καλωδιακή Γ.Μ. 150 kV Μεγάρα- Αίγινα Υ/Σ Αίγινας	3,5 + 25,5	Στο πλαίσιο τοπικών ενισχύσεων του Δικτύου στη νήσο Αίγινα, έχει προγραμματισθεί από κοινού με τον ΔΕΔΔΗΕ η κατασκευή του νέου Υ/Σ Αίγινας και η σύνδεσή του με το Σύστημα. Το έργο περιλαμβάνει τα έργα επέκτασης του Συστήματος για την σύνδεση του Δικτύου αρμοδιότητας ΑΔΜΗΕ. Ο νέος Υ/Σ Αίγινας θα είναι κλειστού τύπου (GIS) και θα συνδεθεί με ακτινική σύνδεση στον Υ/Σ Μεγάρων μέσω υποβρύχιας καλωδιακής Γ.Μ. 150 kV. Η κατασκευή και η δαπάνη του τμήματος εντός των ορίων του Δικτύου που περιλαμβάνει 2 Μ/Σ 40/50 MVA, επιβαρύνει αποκλειστικά τον ΔΕΔΔΗΕ και περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου (ΣΑΔ) του ΔΕΔΔΗΕ. Έργο συνδιακήρυξης σύμφωνα με αρ. 275, Ν.4412/2016. Τα έργα της ομάδας σχετίζονται με τις ανάγκες εξυπηρέτησης του Δικτύου και συνεπώς το χρονοδιάγραμμα καταρτίζεται σε συνεννόηση με τον ΔΕΔΔΗΕ.	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
3	22.8	Γ.Μ. 150 kV Προσοτσάνη- Σύστημα Υ/Σ Προσοτσάνης	υπό διερεύνηση το ακριβές σημείο σύνδεσης	Στο πλαίσιο τοπικών ενισχύσεων του Δικτύου στην Π.Ε. Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης, έχει προγραμματισθεί από κοινού με τον ΔΕΔΔΗΕ η κατασκευή του νέου Υ/Σ Προσοτσάνης και η σύνδεσή του με το Σύστημα. Το έργο περιλαμβάνει τα έργα επέκτασης του Συστήματος για την σύνδεση του Δικτύου αρμοδιότητας ΑΔΜΗΕ. Ο νέος Υ/Σ Προσοτσάνης θα συνδεθεί στη Γ.Μ. 150 kV Δράμα – Νευροκόπι. Τυχόν έργα Γ.Μ. για σύνδεση με το Σύστημα θα εκτιμηθούν με την εύρεση χώρου σε δεύτερο χρόνο. Η κατασκευή και η δαπάνη του τμήματος εντός των ορίων του Δικτύου που περιλαμβάνει 2 Μ/Σ 20/25 MVA, επιβαρύνει αποκλειστικά τον ΔΕΔΔΗΕ και περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου (ΣΑΔ) του ΔΕΔΔΗΕ. Έργο συνδιακήρυξης σύμφωνα με αρ. 275, Ν.4412/2016. Τα έργα της ομάδας σχετίζονται με τις ανάγκες εξυπηρέτησης του Δικτύου και συνεπώς το χρονοδιάγραμμα καταρτίζεται σε συνεννόηση με τον ΔΕΔΔΗΕ.	
4	22.9	Υ/Σ Σίνδου II			

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
	24.1	Καλωδιακή Γ.Μ. 150 kV Κεφαλονιά II- ΤΔ Κυλλήνης	3,5 + 55	Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη αύξηση των φορτίων στα Ιόνια νησιά. Βάσει των προβλέψεων ζήτησης αναμένεται αυξητική τάση στην επόμενη δεκαετία, λόγω της ανάπτυξης στον τομέα του τουρισμού. Για την ασφαλή διακίνηση ενέργειας και την κάλυψη των φορτίων των Ιονίων νήσων, προβλέπεται η ενίσχυση του βρόχου των Ιονίων νήσων με τη δημιουργία ενός 3ου δρόμου, μέσω νέας υποβρύχιας καλωδιακής σύνδεσης από το Τ/Δ Κυλλήνης στο νέο Υ/Σ Κεφαλονιά II. Με τη νέα Γ.Μ. επιτυγχάνεται η ασφαλής τροφοδότηση των νήσων σε περίπτωση διαταραχής N-1 σε οποιοδήποτε σημείο του βρόχου, αυξάνεται η μεταφορική ικανότητα και βελτιώνεται το όριο ευστάθειας στην ευρύτερη περιοχή. Η Γ.Μ. επί της Κεφαλονιάς θα υλοποιηθεί με υπόγεια καλώδια. Τα συνοδά έργα σύνδεσης της νέας καλωδιακής Γ.Μ. 150 kV Κεφαλονιά II- ΤΔ Κυλλήνης περιλαμβάνονται στο Έργο 22.11.	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
5	24.2	Γ.Μ. 400 kV ΚΥΤ Αράχθου - ΚΥΤ Θεσπρωτίας ΚΥΤ Θεσπρωτίας	65	Το έργο περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός νέου ΚΥΤ στη Δυτική Ελλάδα (ΚΥΤ Θεσπρωτίας) και την σύνδεσή του με το Σύστημα των 400 kV. Το νέο ΚΥΤ θα συνδέεται μέσω νέας Γ.Μ. 400 kV διπλού κυκλώματος αυξημένου θερμικού ορίου με το ΚΥΤ Αράχθου και πρόκειται να εξυπηρετήσει δύο νέες διασυνδοριακές διασυνδέσεις με Αλβανία και Ιταλία ενώ παράλληλα θα συμβάλλει μέσω της ζεύξης των επιπέδων τάσης 150 και 400 kV στην ενίσχυση της ευστάθειας του Συστήματος Μεταφοράς στην περιοχή και την αύξηση της μεταφορικής του ικανότητας για την εξυπηρέτηση της αυξανόμενης διείσδυσης μονάδων ΑΠΕ.	
6	24.3	Γ.Μ. 400 kV ΚΥΤ Θεσπρωτίας- Fier	45	Τον Δεκέμβριο του 2022, ο ΑΔΜΗΕ και ο OST αποφάσισαν την υλοποίηση της νέας διασυνδετικής Γ.Μ. 400 kV μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας, με ορίζοντα ολοκλήρωσης έως το 2030. Η νέα διασυνδετική εναέρια Γ.Μ. 400 kV απλού κυκλώματος μεταξύ ενός νέου ΚΥΤ στη Δυτική Ελλάδα (ΚΥΤ Θεσπρωτίας) με σύνδεση στο ΚΥΤ Αράχθου και του Υ/Σ Fier στην Αλβανία, θα διαθέτει ονομαστική ικανότητα μεταφορά 1600 MVA και εκτιμάται ότι θα έχει συνολικό μήκος περί τα 145 km, εκ των οποίων τα 45 km βρίσκονται στην Ελληνική επικράτεια και τα 100 km στην επικράτεια της Αλβανίας. Η νέα διασυνδετική Γ.Μ. προβλέπεται ότι θα αυξήσει την μεταφορική ικανότητα μεταξύ των δύο χωρών κατά τουλάχιστον 200 MW και στις δύο κατευθύνσεις. Το έργο θα διευκολύνει τη	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km)-	Περιγραφή	Θέση
				διείσδυση περισσότερων ΑΠΕ στα δύο Συστήματα, θα ενισχύσει την σύγκλιση των αγορών και θα συνδράμει στην επίτευξη των στόχων για την μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη.	
7	24.4	Καλωδιακές Γ.Μ. 400kV: Υ/Γ ΣΡ στην Θεσπρωτία και στην Galatina Υ/Β ΣΡ Θεσπρωτία-Galatina	55 + 220	Τον Δεκέμβριο του 2022, ο ΑΔΜΗΕ και η Terna αποφάσισαν την υλοποίηση νέας καλωδιακής διασύνδεσης μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2031. Η νέα διασύνδεση θα υλοποιηθεί με Σύνδεσμο ΣΡ διπολικής διαμόρφωσης με τεχνολογία μετατροπών πηγής τάσης (Voltage Source Converters, VSC) και επιστροφή μέσω θαλάσσης (για το σκοπό αυτό προβλέπεται εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροδίων εκατέρωθεν της υποβρύχιας διασύνδεσης σε Ελλάδα και Ιταλία αντίστοιχα) ή εναλλακτικά μέσω μεταλλικού αγωγού επιστροφής. Η νέα διασύνδεση θα έχει ονομαστική ικανότητα μεταφοράς 1000 MW αυξάνοντας την συνολική καθαρή ικανότητα μεταφοράς μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας στα 1500 MW. Το υποβρύχιο μήκος της διαδρομής εκτιμάται συνολικά σε 220 km και το μήκος της όδευσης των υπογείων τμημάτων σε Ελλάδα και Ιταλία σε 55 km. Το έργο θα διευκολύνει τη διείσδυση περισσότερων ΑΠΕ στα δύο Συστήματα, θα ενισχύσει την σύγκλιση των αγορών και θα συνδράμει στην επίτευξη των στόχων για την μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη.	 The map shows the proposed submarine cable route between Greece and Italy. It starts in Thessaloniki (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ) and goes south to Galatina (ΓΑΛΑΤΙΝΑ). The route is marked with a red line. Other locations shown include Kavala (ΚΑΒΑΛΑ), Alexandroupoli (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ), and various islands in the Aegean Sea. The map also shows the coastline of Albania (ΑΛΒΑΝΙΑ) and the Ionian Sea (ΙΟΝΙΟ ΚΑΙΝΟΠΕΔΙΟ).

Ακολουθώντας, αξιολογούνται οι επιπτώσεις των νέων προτεινόμενων έργων του ΔΠΑ για την περίοδο 2024-2033 ως προς τις εξής περιβαλλοντικές παραμέτρους: Κλιματικά χαρακτηριστικά, Μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά, Βιοποικιλότητα- χλωρίδα-πανίδα, Ύδατα, Ανθρωπογενές Περιβάλλον, Δίκτυα Υποδομών Μεταφορές, Πληθυσμός-Ανθρώπινη υγεία, Ατμόσφαιρα-Θόρυβος. Ηλεκτρομαγνητικά πεδία, Πολιτιστική Κληρονομιά. Οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως προς το χαρακτήρα τους, την ένταση, το χρονικό και γεωγραφικό ορίζοντα εμφάνισης, τη διάρκεια, την αθροιστικότητα και τη δυνατότητα αντιμετώπισής τους.

Ατμόσφαιρα-Κλίμα: Κατά την κατασκευή των έργων θα επιβαρυνθεί προσωρινά σε τοπικό επίπεδο η ατμόσφαιρα των περιοχών εγκατάστασης, λόγω της παρουσίας των εργοταξίων και των συνεπακόλουθων εκπομπών των εργασιών κατασκευής και μεταφοράς υλικών. Οι σωρευτικές επιπτώσεις της υλοποίησης των έργων του υπό μελέτη ΔΠΑ αξιολογούνται ως θετικές λόγω της δημιουργίας των κατάλληλων υποδομών για την περαιτέρω διεύθυνση των ΑΠΕ στο Σύστημα Μεταφοράς και τη συμβολή τους στη μετάβαση της χώρας στη μεταλινική εποχή.

Μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά: Τα νέα έργα του υπό μελέτη Προγράμματος αναμένεται να επιφέρουν, κατά τη φάση κατασκευής τους, μικρής έντασης πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος λόγω των περιορισμένων αποψιλώσεων και χωματουργικών εργασιών.

Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα: Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις αφορούν κυρίως τη φάση κατασκευής και σχετίζονται με κατάληψη οικοτόπων στις θέσεις των πυλώνων και την πιθανή όχληση της ορνιθοπανίδας από την ανθρώπινη παρουσία κατά τις εργασίες κατασκευής. Περιορισμένες επιπτώσεις αναμένονται επίσης στη φάση λειτουργίας λόγω κινδύνων (πρόσκρουση, φραγμός, ηλεκτροπληξία) στην Ορνιθοπανίδα.

Ύδατα: Η επέκταση της διασύνδεσης του Συστήματος και η περαιτέρω διεύθυνση των ΑΠΕ θα οδηγήσουν στην παύση της λειτουργίας των θερμοηλεκτρικών σταθμών που ασκούν έντονη πίεση στα υδατικά συστήματα. Συνεπώς, συνολικά οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι έμμεσα θετικές, μικρής έντασης μακροπρόθεσμες, ευρύτερες και μόνιμες επιπτώσεις στα παράκτια ύδατα, κατά τη φάση λειτουργίας των έργων.

Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Το ποσοστό της κάλυψης εδάφους από τα νέα έργα του προγράμματος αναμένεται όπως είναι λογικό θα αυξηθεί με την κατασκευή νέων υποδομών του Συστήματος Μεταφοράς. Παρόλα αυτά, αύξηση αυτή θα είναι περιορισμένη, χωρικά κατανεμημένη σε πολύ μεγάλη έκταση και αξιολογείται ως αμελητέα.

Δίκτυα Υποδομών Μεταφορές: Δεν αναμένονται επιπτώσεις στο οδικό δίκτυο κατά τη φάση κατασκευής ή λειτουργίας των έργων. Ομοίως δεν αναμένονται παρεμβολές στο Ραδιοφωνικό, Τηλεοπτικό σήμα, σήμα συσκευών πλοήγησης GPS, στην ασφάλεια εναέριων και σιδηροδρομικών μεταφορών, στη διάβρωση υπόγειων αγωγών και την ανάπτυξη Α.Π.Ε.

Πληθυσμός-Ανθρώπινη υγεία: Το σύνολο των έργων του ΔΠΑ αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στον κλάδο της απασχόλησης καθώς τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς θα απασχολήσουν άμεσα ή έμμεσα μεγάλο αριθμό εργαζομένων και για μεγάλα χρονικά διαστήματα, για να υλοποιηθούν. Επιπλέον, η πρόσβαση σε σταθερή και οικονομικότερη τροφοδοσία ηλεκτρικού ρεύματος προσμετράται επίσης στις σημαντικές θετικές επιπτώσεις της εφαρμογής των προτάσεων του ΔΠΑ. Ομοίως θετικά αξιολογείται η ανάπτυξη της νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης μεταξύ των συστημάτων Ελλάδας και Ιταλίας για την επίτευξη αύξησης της μεταφορικής ικανότητας μεταξύ των δύο συστημάτων κατά 500 έως 1000 MW. Θετικές

αναμένονται επίσης και οι επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με την αλλαγή του ενεργειακού μίγματος στην ηλεκτροπαραγωγή που θα επέλθει μακροπρόθεσμα στη χώρα.

Ακουστικό περιβάλλον: Κατά τη φάση κατασκευής των έργων, αναμένεται η δημιουργία ακουστικής ρύπανσης στις περιοχές των εργοταξίων, όπως συμβαίνει σε όλα τα τεχνικά έργα. Εντούτοις, το μεγαλύτερο μέρος των έργων βρίσκονται εκτός αστικών περιοχών και δεν θα επιφέρουν επιπτώσεις στον πληθυσμό, ενώ ενδέχεται να δημιουργήσουν μικρή όχληση στην πανίδα, η οποία όμως και αυτή θα είναι τοπικής εμβέλειας και αντιμετωπίσιμη με τη λήψη κατάλληλων μέτρων. Η ένταση της ακουστικής όχλησης από μεμονωμένη ΓΜ 400kV λόγω φαινομένου CORONA δύναται να εκτιμηθεί από μηδενική έως υψηλή (Υψηλή κάτω από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV, μέτρια σε απόσταση 15m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV, χαμηλή σε απόσταση 30m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV και μηδενική σε απόσταση >30m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV). Στις γραμμές τάσης 150kV δεν αναμένονται αξιοσημείωτες επιπτώσεις από το φαινόμενο CORONA.

Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία. Δεν αναμένονται στρατηγικού επιπέδου επιπτώσεις. Ο σχεδιασμός και η λειτουργία των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος γίνεται σύμφωνα με τα πρότυπα ασφαλείας της κείμενης νομοθεσίας η οποία ορίζει τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ των καλωδίων και των στύλων από το έδαφος και τα κτίρια αντιστοίχως, ενώ απαγορεύει την κατασκευή γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης πάνω από περιοχές που είτε είναι κατοικημένες είτε πρόκειται να κατοικηθούν.

Πολιτιστική κληρονομιά: Τα προτεινόμενα έργα δεν αναμένεται να επηρεάσουν περιοχές αρχαιολογικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Η ακριβής τοποθέτηση των πυλώνων γίνεται κατόπιν μελέτης και αφού θα έχει προηγηθεί Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης από το ΥΠ.ΠΟ, συνεπώς σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων, τροποποιείται η χάραξη της πορείας και τηρούνται οι κατά το νόμο περαιτέρω διαδικασίες. Παρόμοια και για τα υπόλοιπα χερσαία έργα (Υ/Σ), η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς διασφαλίζεται με μεγάλη βεβαιότητα λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια αποκλεισμού περιοχών που φέρουν κάποια ιδιαίτερη πολιτιστική αξία.

Σε στρατηγικό επίπεδο μελέτης, η αθροιστική δράση του προγράμματος (κατά τη λειτουργία) με άλλα μεγάλα έργα ενεργειακού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στον προγραμματισμό του ΕΣΦΑ αναμένεται να είναι θετική καθώς η υλοποίηση τόσο των έργων του συστήματος μεταφοράς του ΔΠΑ, όσο και των έργων του ΕΣΦΑ εξασφαλίζουν και προωθούν σημαντικά τη μελλοντική μεγάλη αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εναλλακτικές πηγές, συμβάλλοντας στην εκπλήρωση των εθνικών στόχων για αύξηση συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της χώρας, στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης από τους ορυκτούς πόρους (λιγνίτη, πετρέλαιο) και τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου.

5 Εφαρμογή Σταδίου 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο

5.1 Μεθοδολογία

Η καταγραφή και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης στηρίχτηκε σε **βιβλιογραφικά δεδομένα**. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, έγινε συλλογή και καταγραφή των υπάρχουσών πληροφοριών για τα ιδιαίτερα οικολογικά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την αξία του συνόλου των ΠΜ, ήτοι των GR1140009, GR2120008, GR2120006, GR2230004, GR2230009, GR2220007, GR2220004 και GR3000020.

Οι κύριες βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν περιλαμβάνουν:

- Τα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ, Standard Data Form-SDF), σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία (07/2020) που παρέχονται από το Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων (CDR) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος αναφορικά με τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000.
- Τις πλέον πρόσφατες εκθέσεις εφαρμογής των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ.
- Τα πλέον πρόσφατα Κόκκινα Βιβλία και Καταλόγους ⁸(εθνικά, ευρωπαϊκά, διεθνή) των απειλούμενων ειδών σπονδυλόζων, ασπονδύλων και χλωρίδας.
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) «Καθορισμός στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας του εθνικού οικολογικού δικτύου Natura 2000».
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/30339/982/31.03.2021 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος» (Β' 1375).
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/2023) «Καθορισμός και έγκριση στόχων διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000».
- Την ΥΑ 110/1205322 (ΦΕΚ 1419/Β/2012) «Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών οριοθέτησης των χερσαίων περιοχών του δικτύου «NATURA 2000» – επικαιροποίηση, περιγραφή και οριοθέτηση χερσαίων τύπων οικοτόπων σε Τόπους Κοινοτικής Σημασίας.»
- Τα κάτωθι παραδοτέα των εγκεκριμένων ειδικών περιβαλλοντικών μελετών που προέκυψαν στο πλαίσιο του έργου «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000:

- ο **Εγκεκριμένη ΕΠΜ 1β: Περιοχές Natura της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης:**

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2025. Μελέτη 1: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Παραδοτέο Δ3 «Οριστικά τεύχη ΕΠΜ 2ης ομάδας, κατόπιν υιοθέτησης σχετικών οδηγιών της υπηρεσίας, βάσει του αποτελέσματος της διαβούλευσης». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αθήνα, 1582 σελ.

⁸ Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed (24/11/2025 – υπό εξέλιξη).

- ο **ΕΠΜ 11α: Περιοχές Natura της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (μέρους):** Καϊμάκη Σ., Αργυρόπουλος Δ., Χατζιόπουλος Ε., Γρίβας Κ., Γιαννάτος Γ., 2021. Τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών, ΤΑ1: Εισαγωγή, Υφιστάμενη Κατάσταση και ΤΑ2: Εκτίμηση και Σύνθεση των Στοιχείων. Παραδοτέο Μελέτης «Μελέτη11: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (μέρους)», Ανάδοχος: ADENSAE - Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και συνεργάτες ΟΕ, Φορέας Ανάθεσης Μελέτης: ΥΠΕΝ/Γενική Δ/ση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών, Αθήνα, 391 σελ.
- ο **ΕΠΜ 5α: Περιοχές Natura των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων:** Καλλιδρομίτου Δ. , Λιάρος Σ. , Τσιάρας Δ. , 2022. Παραδοτέο ΠΒ3.2 (ΜΑ). «Τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών. Μελέτη 5: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΕΦΙΛΟΝ Α.Ε., ΗΛΙΔΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε., Αθήνα, 356 σελ.
- ο **Εγκεκριμένη ΕΠΜ 7α: Περιοχές Natura των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων:** Τσομπανίδης Χ., Πασχάλη – Μάνου Κ., Λουκάτος Α., Γεωργίου Ι., Τρίγκου Β., Ματθαίου Γ., Στάππας Ν., Μανώλη Ε., Καλύβας Δ., Βλαχαντώνη Ε., Παναγιωτακοπούλου Α., 2022. Παραδοτέο Β3.1 (Κεφάλαιο 2) «Τεύχος ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών. ΤΑ1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ και ΤΑ2: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ENVIROPLAN Α.Ε., Αθήνα, 478 σελ.
- **Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) για το θαλάσσιο Πάρκο Ιονίου**
ECOSUSTAIN Ο.Ε. & NERCO – Ν. Χλύκας και Συνεργάτες Α.Ε.Μ., 2025. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για το Θαλάσσιο Πάρκο του Ιονίου. Αθήνα: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Τα αποτελέσματα της μελέτης «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων της Ελλάδας (ΥΠΕΝ, 2015)».

5.2 Περιγραφή των Περιοχών Μελέτης

Οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000, στις οποίες εμπίπτουν τα εξεταζόμενα έργα είναι οι εξής:

- Η **ΖΕΠ** με κωδικό GR1140009 και ονομασία «Όρος Φαλακρό».
- Η **ΖΕΠ** με κωδικό GR2120008 και ονομασία «Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα».
- Η **ΖΕΠ** με κωδικό GR2120006 και ονομασία «Ελη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι».
- Η **ΕΖΔ – ΤΚΣ** με κωδικό GR2230004 και ονομασία «Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή».
- Η **ΤΚΣ** GR2230009 «Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)».
- Η **ΤΚΣ** με κωδικό GR2220007 και ονομασία «Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμος Μούντα».
- Η **ΕΖΔ** με κωδικό GR2220004 και ονομασία «Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα».
- Η **ΖΕΠ** με κωδικό GR3000020 και ονομασία «Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή».

5.2.1 1^η ομάδα

5.2.1.1 ΖΕΠ GR1140009 Όρος Φαλακρό

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Προσοτσάνη - Σύστημα» και θα χωροθετηθεί κατ' αρχήν ο ΥΣ Προσοτσάνης, με κωδικό GR1140009 και ονομασία «Όρος Φαλακρό», έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή συμπίπτει γεωγραφικά κατά ένα μεγάλο τμήμα της με τη ΣΠΠΕ GR015 με ονομασία «Όρος Φαλακρό», έκτασης 23.449,23 ha. Η έκταση της ΖΕΠ είναι 24.629,9 ha.

Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης.

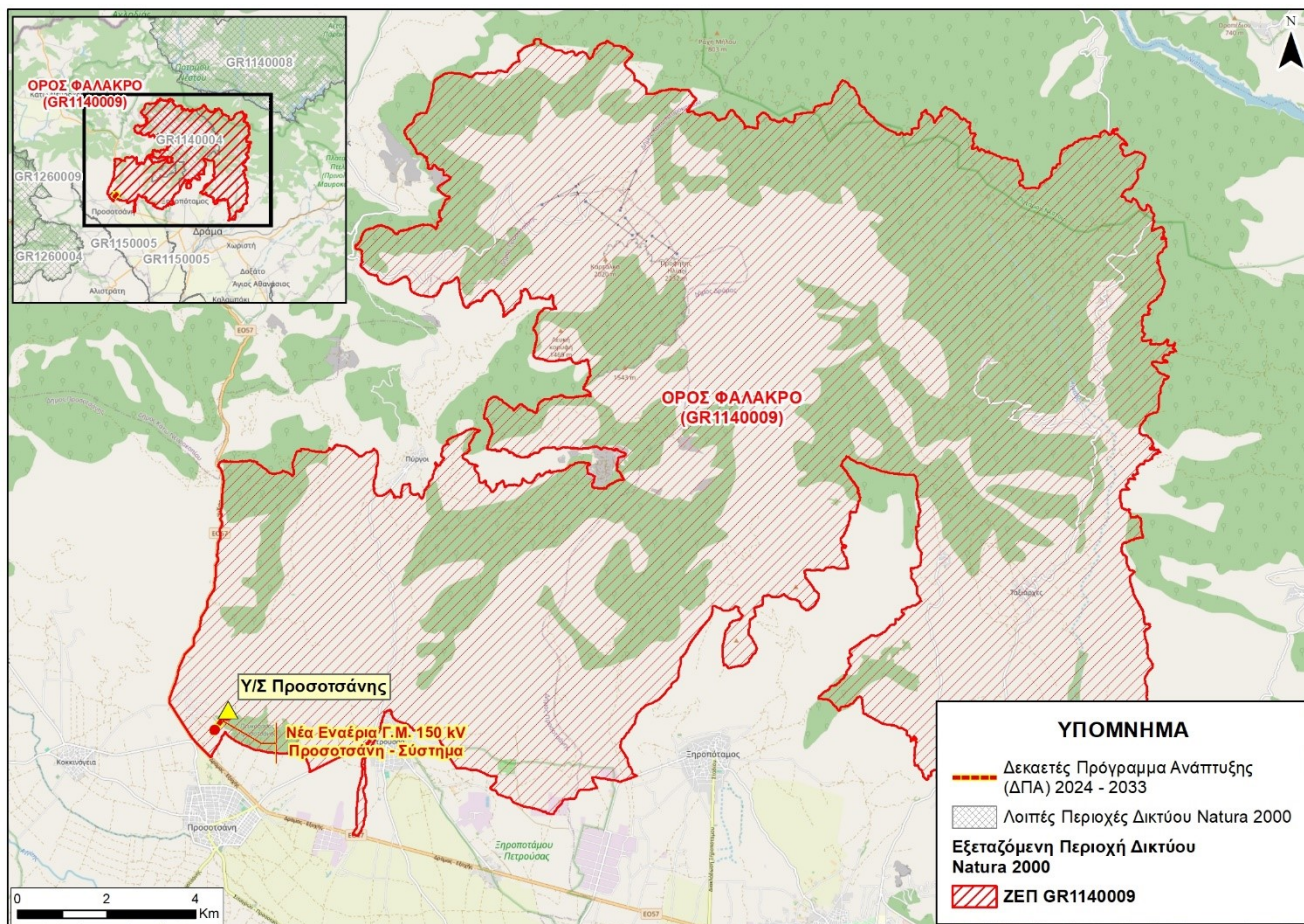
Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 24,107596
- Γεωγραφικό Πλάτος= 41,254593

Το όρος Φαλακρό, με ύψος 2.232 μ., είναι το ψηλότερο βουνό της Περιφέρειας της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Το ανάγλυφο του βουνού περιλαμβάνει ψηλές κορυφές και ορθοπλαγίες με φημισμένα αναρριχητικά πεδία στη νότια πλευρά, δασωμένα φαράγγια, όπως των Πύργων, και εκτεταμένα ορεινά λιβάδια. Γνωστά είναι επίσης τα εντυπωσιακά βάραθρα, όπως η Χιονότρυπα, ένα από τα βαθύτερα σπηλαιοβάραθρα της Μακεδονίας, που διατηρεί στον πυθμένα του χιόνι που δεν λιώνει σχεδόν ποτέ.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι βόρειες πλαγίες του βουνού, με δάση από βελανιδιές, καστανιές και οξιές, αλλά και παλιά εγκαταλειμμένα χωριά που αναδεικνύουν την ιστορική σύνδεση της περιοχής με το φυσικό περιβάλλον. Γνωστό και ως το «Βουνό των λουλουδιών», λόγω του μεγάλου πλούτου σπάνιων και ενδημικών φυτών, το Φαλακρό χαρακτηρίζεται από ποικίλη χλωρίδα και πανίδα. Στα αλπικά και υποαλπικά λιβάδια του φύονται σπάνια είδη χλωρίδας. Χαρακτηριστικά και σπάνια φυτά του όρους είναι ο ενδημικός κρόκος *Crocus orphei*, η ενδημική για την χώρα ορχιδέα *Orchis militaris* και το είδος *Haberlea rhodopensis* το οποίο είναι ενδημικό στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία. Το βουνό προσφέρει καταφύγιο σε ποικιλία θηλαστικών, όπως η καφέ αρκούδα και το αγριόγιδο. Η ορνιθοπανίδα περιλαμβάνει είδη όπως ο χρυσαετός, ο φιδαιτός, η αετογερακίνα, η κοκκινοκαλιακούδα και η πετροπέρδικα. Το νότιο τμήμα της ΖΕΠ είναι ιδανικό για είδη όπως η χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*) και η πετροτουρλίδα (*Burhinus oedipnemos*).

Το καλοκαίρι του 2024 σημειώθηκε μία εκτεταμένη και ιδιαίτερα καταστροφική πυρκαγιά, η οποία αποτέλεσε μία από τις πιο μεγάλες φυσικές καταστροφές στην περιοχή, πλήττοντας τη μοναδική χλωρίδα και πανίδα του βουνού. Περισσότερα από 11.000 στρέμματα δασικών εκτάσεων και αλπικών λιβαδιών καταστράφηκαν, απειλώντας ενδημικά είδη φυτών και την τοπική βιοποικιλότητα. Η αποκατάσταση του φυσικού τοπίου αναμένεται να είναι μακροχρόνια.

Χάρτης 5-1 ΖΕΠ GR1140009 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.1.1.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/ 1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» τα είδη χαρακτηρισμού της συγκεκριμένης ΖΕΠ είναι:

- Η πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*)
- Η αετογερακίνα (*Buteo rufinus*)
- Η χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*)
- Το στεπογέρακο (*Falco cherrug*)

Παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα οικολογικά χαρακτηριστικά των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκις και Μαραγκού, 2009, NECCA, 2024, Εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών).

Πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*)

Η πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*) απαντάται σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα έως τα ανατολικά της Ξάνθης, στην Πελοπόννησο καθώς και σε ορισμένα από τα νησιά του Ιονίου. Ο πληθυσμός του είδους στην Ελλάδα εκτιμάται σε 7.000–13.000 ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 14.000–26.000 ώριμα άτομα. Η τάση του πληθυσμού θεωρείται φθίνουσα.

Η πετροπέρδικα είναι κυρίως ορεσίβιο είδος που προτιμά ανοιχτά, ορεινά ενδιαιτήματα με χορτολιβαδικές εκτάσεις, χαμηλή θαμνώδη βλάστηση ή διάσπαρτα κωνοφόρα δέντρα. Απαντάται σε αλπικά λιβάδια, απότομες πλαγιές με αγρωστώδη, βραχώδεις σχηματισμούς κ.λπ. Φωλιάζει στο έδαφος και τρέφεται με φυτικό υλικό και έντομα. Το είδος χαρακτηρίζεται ως Τρωτό (VU) με βάση τον αναθεωρημένο κόκκινο κατάλογο (Bounas at NECCA 2024).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2025) σημαντικές οικοσυστημικές χωρικές ενότητες για το είδος είναι οι ανοιχτές περιοχές, τα λιβάδια και οι αραιοί θαμνώνες.

Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*)

Η Αετογερακίνα είναι ένα αρκετά διαδεδομένο μόνιμο είδος στην Ελλάδα. Παρουσιάζει ευρεία κατανομή και αναπαράγεται κυρίως στο βόρειο και ανατολικό τμήμα της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της Θράκης, της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θεσσαλίας, ενώ είναι πολύ πιο σπάνια στη Δυτική Ελλάδα και στην Πελοπόννησο. Απαντά επίσης σε αρκετά νησιά του Αιγαίου καθώς και στην Κρήτη (Handrinos και Akriotis 1997, EBCC 2022). Ο πληθυσμός της στην Ελλάδα εκτιμάται σε 200–300 ζευγάρια, δηλαδή 400–600 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021). Η τάση του πληθυσμού θεωρείται σταθερή, αν και υπάρχουν ενδείξεις αύξησης σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα (Vavylis et al. 2021). Ωστόσο, τοπικές μειώσεις έχουν επίσης καταγραφεί, όπως στην περιοχή του Έβρου (Alivizatos, αδημοσίευτα δεδομένα).

Το είδος προτιμά ανοικτά, ξηρά, ακαλλιέργητα εδάφη με κατάλληλους βράχους ή φαράγγια για φωλεοποίηση, και σε μικρότερο βαθμό δασώδεις λόφους με ξέφωτα ή αραιά δάση. Πιο συγκεκριμένα, χτίζει τη φωλιά του σε μεμονωμένα δέντρα, βράχια αλλά και στο έδαφος. Τρέφεται σε αντίστοιχους βιότοπους, αλλά και σε καλλιέργειες και βοσκοτόπια, από το επίπεδο της θάλασσας έως τα 1.600 μέτρα υψόμετρο (Ferguson-Lees και Christie 2001). Καταναλώνει κυρίως μικρά θηλαστικά, αλλά και με ερπετά, ενώ περιστασιακά μικρά πουλιά και μεγάλα έντομα (Alivizatos και Goutner 1997). Γεννά 2–4 αυγά τον Μάρτιο–Απρίλιο· η φωλιά τοποθετείται σε προεξοχές βράχων ή σε βραχώδεις σχηματισμούς, και πιο σπάνια σε δέντρα (Ferguson-Lees και Christie 2001).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2025) σημαντικές οικοσυστημικές χωρικές ενότητες για το είδος είναι οι ανοιχτές περιοχές με βράχια, τα λιβάδια και οι καλλιέργειες.

Χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*)

Η χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*) είναι θερινός επισκέπτης στην Ελλάδα (Απρίλιος – Σεπτέμβριος) και περαστικός κατά τη μετανάστευση. Στις αρχές του 20ού αιώνα, ήταν πολύ διαδεδομένος και επίσης φώλιαζε στην Πελοπόννησο και την Κρήτη. Σήμερα, το είδος έχει σχετικά περιορισμένη κατανομή, περιορισμένη στη Θεσσαλία, τη Δυτική, Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Αναπαράγεται σε ορισμένα νησιά (π.χ. Σάμος, Κως), ενώ σε κάποια άλλα η αναπαραγωγή είναι αβέβαιη (π.χ. Λέσβος), ενώ μπορεί να παρατηρηθεί ως μεταναστευτικό είδος διέλευσης σε όλη τη χώρα (Handrinos και Akriotis 1997). Γενικά περιορίζεται σε χαμηλότερα υψόμετρα (π.χ. 0–600 μ.). Εκτός Ελλάδας, το είδος αναπαράγεται στη Νότια Κεντρική Ευρώπη, στη βορειοδυτική ακτή της Αφρικής, στη Λιβαντίνη και την Κεντρική Ασία. Ξεχειμωνιάζει στην Αφρική, νότια της Σαχάρας, μέχρι και τη Νότια Αφρική (Fry et al. 2020).

Ο πληθυσμός του είδους στη χώρα εκτιμάται σε 200–400 αναπαραγωγικά ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 400–800 ώριμα άτομα, ενώ η τάση θεωρείται θετική (BirdLife International 2021). Ο παγκόσμιος πληθυσμός του είδους εκτιμάται σε 100.000–499.999 ώριμα άτομα (BirdLife International 2019). Η χαλκοκουρούνα φωλιάζει σε κοιλότητες δέντρων, σε βράχους ή σε λαγούμια σε κάθετο χώμα (π.χ. όχθες ποταμών), φυτείες λεύκης και ιτιάς. Μερικές φορές καταλαμβάνει τρύπες που έχουν δημιουργηθεί από άλλα πτηνά (π.χ. δρυοκολάπτες)

(Dimalexis et al. 2009). Γενικά, το είδος επιλέγει περιοχές όπου το δάσος (κυρίως δρυς) συναντά βοσκοτόπια που βόσκονται μετρίως (Tucker & Heath 1994). Επίσης, προτιμά περιοχές παρόχθιου δάσους (Sackl et al. 2004), όπως τα δάση πλατάνου (*Platanus orientalis*). Το μήκος γενιάς του είδους έχει εκτιμηθεί στα 3,6 έτη (BirdLife International 2021).

Η αναπαραγωγή λαμβάνει χώρα από Μάιο έως Ιούλιο. Η θέση της φωλιάς είναι μία μη επενδεδυμένη κοιλότητα. Ο αριθμός αυγών είναι τρία έως έξι, το είδος αναπαράγεται μία φορά το χρόνο, αν και μπορεί να υπάρξει αντικατάσταση γέννας. Η επώαση, κυρίως από το θηλυκό, διαρκεί 17–19 ημέρες.

Τρέφεται με ασπόνδυλα, κυρίως σκαθάρια και άλλα σκληρόσωμα έντομα, καθώς και με μικρά σπονδυλωτά (Fry et al. 2020), σε γεωργικές περιοχές με δημητριακά, αμπελώνες και σε ανοιχτές περιοχές με διάσπαρτα δέντρα κυρίως βελανιδιάς. Αναφορικά με τη γεωργική γη, προτιμά περιοχές με χαμηλή χρήση φυτοφαρμάκων, καθώς αυτές τείνουν να έχουν μεγαλύτερη ποικιλία θηραμάτων (Dimalexis et al. 2009).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2025) σημαντικές οικοσυστημικές χωρικές ενότητες για το είδος είναι οι καλλιέργειες, τα λιβάδια και οι όχθες ποταμών.

Στεπογέρακο (*Falco cherrug*)

Το στεπογέρακο είναι σπάνιος χειμερινός επισκέπτης και διερχόμενος μετανάστης στην Ελλάδα. Πληροφορίες για πιθανό φώλιασμά του σε 1-2 περιοχές της βόρειας Ελλάδας δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί. Οι περισσότερες καταγραφές του είδους προέρχονται από τη Μακεδονία και τη Θράκη, ενώ είναι σπανιότερο στις νότιες περιοχές και στα νησιά. Κατά τη μετανάστευση η κατανομή του είναι ευρύτερη, αλλά είναι επίσης σπάνιο. Απαντάται συνήθως σε ανοιχτές κοιλάδες και παράκτιες πεδινές περιοχές με λιβάδια και καλλιέργειες, ιδιαίτερα όμως σε μεγάλους υγρότοπους (Δέλτα Έβρου, Λ. Κερκίνη, Μεσολόγγι κ.α.), όπου έχει παρατηρηθεί να κυνηγά υδρόβια και παρυδάτια πουλιά. Τρέφεται επίσης με θηλαστικά, κυρίως ημερόβια τρωκτικά. Στο Δέλτα Έβρου έχει παρατηρηθεί να κυνηγά λαγόγυρους (*Spermophilus citellus*).

Αναπαράγεται σε δασωμένες στέπες, λιβάδια με λόφους και δάση κοντά σε ποτάμια. Φωλιάζει σε βράχια ή παλιές φωλιές άλλων πουλιών σε δέντρα (Svensson et al., 2015).

Ενδεχομένως απειλείται από τη λαθροθηρία, τη σύλληψη για εμπορικούς σκοπούς και την υποβάθμιση των υγρότοπων (Λεγάκης & Μαραγκού, 2009).

Το στεπογέρακο (*Falco cherrug*) χαρακτηρίζεται ως κρισίμως κινδυνεύον (CR) με βάση το κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού, 2009), ενώ δεν έχει αξιολογηθεί ακόμα με βάση τον αναθεωρημένο κόκκινο κατάλογο.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2025) σημαντικές οικοσυστημικές χωρικές ενότητες για το είδος είναι οι ανοιχτές περιοχές και οι υγρότοποι.

5.2.1.1.2 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 5-1), αναγράφονται τα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 42 ειδών ορνιθοπανίδας με 30 να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και 4 στο παράρτημα ΙΙ αυτής. Ο δρυομυγοχάφτης, ο παρδαλοκεφαλός και η κοκκινοκαλιακούδα έχουν αξιολογηθεί ως σπάνια είδη και το στεπογέρακο ως πολύ σπάνιο.

Από τα 42 σημαντικά είδη πτηνών της ΖΕΠ, 40 έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί μέχρι στιγμής στον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024). Ειδικότερα:

- 4 είδη χαρακτηρίζονται ως Κινδυνεύοντα (ΕΝ). Πρόκειται για τα *Aquila chrysaetos*, *Hieraetus pennatus*, *Gyps fulvus*, *Pyrrhocorax pyrrhocorax*.
- 6 είδη χαρακτηρίζονται ως Τρωτά (VU). Πρόκειται για τα *Buteo rufinus*, *Circaetus gallicus*, *Coracias garrulus*, *Falco peregrinus*, *Ficedula parva* και *Lanius collurio*.

Αναφορικά με το πληθυσμό των ειδών και των υποειδών της ΖΕΠ GR1140009, 18 είδη αναπαράγονται στην περιοχή, 11 είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι στην περιοχή και τέλος 16 είδη την χρησιμοποιούν για στάση ή κουρνιάσματα ή ως μεταναστευτικό/ενδιάμεσο σταθμό ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι πληθυσμοί ορισμένων ειδών υπάγονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Οι ανωτέρω πληροφορίες καθώς και η αξιολόγηση της ΖΕΠ αναφορικά με παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό των ειδών και υποειδών ορνιθοπανίδας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-1 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1140009 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Οδηγία 2009/147/EK	KB 2009	Καθεστώς προστασίας		
			Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/Β/С			NECCA 2024			IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις	
	Ελ.	Μεγ		Μονάδα	Πληθυσμός				Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση						
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	(Κοινό) Σαΐνι	c				P	DD	C	A	C	B	I	NE	LC	LC	B,V,C
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	(Κοινό) Σαΐνι	r	2	4	p		G	C	A	C	B	I	NE	LC	LC	B,V,C
A247	<i>Alauda arvensis</i>	(Κοινή) Σιταρήθρα	p				C	DD	C	B	C	B	IIB	NT	LC	LC	V
A878	<i>Alectoris graeca all others</i>	Πετροπέρδικα	p				P		C	A	C	B	I, IIA	VU	VU	NT	V
A255	<i>Anthus campestris</i>	Ωχροκελάδα	c				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A226	<i>Apus apus</i>	(Κοινή) Σταχτάρα	r				C	DD	C		C	B	-	NE	LC	NT	V
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιτός	p	2	2	p		G	C	B	C	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A215	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	p	3	6	p		G	C	A	C	B	I	LC	NT	LC	V,C
A087	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	p	10		p		M	C	A	C	B	-	NE	LC	LC	B, V, C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	r	2		p		M	C	A	C	B	I	VU	VU	LC	B,V,C
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	(Ευρωπαϊκό) Γιδοβύζι	r				P	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Οδηγία 2009/147/EK	KB 2009	Καθεστώς προστασίας		Διεθνείς Συμβάσεις
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С					NECCA 2024	IUCN	
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα				Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση					
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	r	5	8	p		G	C	B	C	B	I	VU	NT	LC	B, V
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαιτός	r	5	8	p		G	C	A	C	B	I	NT	VU	LC	B, V, C
A231	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	r	8	14	p		G	B	B	B	C	I	VU	VU	LC	B, V
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	(Κοινό) Ορτύκι	c				P	DD	C	B	C	B	IIB	NE	LC	LC	V
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	Λευκοχελίδονο	r				C	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Βαλκανικός δρυοκολάπτης	p				C	DD	C	B	C	B	I	NE	LC	LC	V
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Μαύρος δρυοκολάπτης	p	5		p		M	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V
A447	<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανοτσίχλωνο	c				P	DD	C	C	C	C	I	LC	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής				Οδηγία 2009/147/EK	KB 2009	Καθεστώς προστασίας NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D	Α/B/C							
					Ελ.	Μεγ				Μονάδα	Πληθυσμός	Διατήρηση					
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Βλαχοτσίχλονο	c				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	NT	V,C
A511	<i>Falco cherrug</i>	Στεπογέρακο	c				V	DD	D	B			I	CR		EN	B,V,C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	p	2	4	p		G	C	B	C	B	I	LC	VU	LC	B, V, C
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Κρικομυγοχάφτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	NE	LC	LC	V
A320	<i>Ficedula parva</i>	Νανομυγοχάφτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	DD	VU	LC	V,C
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	Δρυομυγοχάφτης	r				R	DD	D	B			I	DD	LC	LC	V
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	Δρυομυγοχάφτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	DD	LC	LC	V
A078	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	c	1	4	i		G	D				I	VU / CR	EN	LC	B, V
A092	<i>Hieraetus pennatus (Aquila pennata)</i>	Γερακαετός	r	1	2	p		G	C	B	C	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	Λιοστριτίσιδα	c				C	DD	C		C	C	I	NT	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Οδηγία 2009/147/EK	KB 2009	Καθεστώς προστασίας		Διεθνείς Συμβάσεις
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ	Α/Β/Σ								
				Ελ.	Μεγ				Μονάδα	Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση			Συνολική αξιολόγηση		
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	r				C	DD	C	B	C	B	-	NE	LC	LC	V
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	c				P	DD	C	B	C	B	I	NE	VU	LC	V
A339	<i>Lanius minor</i>	Σταχτοκεφαλές	c				P	DD	C	B	C	B	I	NT	LC	LC	B,V
A433	<i>Lanius nubicus</i>	Παρδαλοκεφαλές	c				R	DD	C	C	C	B	I	NT	NT	LC	V
A433	<i>Lanius nubicus</i>	Παρδαλοκεφαλές	r				R	DD	C	C	C	B	I	NT	NT	LC	V
A868	<i>Leiopicus medius</i>	Μεσαίος δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A246	<i>Lullula arborea</i>	Δενδροσταρήθρα	r				C	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V,C
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	(Κοινή) Γαλιάντρα	p				C	DD	C		C	B	I	VU	LC	LC	V,C
A230	<i>Merops apiaster</i>	(Ευρωπαϊκός) Μελισσοφάγος	r				C	DD	C	A	C	B	-	NE	LC	LC	B, V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Οδηγία 2009/147/EK	KB 2009	Καθεστώς προστασίας		
			Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	A/B/C/D			NECCA 2024	IUCN			Διεθνείς Συμβάσεις		
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία		Ελ.	Μεγ			Μονάδα	Πληθυσμός	Διατήρηση						Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση
A260	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα	c				C	DD	C	B	C	B	-	NE	LC	LC	V
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	c				P	DD	C	B	C	B	-	NE	LC	LC	V,C
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	Χωραφοσπουργίτης	r				C	DD	C	B	C	B	-	NE	LC	LC	V
A072	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	r	3	4	p		G	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	B, V, C
A346	<i>Pyrrhonorax pyrrhonorax</i>	Κοκκινοκαλιακούδα	p				R	DD	C	B	C	B	I	EN	EN	LC	V
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	r				C	DD	C	B	C	B	IIB	NE	NT	NT	V
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	Βουνοσταχτάρα	r	50		p		M	C	B	C	B	-	NE	LC	LC	V

Υπόμνημα:

Οι επιστημονικές ονομασίες των ειδών παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 2009/147/ΕΚ, ενώ οι κοινές ονομασίες με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκις & Μαραγκού 2009)

Τύπος (πληθυσμού): r= αναπαραγόμενο, (χρησιμοποιεί την περιοχή για να αναθρέψει νεαρά άτομα), c = συγκέντρωση (τόπος που χρησιμοποιείται για στάση ή κουρνιάσματα ή για μεταναστευτικό σταθμό/επισκέψεις ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής και εξαιρουμένης της διαχείμασης), w = διαχειμάζον, p=μόνιμος κάτοικος

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας					
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	A/B/C/D	A/B/C			Οδηγία 2009/147/ΕΚ	ΚΒ 2009	NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
			ΕΛ.	Μεγ	Μονάδα		Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση						
Μονάδα: ι: άτομα, ρ: ζευγάρια ή άλλες μονάδες σύμφωνα με τον Τυποποιημένο κατάλογο των πληθυσμιακών μονάδων και κωδικών σε σχέση με τις αναφορές του Άρθρου 12. Κατηγορία πληθυσμιακών επιπέδων: C = κοινό, P = παρόν, R: σπάνιο, V: πολύ σπάνιο. Ποιότητα δεδομένων: G: «καλή», M: «μέτρια», P: «ανεπαρκής», DD: «ελλιπή δεδομένα». Πληθυσμός: Μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού του είδους που είναι παρόν στην περιοχή σε σχέση με τους πληθυσμούς που είναι παρόντες στο εθνικό έδαφος. Γίνεται εκτίμηση του ποσοστού επί τοις εκατό σε διαστήματα τάξεων με βάση συγκεκριμένο κλιμακωτό μοντέλο, όπου: A: 100 % ≥ ρ > 15 %, B: 15% ≥ ρ > 2, C: 2 % ≥ ρ > 0 %, D: μη σημαντικός πληθυσμός. Βαθμός Διατήρησης: Συνδυαστική ταξινόμηση του βαθμού διατήρησης των χαρακτηριστικών του οικοτόπου που είναι σημαντικά για το συγκεκριμένο είδος, και δυνατότητες αποκατάστασης: A: εξαιρετη διατήρηση, B: καλή διατήρηση, C: μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση Απομόνωση: Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που απαντά στον τόπο, σε σχέση με τη φυσική περιοχή εξάπλωσης του είδους, με βάση την ακόλουθη κατάταξη: A: πληθυσμός (σχεδόν) απομονωμένος, B: πληθυσμός μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης, C: πληθυσμός μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Συνολική αξιολόγηση: Συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση των σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας. A: εξαιρετική, B: καλή, C: σημαντική. Οδηγία 2009/147/ΕΚ: Είδη που αναφέρονται στα αντίστοιχα Παραρτήματα της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ: «περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών», η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409: «Κοινοτική Οδηγία περί διατήρησης των αγρίων ειδών πτηνών και των βιοτόπων τους». I: Είδη για τα οποία προβλέπονται μέτρα ειδικής διατηρήσεως, που αφορούν τον οικότοπό τους, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των ειδών αυτών στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. II: Είδη που είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο θηρευτικών πράξεων στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας. Τα ΚΜ μεριμνούν ώστε η θήρα αυτών των ειδών να μην υπονομεύει τις προσπάθειες διατηρήσεως που αναλαμβάνονται στη ζώνη εξαπλώσεώς τους.																

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας		Διεθνείς Συμβάσεις	
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	ΚΒ 2009	NECCA 2024		IUCN
				Ελ.	Μεγ			Μονάδα	Πληθυσμός					
IIA: Είδη τα οποία είναι δυνατόν να θηρεύονται στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη εφαρμογής της παρούσης οδηγίας.														
IIB: Είδη τα οποία είναι δυνατόν να θηρεύονται μόνο στα Κ.Μ για τα οποία έχουν σημειωθεί.														
IIIA: Είδη για τα οποία δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν απαγορεύονται εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί.														
IIIB: Είδη για τα οποία τα ΚΜ μπορούν να επιτρέψουν στο έδαφός τους τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και να προβλέψουν για αυτό τον σκοπό περιορισμούς, εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί.														
ΚΒ 2009: Είδη που αναφέρονται στον Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας, IUCN: Κατάσταση διατήρησης σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (International Union for Conservation of Nature).														
NECCA, 2024: Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος														
CR: Κρισίμως Κινδυνεύοντα, DD: Ανεπαρκώς γνωστά, EN: Κινδυνεύοντα, LC: Μειωμένου ενδιαφέροντος, NE: Μη αξιολογηθέντα, NT: Σχεδόν απειλούμενα, VU: Τρωτά														
Διεθνείς Συμβάσεις:														
BERN (V):: Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BERN «για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης».														
BONN (B): Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BONN για την προστασία των μεταναστευτικών ειδών άγριας πανίδας.														
CITES (C): Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο των Απειλούμενων με Εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας														

5.2.1.1.3 Άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας

Με βάση το πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της ΖΕΠ (2020), στη περιοχή απαντούν και άλλα σημαντικά είδη που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-2 Άλλα είδη σημαντικά είδη που απαντούν στη ΖΕΠ GR1140009

Είδος		Πληθυσμός ς περιοχής Κατηγορία	2009/1 47/ΕΚ	92/43/ ΕΟΚ	Αιτιολόγηση Άλλες κατηγορίες						
Ομά δα	Κωδι κός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	C/R/V/P		IV	A. 2009	A. 2024	B	C	D
ΧΦ	6948	<i>Pontechium maculatum subsp. maculatum</i>		P		IV		EN		V	
Π	A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	(Κοινή) Φάσσα	p	IIA		NE	LC		V	X
<u>Υπόμνημα:</u> ΧΦ: Χερσαία Φυτά, Π: πουλιά, Α: Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο (2009) και Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος (2024), Β (ενδημικό), C (διεθνείς συμβάσεις), D (άλλοι λόγοι). Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1.											

5.2.2 3^η ομάδα

5.2.2.1 ΖΕΠ GR2120008 Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθουν δύο νέες Γ.Μ. 400 kV οι οποίες είναι η ΚΥΤ Θεσπρωτίας – Fier καθώς και η ΚΥΤ Αράχθου - ΚΥΤ Θεσπρωτίας, με κωδικό GR2120008 και ονομασία «Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα» έχει χαρακτηριστεί Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή αποτελεί τμήμα της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ) με ονομασία «Όρη Παραμυθιάς» με κωδικό GR076 και συνολική έκταση 17.108,04 ha και της ΣΠΠΕ με ονομασία «Στενά και Εκβολές Αχέροντα» με κωδικό GR077 και συνολική έκταση 6.266,27 ha. Η συνολική έκταση της ΖΕΠ ανέρχεται σε 11.710,29 ha.

Η ΠΜ υπάγεται, κατά το μεγαλύτερο μέρος της, στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας και κατά ένα μικρό τμήμα στην Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας της Περιφέρειας Ηπείρου. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) είναι η ΜΔ Προστατευόμενων Περιοχών Ηπείρου.

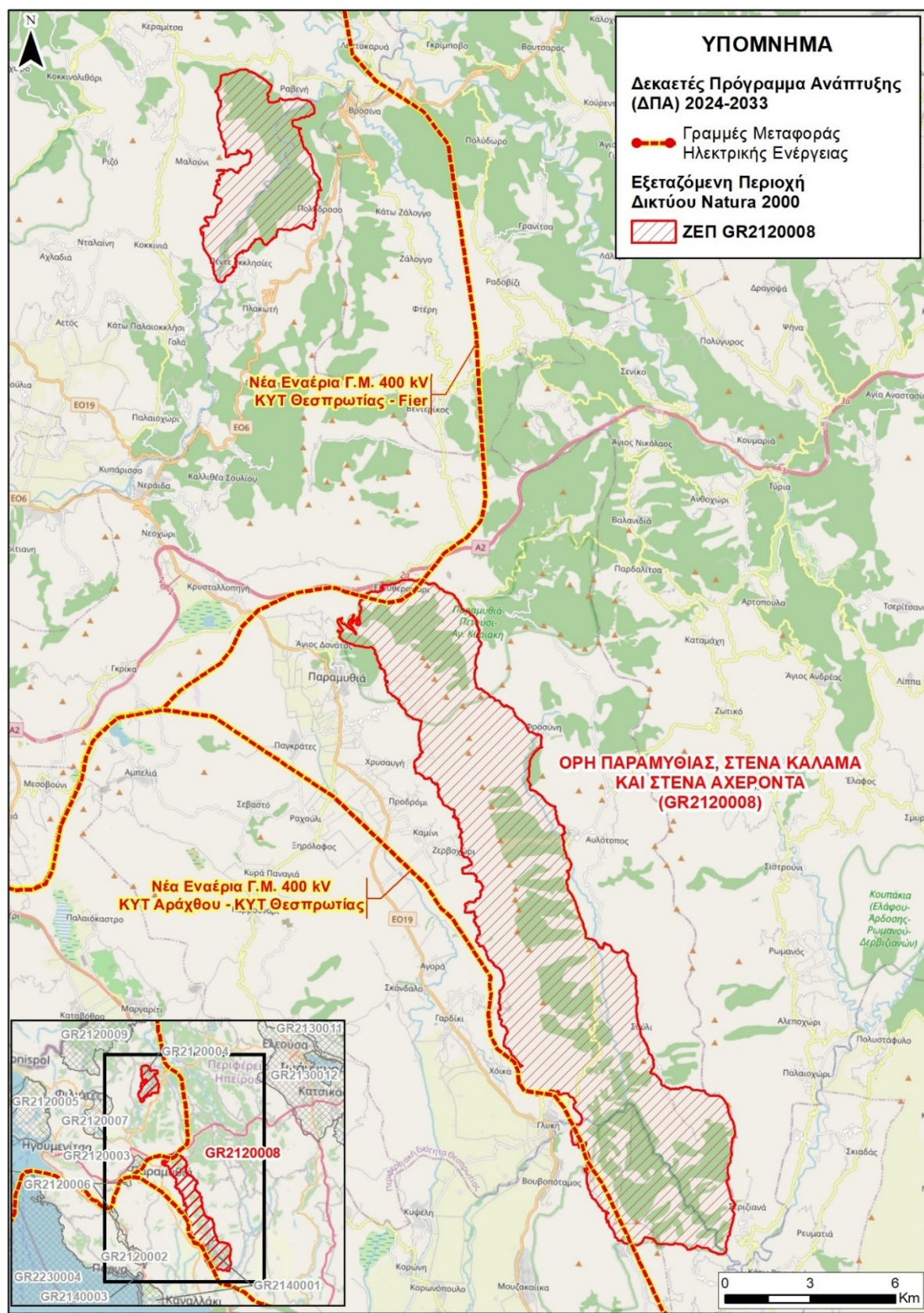
Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 20,603609
- Γεωγραφικό Πλάτος=39,385689

Η περιοχή περιλαμβάνει τα, σχετικά μη προσβάσιμα, όρη Παραμυθιάς και τα στενά του Καλαμά και του Αχέροντα.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ της περιοχής, τα Όρη Παραμυθιάς αφορούν μια απρόσιτη, τραχιά οροσειρά με ψηλούς γκρεμούς η οποία βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της ΖΕΠ. Στην περιοχή, περιλαμβάνονται επίσης οι κοιλάδες του Καλαμά και του Αχέροντα. Πιο συγκεκριμένα, το φαράγγι του ποταμού Καλαμά βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της περιοχής, οι πλαγιές του οποίου καλύπτονται από φυλλοβόλα δάση και θαμνώνες αείφυλλων πλατύφυλλων με είδη όπως τα *Carpinus orientalis* (ανατολικός γαύρος), *Fraxinus ornus* (φράξος), *Ulmus campestris* (φτελιά), *Celtis australis*, *Colutea arborescens*, *Ceratonia siliqua* (χαρουπιά), *Pistacia lentiscus* (σχίνος), *Cotinus coggygria*, *Quercus pubescens* (χνοώδης βελανιδιά), *Q. frainetto* (πλατύφυλλη βελανιδιά), *Q. Ilex* (αριά), *Q. coccifera* (πουρνάρι), *Acer monspessulanum*, *Phillyrea media*, *Hedera helix* (κισσός), *Clematis flammula*, *Cornus mas* κ.ά. Επίσης η παρουσία της ελιάς (*Olea europaea*) και του σχίνου (*Pistacia lentiscus*) είναι χαρακτηριστική. Στην περιοχή συναντάται επιπλέον παρόχθιο δάσος με είδη όπως ο πλάτανος (*Platanus orientalis*), η λευκή ιτιά (*Salix alba*), η σταχτοϊτιά (*Salix cinerea*) και το σκλήθρο (*Alnus glutinosa*). Κατά μήκος του ποταμού, κοντά στο νερό, αναπτύσσονται επιπλέον συστάδες από *Scirpus holoschoenus* και *Carex spp.*

Η περιοχή που αφορά τα Στενά του ποταμού Αχέροντα αποτελείται από ασβεστολιθικά πετρώματα, όπου κυριαρχεί μεσογειακή μακία βλάστηση με κύρια είδη το πουρνάρι, τη φιλλυρέα (*Phillyrea latifolia*) κ.ά. Η χασμοφυτική βλάστηση η οποία αναπτύσσεται σε ασβεστολιθικούς βράχους με μεγάλες κλίσεις μέσα στο φαράγγι, προσδίδει ιδιαίτερη οικολογική αξία στην περιοχή. Η περιοχή έχει μεγάλη σημασία για τα αρπακτικά πτηνά προσφέροντάς τους πληθώρα κατάλληλων ενδιαιτημάτων. Το φυλλοβόλο δάσος το οποίο αποτελείται από ποικιλία δενδρωδών ειδών και η σύνθεση της μακίας βλάστησης είναι αντιπροσωπευτικά των τύπων οικοτόπων που απαντώνται σε τέτοια υψόμετρα ενώ η βλάστηση στις πλαγιές του φαράγγιού του Καλαμά βρίσκεται σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση.

Χάρτης 5-2

ΖΕΠ GR2120008 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.2.1.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/ 1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» τα είδη χαρακτηρισμού της συγκεκριμένης ΖΕΠ είναι:

- ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)
- το Όρνιο (*Gyps fulvus*)
- ο Σπιζαιτός (*Aquila fasciata*⁹)
- ο Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα οικολογικά χαρακτηριστικά των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκης και Μαραγκού, 2009, Σιδηρόπουλος και συν, 2019, NECCA, 2024, ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα).

Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)

Ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*) απαντάται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης, στην οροσειρά της Πίνδου, στη Στερεά Ελλάδα, καθώς και στα περισσότερα ορεινά συγκροτήματα της Πελοποννήσου και της Κρήτης (Handrinos και Kastritis 2009, Sidiropoulos et al.). Ορισμένα ζεύγη εξακολουθούν να επιβιώνουν στο Ιόνιο πέλαγος. Απουσιάζει από τα νησιά του Αιγαίου, όπου στο παρελθόν αναπαράγονταν. Στην Κρήτη, πιστεύεται ότι ο μόνιμος πληθυσμός ανήκει στο υποείδος *Aquila chrysaetos homeyeri* (Ξηρουχάκης 2001).

Κατά τη δεκαετία του 1980, ο πληθυσμός του Χρυσαιτού (*Aquila chrysaetos*) στην Ελλάδα εκτιμήθηκε σε 150–200 ζεύγη, παρουσιάζοντας πτωτική τάση, με 140–180 ζεύγη να καταγράφονται το 1990 (Handrinos και Akriotis 1997). Σήμερα, ο εθνικός πληθυσμός εκτιμάται σε 105–155 ζεύγη (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2019), που αντιστοιχούν σε 210–310 ώριμα άτομα. Πρόσφατη εθνική αξιολόγηση του πληθυσμού και της κατανομής του είδους δείχνει ότι ο Χρυσαιτός παρουσιάζει αυξητική τάση στην Κρήτη και την Πελοπόννησο, είναι σταθερός στη Δυτική Ελλάδα και μειώνεται στην Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα (Sidiropoulos et al., υπό έκδοση).

Ο χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*) κατοικεί σε διάφορα ορεινά ενδιαιτήματα, σε μεσαία έως υψηλά υψόμετρα, συμπεριλαμβανομένων ανοιχτών βιοτόπων και βραχυστόμων εδαφών ενώ το καλοκαίρι παρατηρείται συχνά στην

⁹ παλαιότερη ονομασία *Hieraetus fasciatus*

αλπική ζώνη. Το είδος φωλιάζει κυρίως σε προεξοχές βράχων, αν και έχει καταγραφεί ότι φωλιάζει και σε δέντρα σε περιοχές με άφθονη τροφή, όπως στον Έβρο, όπου φωλιάζει σε πεύκα και φυλλοβόλα δέντρα (Handrinos και Akriotis 1997, Sidiropoulos et al. υπό έκδοση). Οι χρυσαετοί είναι εξαιρετικά προσαρμοστικοί στη διατροφή τους. Το κύριο θήραμά τους, ειδικά στη Μακεδονία και τη Θράκη, είναι οι χελώνες (Sidiropoulos et al. 2022), αλλά έχει παρατηρηθεί ότι καταναλώνουν επίσης σαρκοφάγα, σκαντζόχοιρους, διάφορα πουλιά, λαγούς, σκίουρους και ερπετά καθώς και ψοφίμια, ειδικά το χειμώνα. Στον ίδιο πληθυσμό, η διατροφική ποικιλία αυξάνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν οι χελώνες βρίσκονται σε χειμερία νάρκη (Sidiropoulos et al. 2022). Στην Κρήτη, τα λαγοί, οι πέρδικες και τα αρνιά αποτελούν μέρος της διατροφής τους (Vagliano 1981, Xirouchakis 2001). Το είδος γεννά 1-2 αυγά, συνήθως τον Μάρτιο.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα (Καϊμάκη και συν, 2021), τα κρίσιμα ενδιαίτηματα αναπαραγωγής και τροφοληψίας του είδους περιλαμβάνουν το σύνολο της έκτασής της περιοχής ΖΕΠ GR2120008.

Όρνιο (*Gyps fulvus*)

Το όρνιο (*Gyps fulvus*) παρουσιάζει κατακερματισμένη κατανομή στην Ελλάδα, απαντώντας στη Θράκη, τη δυτική Ελλάδα, τις κεντρικές Κυκλάδες και την Κρήτη (Handrinos και Akriotis 1997, Xirouchakis et al. 2013, EBCC 2022). Παλαιότερα το είδος ήταν ένα πολυάριθμο και ευρέως διαδεδομένο σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα και σε πολλά νησιά. Ειδικότερα ο συνολικός αριθμός των ατόμων πριν τη δεκαετία του 1980 εκτιμάται σε 600–970 άτομα, εκ των οποίων τα 300–470 βρίσκονταν στην ηπειρωτική Ελλάδα και τα 300–400 στην Κρήτη (Tewes 1994).

Σήμερα, το όρνιο επιβιώνει στη Θράκη (10–12 ζεύγη), στη Δυτική Ελλάδα (10–15 ζεύγη), στις Κυκλάδες (9–10 ζεύγη) και στην Κρήτη με 78 αποικίες αποτελούμενες από 350–400 ζεύγη (900–1100 άτομα), που αποτελεί τον μεγαλύτερο νησιωτικό πληθυσμό του είδους παγκοσμίως. Ο συνολικός αριθμός ζευγαριών εκτιμάται σήμερα σε 280–380, που αντιστοιχούν σε 560–760 ώριμα άτομα (Xirouchakis 2021). Οι γειτονικοί πληθυσμοί στα Βαλκάνια βρίσκονται αντίστοιχα σε μείωση, οπότε η μετανάστευση προς τους ελληνικούς πληθυσμούς θεωρείται επίσης ότι μειώνεται. Επιπλέον, ο ελληνικός πληθυσμός θεωρείται ως πληθυσμός που δεν είναι αυτόνομος και εξαρτάται από μετανάστευση. Αν και η συνολική τάση του είδους δείχνει σημάδια αύξησης σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο (BirdLife International 2021), αυτό αφορά κυρίως τον πληθυσμό της Κρήτης. Στην ηπειρωτική Ελλάδα, το είδος έχει υποστεί συνεχή μείωση που εκτιμάται στο 85% (Xirouchakis 2021).

Το *Gyps fulvus* φωλιάζει σε ομάδες ή αραιές αποικίες σε απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους, φαράγγια ή άλλους βραχώδεις σχηματισμούς, κατά προτίμηση με προεξοχές ή σπηλαιώσεις (Ferguson-Lees και Christie 2001). Στην Κρήτη, πολλές αποικίες εντοπίζονται σε παράκτιους βραχώδεις σχηματισμούς (Xirouchakis και Mylonas 2004).

Το είδος αναζητά τροφή σε μεγάλη ποικιλία κυρίως ξηρών, ανοικτών περιοχών, από πεδινές καλλιεργήσιμες εκτάσεις έως υποορεινές και ορεινές ζώνες, όπου υπάρχουν καλοί πληθυσμοί άγριων μηρυκαστικών ή πραγματοποιείται εκτατική κτηνοτροφία (Ferguson-Lees και Christie 2001).

Για την διαχείριση και προστασία του είδους έχει θεσμοθετηθεί (ΦΕΚ 3663/Β/2021) Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα (Καϊμάκη και συν, 2021), κύριες οικοσυστημικές χωρικές ενότητες του είδους στη ΖΕΠ GR2120008 εντοπίζονται σε δύο τμήματα, βόρεια στα Στενά Καλαμά και νότια στα Όρη Παραμυθιάς και περιλαμβάνουν το σύνολο της έκτασης των δύο υποπεριοχών της ΖΕΠ.

Σπιζαετός (*Aquila fasciata*)

Επιδημητικό είδος με μερική μετανάστευση κυρίως των νεαρών ατόμων να έχει παρατηρηθεί στη Μ. Ανατολή και τη Δ. Μεσόγειο. Στην Ελλάδα, ο σπιζαετός απαντάται κυρίως στη νότια ηπειρωτική χώρα και στην Κεντρική Ελλάδα (ιδιαίτερα στην Εύβοια), ενώ είναι πιο ευρέως διαδεδομένος στα νησιά του Αιγαίου και στην Κρήτη (Handrinos και Akriotis 1997, EBCC 2022). Ορισμένα διάσπαρτα ζευγάρια καταγράφονται και στη Δυτική Ελλάδα (N. Tsiopelas, αδημοσίευτα δεδομένα).

Ο πληθυσμός του σπιζαετού στην Ελλάδα θεωρείται σταθερός και εκτιμάται σε 100–140 ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 200–280 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021). Το είδος προτιμά ανοικτές, βραχώδεις, λοφώδεις ή ορεινές περιοχές με φρύγανα ή χαμηλή μακί, οι οποίες περιλαμβάνουν βραχώδεις χαράδρες και γκρεμούς για φωλεοποίηση (Handrinos και Akriotis 1997). Τα νεαρά και ανώριμα άτομα συχνά χρησιμοποιούν και άλλους τύπους οικοτόπων όπως υγροτόπους και ανοικτές καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Το είδος είναι καθιστικό, αν και παρατηρείται περιορισμένη εποχική μετακίνηση μικρών αποστάσεων (Cramp και Simmons 1980). Τρέφεται κυρίως με θηλαστικά μεσαίου μεγέθους και πουλιά, ενώ λιγότερο συχνά με ερπετά (Handrinos και Akriotis 1997, Alivizatos και Bourdakakis 2002). Αρχικές έρευνες στην Ελλάδα έδειξαν ότι το είδος τρέφεται με κουνέλια, κουρούνες, γλάρους και νησιωτικές πέρδικες (Alivizatos and Bourdakakis, 2002). Στην περιοχή της Μεσογείου, η ωτοκία πραγματοποιείται κυρίως από τον Φεβρουάριο έως τα μέσα Μαρτίου (Orta et al. 2016). Η φωλιά μπορεί να φτάσει έως και 2 μέτρα σε διάμετρο, αποτελείται από κλαδιά και τοποθετείται σε απόμερους γκρεμούς ή σε μεγάλα δέντρα. Η φωλιά επαναχρησιμοποιείται κάθε χρόνο (Ferguson-Lees και Christie 2001), ενώ τα ζευγάρια διατηρούν συχνά πολλαπλές φωλιές. Το μέγεθος του γένους είναι συνήθως ένα ή δύο αυγά, και πολύ σπάνια τρία (Orta et al. 2016).

Οικοσυστημικές Χωρικές Ενότητες του είδους καταρτίστηκαν στη ΖΕΠ GR2120008 σε δύο τμήματα, βόρεια στα Στενά Καλαμά και νότια στα Όρη Παραμυθιάς που περιλαμβάνουν το σύνολο των εκτάσεων της ΖΕΠ. (ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα, Καϊμάκη και συν, 2021).

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Ο Ασπροπάρης είναι ο μοναδικός γύπας της Ευρώπης που μεταναστεύει στην Αφρική τον χειμώνα. Στην Ελλάδα σπάνιος καλοκαιρινός επισκέπτης που παρουσιάζει ανομοιογενή κατανομή, φωλιάζοντας μόνο σε λίγες περιοχές της Θράκης, της Θεσσαλίας και της Ηπείρου, κοντά στα σύνορα με την Αλβανία (Handrinos και Akriotis 1997, EBCC 2022, Dobrev et al. 2023).

Είναι γνωστό πως κατά τη μετανάστευση, ιδιαίτερα το φθινόπωρο, μεμονωμένοι ασπροπάρηδες μετακινούνται προς το νότο περνώντας πάνω από την Πελοπόννησο, την Κρήτη κ.ά. Οι πληθυσμοί φτάνουν στα σημεία αναπαραγωγής περί τα τέλη Μαρτίου και ξεκινούν την επώαση των αυγών του περί τα τέλη Απριλίου. Οι νεοσσοί εκκολάπτονται τον Ιούνιο αλλά παραμένουν στη φωλιά τους ως τις αρχές Σεπτεμβρίου. Περί τα μέσα Σεπτεμβρίου το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αναχωρεί για την κεντρική Αφρική, μέσω του Βοσπόρου.

Ο ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*) ήταν κάποτε ένα ευρέως διαδεδομένο και κοινό αναπαραγόμενο είδος σε όλη την ηπειρωτική χώρα, με πληθυσμό που εκτιμάται σε 200-250 ζευγάρια τη δεκαετία του '80. Το είδος έχει υποστεί μαζική μείωση στην Ελλάδα (95,2% σε 20 χρόνια, Vanylis et al. 2021) και, ως αποτέλεσμα, σήμερα ο πληθυσμός του αποτελείται από πέντε ζευγάρια ¹⁰σε ολόκληρη την Ελλάδα. Το είδος είναι το σπανιότερο αρπακτικό πουλί στην Ελλάδα και εξακολουθεί να παρουσιάζει πτωτική τάση της τάξεως 4% ετησίως (Velevski et al. 2015, Vanylis et al. 2021).

Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κόκκινο κατάλογο, ο ασπροπάρης έχει μειωθεί κατά 96,8% τις τελευταίες τρεις γενιές (53 χρόνια). Ο πληθυσμός του είδους είναι μικρός, και τα περισσότερα άτομα βρίσκονται σε μία περιοχή (Θράκη). Το είδος υποφέρει από μείωση του πληθυσμού του σε όλη την περιοχή των Βαλκανίων, επομένως δεν αναμένεται σημαντική μετανάστευση που θα αποτρέψει την εξαφάνιση του πληθυσμού.

Ο ασπροπάρης κατοικεί σε ποικίλα ενδιαιτήματα, από μεσογειακά δάση έως άνυδρες περιοχές και λιβάδια, αλλά και κοντά σε ανθρώπινες κατοικίες, ιδίως σε χωματερές και καλλιεργήσιμες εκτάσεις (Orpel et al. 2017). Το είδος φωλιάζει συνήθως σε προεξοχές βράχων και γκρεμούς όπου κατασκευάζει φωλιές με κλαδιά αλλά και υλικά, συνήθως εκτρέφει ένα ή δύο νεοσσούς (Ferguson-Lees και Christie 2001).

Ο ασπροπάρης είναι κυρίως πτωματοφάγο είδος. Τρέφεται επίσης με μια ποικιλία θηραμάτων, συμπεριλαμβανομένων ζωντανών θηραμάτων όπως χελώνες και έντομα, αυγά πουλιών και οργανικά υπολείμματα σε χωματερές και σφαγεία σε ανοιχτές ξηρές πεδιάδες με φρύγανα, ή λοφώδεις ημιστεπικές περιοχές (Clark και Davis 2018, Dobrev et al. 2015, Dobrev et al. 2016).

¹⁰ Έβρος: Ο Ασπροπάρης που επέστρεψε στο Εθνικό Πάρκο Δαδιάς μετά την αναγέννηση από τις στάχτες (13.08.2025 στον σύνδεσμο <https://www.skai.gr/news/environment/evros-o-asproparis-pou-epestrepse-sto-ethniko-parko-dadias-meta-tin-anagennisi-apo-tis-sta>)

Σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/2023) το είδος έχει εξαφανιστεί σε επίπεδο ΖΕΠ. Ο στόχος που έχει τεθεί και αφορά στα 3 αναπαραγωγικά ζευγάρια ισούται με τον πληθυσμό του είδους στην περιοχή NATURA 2000, πριν την εξαφάνισή του. Κρίνεται ότι αν εκλείψει η απειλή, τόσο το ενδιαίτημα όσο και η διαθέσιμη τροφή μπορούν να υποστηρίξουν τον αναφερόμενο αριθμό ζευγαριών.

5.2.2.1.2 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 5-3), αναγράφονται τα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 65 ειδών ορνιθοπανίδας με 30 να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και 4 στο παράρτημα ΙΙ αυτής. Από το σύνολο των ειδών, 25 είδη είναι σπάνια και 8 πολύ σπάνια στην περιοχή. Ο Σπιζαετός, είδος χαρακτηρισμού της περιοχής έχει αξιολογηθεί ως πολύ σπάνιο είδος και το όρνιο το οποίο αποτελεί επίσης είδος χαρακτηρισμού έχει αξιολογηθεί ως σπάνιο. Το φρυγανοτσίχλονο, ο αμπελουργός, το νανογέρακο με βάση το ΤΕΔ 2020 δεν απαντώνται πλέον στη ΖΕΠ.

Από τα 65 σημαντικά είδη πτηνών της ΖΕΠ, 16 έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί μέχρι στιγμής στον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024). Ειδικότερα:

- 2 είδη χαρακτηρίζονται ως Κρισίμως Κινδυνεύοντα (CR). Πρόκειται για τα *Circus pygargus* και *Milvus migrans*.
- 9 είδη χαρακτηρίζονται ως Τρωτά (VU). Πρόκειται για τα *Anthus spinoletta*, *Anthus trivialis*, *Buteo rufinus*, *Circaetus gallicus*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Falco peregrinus*, *Jynx torquilla* και *Lanius collurio*.
- 5 είδη χαρακτηρίζονται ως Κινδυνεύοντα (EN). Πρόκειται για τα *Aquila chrysaetos*, *Clanga pomarina*, *Falco columbarius*, *Gyps fulvus* και *Hieraetus fasciatus* (*Aquila fasciata*).

Αναφορικά με το πληθυσμό των ειδών και των υποειδών της ΖΕΠ GR2120008, 28 taxa αναπαράγονται στην περιοχή, 14 είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι στην περιοχή, 6 είδη διαχειμάζουν σε αυτή και τέλος 23 είδη την χρησιμοποιούν για στάση ή κουρνιάσματα ή ως μεταναστευτικό/ενδιάμεσο σταθμό ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι πληθυσμοί ορισμένων ειδών υπάγονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Οι ανωτέρω πληροφορίες καθώς και η αξιολόγηση της ΖΕΠ αναφορικά με παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό των ειδών και υποειδών ορνιθοπανίδας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-3 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120008 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας						
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	A/B/C/D		A/B/C		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	(Κοινό) Σαΐνι	r	3	4	p	R	G	C	B	C	B	I	NE	LC	LC	B,V,C
A247	<i>Alauda arvensis</i>	(Κοινή) Σιταρήθρα	w				V	G	D	C	C	C	IIB	NT	LC	LC	V
A229	<i>Alcedo atthis</i>	(Ευρωπαϊκή) Αλκυόνη	c				R	G	D	C	C	C	I	DD	NT	LC	V
A878	<i>Alectoris graeca all others</i>	Πετροπέρδικα	p				C	G	C	A	C	A	I, IIA	VU		NT	V
A255	<i>Anthus campestris</i>	Ωχροκελάδα	c				P	G	D	B	C	C	I	LC	LC	LC	V
A257	<i>Anthus pratensis</i>	Λιβαδοκελάδα	w				P	G	D	B	C	C		NE	LC	LC	V
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	(Ευρωπαϊκή) Νεροκελάδα	w				R	G	D	C	C	B		NE	VU	LC	V
A256	<i>Anthus trivialis</i>	Δεντροκελάδα	c				C	G	C	B	C	C		NE	VU	LC	V
A226	<i>Apus apus</i>	(Κοινή) Σταχτάρα	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	NT	V
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαετός	p	2	2	p	C	G	B	A	C	A	I	EN	EN	LC	B, V, C
A215	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	p	6	10	p	C	G	C	A	C	A	I	LC	NT	LC	V,C
A087	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	p	14	18	p	C	G	C	A	C	A		NE	LC	LC	B, V, C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	p				V	G	D	B	C	C	I	VU	VU	LC	B,V,C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
				Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα											
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	(Ευρωπαϊκό) Γιδοβύζι	r				C	G	C	A	C	A	I	LC	LC	LC	V
A479	<i>Cecropis daurica</i>	Μιλτοχελίδονο	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαετός	c				C	G	C	A	C	A	I	NT	VU	LC	B, V, C
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαετός	r	5	6	p	C	G	C	A	C	A	I	NT	VU	LC	B, V, C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	c				R	G	D	C	C	C	I	VU	VU	LC	B, V, C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	w				V	G	D	C	C	C	I	NE	VU	VU	B, V, C
A083	<i>Circus macrourus</i>	Στεπόκιρκος	c				R	G	D	C	C	C	I	DD	DD	EN°	B, V
A084	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	c				R	G	D	C	C	C	I	CR	CR	VU	B, V
A858	<i>Clanga pomarina</i>	Κραυγαετός	c				V	G	D	B	C	C	I	EN	EN	LC	B
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	(Κοινό) Ορτύκι	c				R	G	D	C	C	C	IIB	NE	LC	LC	V
A212	<i>Cuculus canorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Κούκος	r				P	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	Λευκοχελίδονο	r				C	G	C	C	C	C		NE	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής						Καθεστώς προστασίας				
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ		Α/Β/Σ		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Λευκονώτης δρυοκολάπτης	p				R	G	C	B	A	B	I	NT	NT	LC	V
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Μαύρος δρυοκολάπτης	p				C	G	C	A	A	A	I	LC	LC	LC	V
A447	<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανοτσίχλονο											I	LC	LC	LC	V
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Βλαχοτσίχλονο	r				R	G	D	B	B	B	I	LC	LC	NT	V,C
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	Αμπελουργός												NE	LC	LC	V
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	Κοκκινολαίμης	r				C	G	C	A	C	A		NE	LC	LC	V,C
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	Κοκκινολαίμης	w				C	G	C	A	C	A		NE	LC	LC	V,C
A098	<i>Falco columbarius</i>	Νανογέρακο											I	NE	EN	VU	B, V
A095	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	c				R	G	D	B	C	C	I	VU	LC	LC	B, V, C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	p	4	5	p	C	G	C	A	C	A	I	LC	VU	LC	B, V, C
A099	<i>Falco subbuteo</i>	Δεντρογέρακο	r	2	4	p	R	G	D	B	C	B		NE	LC	LC	B,V
A099	<i>Falco subbuteo</i>	Δεντρογέρακο	c				C	G	C	A	C	B		NE	LC	LC	B,V
A097	<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	c				R	G	D	C	C	C	I	DD	DD	VU	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας						
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ		Α/Β/Σ	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση							
A657	<i>Fringilla coelebs all others</i>	(Κοινός) Σπίνος	p				C	G	C	A	C	A		NE		LC	V
A078	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	p	2	4	i	R	G	C	A	C	B	I	VU / CR	EN	LC	B, V
A707	<i>Hieraaetus fasciatus (Aquila fasciata)</i>	Σπιζαετός	p	1	2	i	V	G	C	A	C	B	I	VU	EN	LC	V
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	Λιοστριτίδα	r				V	G	D	C	C	C	I	NT	LC	LC	V
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A487	<i>Iduna pallida s. str.</i>	(Ανατολική) Ωχροστριτίδα	r				P	G	D	B	C	C		NE			V
A233	<i>Jynx torquilla</i>	Στραβολαίμης	c				R	G	D	B	C	B		NE	VU	LC	V
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	c				P	G	D	B	C	B	I	NE	VU	LC	V
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	r				R	G	C	A	C	A	I	NE	VU	LC	V
A341	<i>Lanius senator</i>	Κοκκινοκεφαλός	r				R	G	D	B	C	B		NE	LC	NT	V
A868	<i>Leiopicus medius</i>	Μεσαίος δρυοκολάπτης	p				C	G	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A246	<i>Lullula arborea</i>	Δενδροσταρήθρα	w				C	G	C	A	C	A	I	LC	LC	LC	V,C
A246	<i>Lullula arborea</i>	Δενδροσταρήθρα	r				R	G	D	B	C	C	I	LC	LC	LC	V,C
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	(Κοινό) Αηδόνι	r				C	G	C	A	C	A		NE	LC	LC	V,C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας						
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	A/B/C/D		A/B/C		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A230	<i>Merops apiaster</i>	(Ευρωπαϊκός) Μελισσοφάγος	c				P	G	D	B	C	C		NE	LC	LC	B, V
A073	<i>Milvus migrans</i>	Τσίφτης	c				V	G	D	C	C	C	I	CR	CR	LC	B, V, C
A262	<i>Motacilla alba</i>	Λευκοσουσουράδα	p				R	G	D	B	C	B		NE	LC	LC	V
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	Σταχτοσουσουράδα	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A260	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα	c				V	G	D	C	C	C		NE	LC	LC	V
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	Ασπροκωλίνα	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Σταχτοπετρόκλης	r				C	G	C	B	C	B		NE	LC	NT	V
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	r				R	G	D	C	C	C		NE	LC	LC	V,C
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	c				C	G	C	B	C	B		NE	LC	LC	V,C
A214	<i>Otus scops</i>	(Ευρωπαϊκός) Γκιώνης	p				C	G	C	A	C	B		NE		LC	B,V,C
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	Χωραφoσπουργίτης	r				R	G	D	C	C	C		NE	LC	LC	V
A072	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	c				C	G	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας						
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ		Α/Β/Σ	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση							
A072	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	r	6	10	p	C	G	C	A	C	A	I	LC	LC	LC	B, V, C
A249	<i>Riparia riparia</i>	Οχθοχελιδονο	c				R	G	D	C	C	C		NE	LC	LC	V
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	r				R	G	D	A	C	B	IIB	NE	NT	NT	V
A304	<i>Sylvia cantillans</i>	Κοκκιντσιροβάκος	r				C	G	C	A	C	A		NE	LC		
A309	<i>Sylvia communis</i>	Θαμνοτσιροβάκος	c				R	G	D	A	C	A		NT	LC		
A309	<i>Sylvia communis</i>	Θαμνοτσιροβάκος	r				R	G	D	A	C	B		NT	LC		
A574	<i>Sylvia curruca</i>	Βουνοτσιροβάκος	c				R	G	D	A	C	A		NE	LC		
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	Βουνοσταχτάρα	r				C	G	C	A	C	A		NE	LC	LC	V
A232	<i>Upupa epops</i>	Τσαλαπετεινός	c				P	G	D	B	C	B		NE	LC	LC	V
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-5.																	

Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-5.

Σύμφωνα με την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα, όπως τεκμηριώνεται αναλυτικά στο τεύχος Καϊμάκη και συν, 2021, τα σημαντικά είδη στη ΖΕΠ ισούνται με 28, τα οποία είναι λιγότερα από αυτά που αναγράφονται στο ΤΕΔ (65) . Αναφορικά με τα κοινά είδη των προαναφερθεισών πηγών, η ΕΠΜ προτείνει να αλλαχθεί ο βαθμός διατήρησης των ειδών *Gyps fulvus* και *Hieraetus fasciatus* (*Aquila fasciata*) από Α σε C καθώς και να προστεθεί το είδος *Neophron percnopterus* με βαθμό διατήρησης C.

5.2.2.1.3 Άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας

Με βάση το πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της ΖΕΠ (2020), στη περιοχή απαντούν και άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-4 Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR2120008

Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Είδος Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής				2009/1 47/ΕΚ	Αιτιολόγηση				
			Μέγεθος ΕΛ	Μ Εγ	Μονάδα	Κατηγορία C/R/V/P		Άλλες κατηγορίες				
								A. 2009	A. 2024	B	C	D
A899	<i>Accipiter gentilis all others</i>	Διπλοσάϊνο	3	4	p	C		NE			V	X
A898	<i>Accipiter nisus all others</i>	(Κοινό) Ξεφτέρι				C		NE			V	X
A898	<i>Accipiter nisus all others</i>	(Κοινό) Ξεφτέρι	4	7	p	R		NE			V	X
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	(Ευρωπαϊκός) Νεροκότσυφας				P		NE	NT		V	
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	(Ευρωπαϊκός) Κοκκοθραύστης				P		NE	LC		V	
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	(Κοινή) Φάσσα				P	IIA	NE			V	X
A350	<i>Corvus corax</i>	(Κοινός) Κόρακας				C		NE	LC		V	
A240	<i>Dendrocopos minor</i>	Νανοδρυοκολάπτης				P		NE	NT		V	
A866	<i>Picus viridis s. str.</i>	Πράσινος Δρυοκολάπτης				C		NE			V	
A266	<i>Prunella modularis</i>	(Κοινός) Θαμνοψάλτης				R		NE	LC		V	
A250	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	(Ευρωπαϊκό) Βραχοχελίδονο				C		NE	LC		V	
A345	<i>Pyrrhocorax graculus</i>	Κιτρινοκαλιακούδα	150	150	i	C		NT	LC		V	
A306	<i>Sylvia hortensis</i>	Δενδροτσιροβάκος				C		-			V	X
Υπόμνημα: Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-2.												

5.2.2.2 ΖΕΠ GR2120006 Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνη

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθουν δύο νέες Γ.Μ. 400 kV οι οποίες είναι η ΚΥΤ Θεσπρωτίας – Fier καθώς και η ΚΥΤ Αράχθου - ΚΥΤ Θεσπρωτίας, με κωδικό GR2120006 και ονομασία «Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη», έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή συμπίπτει κατά το μεγαλύτερο μέρος με τα όρια της (ΣΠΠΕ) με ονομασία «Λίμνη Καλοδικίου, έλη Μαργαριτίου και Καρτερίου», κωδικό GR078 και συνολική έκταση 1.762,58 ha. Η συνολική της έκταση της ΖΕΠ ανέρχεται σε 1.798,3 ha.

Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας της Περιφέρειας Ηπείρου. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) είναι η ΜΔΠΠ Ηπείρου.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος=20,457866
- Γεωγραφικό Πλάτος=39,310580

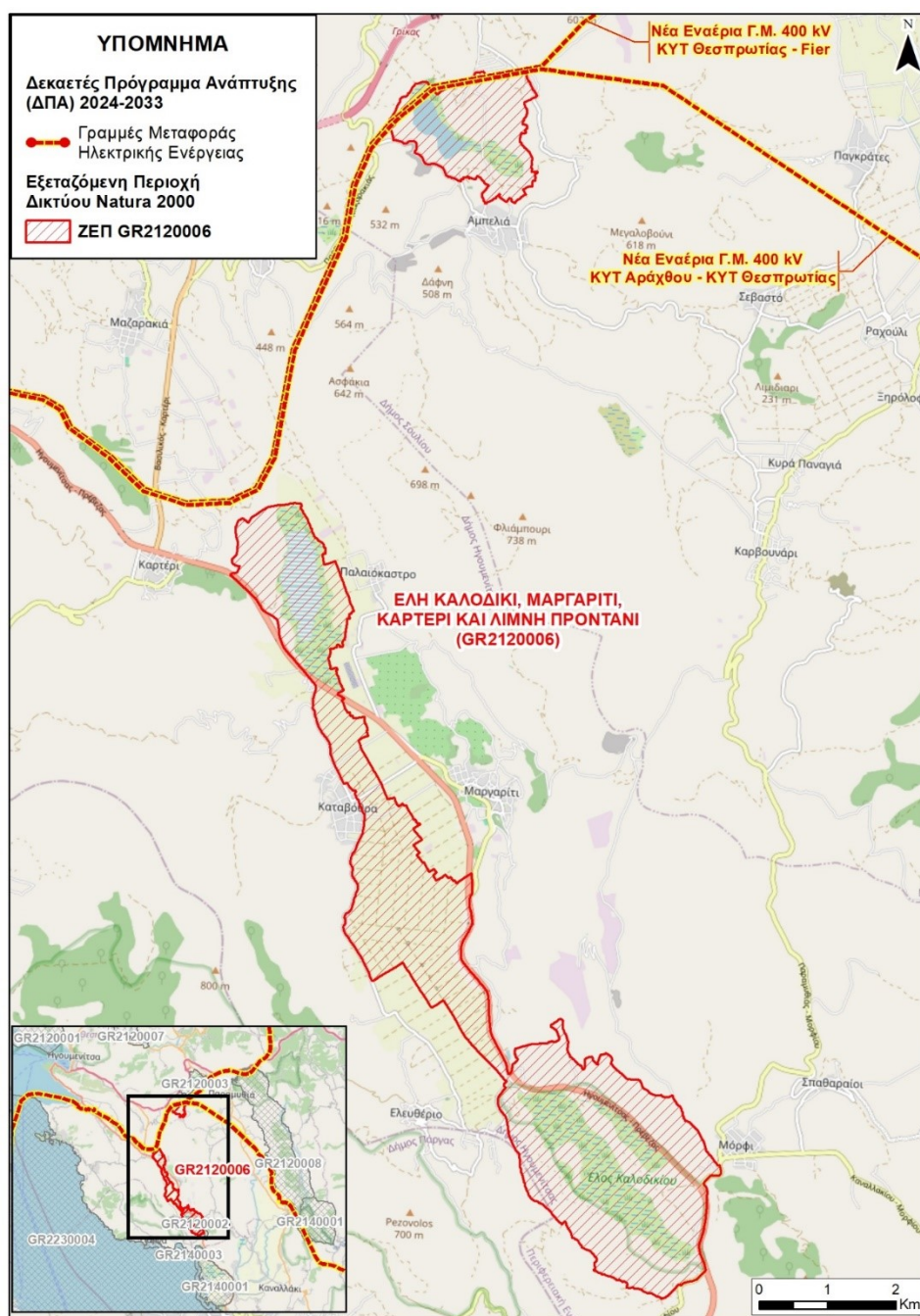
Η ΠΜ περιλαμβάνει το έλος Καλοδίκι και άλλους υγρότοπους της ευρύτερης περιοχής του Μαργαριτίου και Καρτερίου και τη Λίμνη Προντάνη.

Στο νότιο άκρο του Νομού Θεσπρωτίας, στα όρια με το Νομό Πρέβεζας και σε οροπέδιο υψόμετρου 100μ. περίπου, μεταξύ των βουνών της Πάργας δυτικά και της οροσειράς του Μαργαριτίου ανατολικά, βρίσκεται η λιμναία έκταση που συνιστά το Έλος Καλοδικίου. Η στάθμη των νερών του έλους, καθώς και η φυσιογνωμία του εξαιτίας της βλάστησης μεταβάλλονται μεταξύ των εποχών του έτους. Το έλος Καλοδίκι είναι ένας από τους πιο σημαντικούς και ιδιαίτερους υγροτόπους στην Ελλάδα, ο οποίος αποτελεί μοναδικό σχηματισμό τυρφώδους – γαιώδους περιοχής.

Η σημαντικότητα του έγκειται τόσο στην ορνιθοπανίδα που φιλοξενεί λόγω της γεωγραφικής του θέσης (αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του δικτύου μεταναστευτικών σταθμών των πουλιών στην Δυτική Ελλάδα) όσο και στα υπόλοιπα χαρακτηριστικά του (έλος γλυκού νερού, πλούσια βλάστηση με νούφαρα, κλπ.) (<https://necca.gov.gr/>).

Όπως προαναφέρθηκε και παραπάνω, η περιοχή περιλαμβάνει το έλος Καλοδίκι και άλλους υγρότοπους της ευρύτερης περιοχής του Μαργαριτίου και Καρτερίου και τη Λίμνη Προντάνη. Σύμφωνα με τα τοπικά μέσα, το 2025 η λίμνη Προντάνη σχεδόν ¹¹, λόγω παρατεταμένης ξηρασίας και υψηλών θερμοκρασιών.

¹¹ <https://www.iefimerida.gr/ellada/apoxirathike-fetos-i-limni-prontani-sti-thesprotia>
<https://gnomip.gr/2025/09/07/%CE%B8%CE%B5%CF%83%CF%80%CF%81%CF%89%CF%84%CE%AF%CE%B1-%CE%B5%CE%BE%CE%B1%CF%86%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BA%CE%B5-%CE%B7-%CE%BB%CE%AF%CE%BC%CE%BD%CE%B7-%CF%80%CF%81%CE%BF/>

Χάρτης 5-3 ΖΕΠ GR2120006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.2.2.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/ 1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ», το είδος χαρακτηρισμού της περιοχής είναι η Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*).

Παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα οικολογικά χαρακτηριστικά του είδους χαρακτηρισμού της ΖΕΠ (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκης και Μαραγκού, 2009, NECCA, 2024, ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα).

Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*)

Στην Ελλάδα η βαλτόπαπια απαντάται κυρίως το καλοκαίρι, σε συγκεκριμένες περιοχές, και πολύ σπανιότερα το χειμώνα. Πολύ πιο κοινό και διαδεδομένο είδος παλιότερα, φώλιαζε σε πολλούς υγρότοπους της χώρας μας αλλά τα τελευταία πενήντα χρόνια οι πληθυσμοί της εμφάνισαν σοβαρή μείωση μιας και περιορίζεται μόνο σε λίγους υγρότοπους της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης, με περιστασιακά ζευγάρια να εμφανίζονται και σε άλλες περιοχές της ηπειρωτικής χώρας (Handrinos και Akriotis 1997, Legakis και Maragkou 2009).

Ο σημαντικότερος αναπαραγωγικός βιότοπος του είδους είναι ο βάλτος Ροδιάς στον Αμβρακικό κόλπο, με άλλους σημαντικούς τόπους αναπαραγωγής να είναι οι λίμνες Χειμαδίτιδα, Καστοριά, οι υγρότοποι της Ηπείρου όπως η λίμνη Καλοδίκη, η λίμνη Ιωαννίνων, καθώς και άλλοι υγρότοποι της Μακεδονίας και της Θράκης όπως η λίμνη Ισμαρίδα, το Δέλτα του Έβρου και άλλοι (Legakis και Maragkou 2009). Το είδος αναπαράγεται περιστασιακά και στη Νότια Ελλάδα, στην Αττική, καθώς και στην Πελοπόννησο, στην περιοχή Στροφυλιά (έλος Προκόπου-Έλος Λάμιας).

Ο αναπαραγόμενος πληθυσμός της Βαλτόπαπιας εκτιμάται σε 130–250 ζευγάρια, που μεταφράζεται σε 260–500 ώριμα άτομα και αντιπροσωπεύει περίπου το 1% του συνολικού αναπαραγόμενου πληθυσμού της Ευρώπης (Legakis και Maragkou 2009, BirdLife International 2021). Η τάση του πληθυσμού είναι φθίνουσα (δεδομένα 1992–2014) (Vanylis et al. 2021). Ο χειμερινός πληθυσμός εκτιμάται σε 500–700 άτομα, που αντιστοιχούν στο 12% του συνολικού ευρωπαϊκού πληθυσμού, με αβέβαιες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες τάσεις πληθυσμού (BirdLife International 2021). Ωστόσο, βάσει ανάλυσης TRIM, ο πληθυσμός φαίνεται να παρουσιάζει ισχυρή αύξηση κατά την περίοδο 2009–2018 (Portolou, ανέκδοτα δεδομένα, 2023). Η επώαση ξεκινά από τα τέλη Μαΐου έως τα τέλη Ιουνίου στη Νότια Ευρώπη, και τα αυγά εκκολάπτονται μετά από 25–28 ημέρες. Μόνο μία γέννα ανατρέφεται κάθε χρόνο. Το μέγεθος της εκκολαπτόμενης οικογένειας κυμαίνεται από 3–12 παπάκια. Η πτώση των νεοσσών (πέταγμα) γίνεται έπειτα από 55–60 ημέρες (Robinson και Hughes 2006). Οι ενήλικες περνούν περίοδο πτερόρροιας στους αναπαραγωγικούς βιότοπους μεταξύ Ιουλίου και Αυγούστου, και η αναχώρηση από τους βιότοπους

αναπαραγωγής ξεκινά από τα μέσα έως τα τέλη Αυγούστου, ενώ η επιστροφή ξεκινά από τις αρχές Μαρτίου (BirdLife International 2021).

Επισκέπτεται ρηχές λίμνες και βάλτους με άφθονη επιπλέουσα και παρόχθια βλάστηση, όπως καλάμια, ιτιές και σκλήθρα (BirdLife International 2021). Αναπαράγεται κυρίως σε εσωτερικούς υγροτόπους (λίμνες και γλυκούς βάλτους) και παράκτιους υγροτόπους με μωσαϊκό πυκνών καλαμιώνων και άλλης υδρόβιας βλάστησης (όπως επιπλέουσα νούφαρα π.χ. *Nymphaea alba*). Φωλιάζει στο έδαφος, ανάμεσα σε πυκνά καλάμια στην άκρη ρηχών νερών ή επάνω σε πλωτή βλάστηση (Dimalexis et al. 2009). Τρέφεται σε ρηχά νερά κοντά σε πλούσια παρόχθια βλάστηση, είτε στην επιφάνεια είτε καταδυόμενη σε μικρό βάθος (30–100 εκ.). Είναι ένα παμφάγο είδος πάπιας, με προτίμηση σε φυτικά υλικά (ρίζες, βλαστούς κ.ά.), αλλά επίσης τρέφεται με προνύμφες εντόμων, μικρά ασπόνδυλα, μαλάκια και άλλα.

Κατά τη μετανάστευση, ιδιαίτερα το φθινόπωρο, οι πληθυσμοί του είδους είναι περισσότερο εμφανείς και συχνά παρατηρούνται μικρές ομάδες ή και σμήνη εκατοντάδων πουλιών σε πολλούς υγροτόπους, τόσο στην ηπειρωτική όσο και στη νησιωτική χώρα (Κρήτη, Λέσβο κ.ά.). Ελάχιστα άτομα παραμένουν στην Ελλάδα για να διαχειμάσουν, συνήθως σε μικρές ομάδες, όπως παρατηρείται στην Κρήτη. Δεν υπάρχουν επίσημες καταμετρήσεις κατά τη μετανάστευση, αλλά μεγάλοι αριθμοί ατόμων διέρχονται από την Ελλάδα, ιδιαίτερα το φθινόπωρο, οπότε ομαδικά σμήνη σταθεμεύουν σε μεγάλους υγροτόπους, ενώ μερικά μικρότερα σμήνη παραμένουν έως και τον Δεκέμβριο. Οι αριθμοί των διαχειμαζόντων είναι πολύ μικρότεροι, τοπικά περιορισμένοι και τείνουν να παρουσιάζουν διακυμάνσεις (Legakis και Maragkou 2009, Handrinos και Akriotis 1997). Στο παρελθόν, μεγάλα σμήνη του είδους παρατηρούνταν στη θάλασσα ανοιχτά της Κρήτης, και τα δεδομένα υποδεικνύουν ότι η Κρήτη αποτελεί τακτικό θαλάσσιο μεταναστευτικό πέρασμα κατά το φθινόπωρο (Handrinos και Akriotis 1997). Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα, η μέγιστη ετήσια καταμέτρηση σημειώθηκε το 2016, όταν 1.145 άτομα καταγράφηκαν να διαχειμάζουν σε διάφορους ελληνικούς υγροτόπους, με σημαντικότερες περιοχές τον Αμβρακικό Κόλπο (575 άτομα) και το Δέλτα του Αχέροντα (200 άτομα). Ο μέσος όρος διαχειμαζόντων ατόμων στην Ελλάδα για την περίοδο 2006/7–2017 εκτιμάται σε 463 άτομα, κατανεμημένα σε εξήντα τέσσερα υγροτοπικά οικοσυστήματα (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, 1967–2019). Η λίμνη Κερκίνη μαζί με τον Αμβρακικό κόλπο είναι οι δύο κύριοι χειμερινοί τόποι διαχείμασης του είδους (Handrinos και Akriotis 1997).

Σύμφωνα με την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα (Καϊμάκη και συν, 2021), τα κύρια ενδιαίτηματα (ΚΕΝΔ) και οι κύριες οικοσυστημικές χωρικές ενότητες (ΚΟΧΕ) του είδους περιλαμβάνουν όλους τους υγροτοπικούς τύπους οικοτόπων της ΖΕΠ.

5.2.2.2.2 Σημαντικά είδη орνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 5-5), αναγράφονται τα σημαντικά είδη орνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 28 ειδών орнιθοπανίδας με 14 να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, 6 στο παράρτημα ΙΙ και 3 στο παράρτημα ΙΙΙ αυτής. Ο κραυγαετός, με βάση το ΤΕΔ 2020 δεν απαντάται πλέον στη ΖΕΠ.

Από τα 28 σημαντικά είδη πτηνών της ΖΕΠ, 7 έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί μέχρι στιγμής στον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024). Ειδικότερα:

- 6 είδη χαρακτηρίζονται ως Τρωτά (VU). Πρόκειται για τα *Ardeola ralloides*, *Buteo rufinus*, *Circaetus gallicus*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus* και *Vanellus Vanellus*.
- 1 είδος χαρακτηρίζεται ως Κινδυνεύον (EN). Πρόκειται για το *Clanga pomarina*.

Αναφορικά με το πληθυσμό των ειδών και των υποειδών της ΖΕΠ GR2120006, 9 taxa αναπαράγονται στην περιοχή, 11 είδη διαχειμάζουν σε αυτή και τέλος 11 είδη την χρησιμοποιούν για στάση ή κουρνιάσματα ή ως μεταναστευτικό/ενδιάμεσο σταθμό ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι πληθυσμοί ορισμένων ειδών υπάγονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Οι ανωτέρω πληροφορίες καθώς και η αξιολόγηση της ΖΕΠ αναφορικά με παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό των ειδών και υποειδών ορνιθοπανίδας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-5 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κωδικός	Είδος Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής			Κατηγορία Ποιότητα δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας					
				Ελ.	Μέγ	Μονάδα		Α/Β/С/D	Α/В/С	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA) (2024):	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις			
															Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Τσιχλοποταμίδα	r	5		p	P	M	C	C	C	C		NE	LC	LC	V
A229	<i>Alcedo atthis</i>	(Ευρωπαϊκή) Αλκυόνη	w	10	10	i	P	G	C	B	C	C	I	DD	NT	LC	V
A054	<i>Anas acuta</i>	Ψαλίδα (του Βορρά)	w	80	80	i	P	G	C	C	C	C	IIA, IIIB	NE		EN	B,V
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	Πρασινοκέφαλη πάπια	r	3	3	p	P	G	C	B	C	C	IIA,IIIA	NE		LC	B,V
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	Πρασινοκέφαλη πάπια	w	360	360	i	P	G	C	B	C	C	IIA,IIIA	NE		LC	B,V
A028	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς	r	80	80	p	P	G	B	C	C	B		NE		LC	V
A028	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς	w	46	46	i	P	G	C	C	C	B		NE		LC	V
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	(Ξανθός) Κρυπτοτσικνιάς	c	4		i	P	G	C	C	C	C	I	VU	VU	LC	V
A060	<i>Aythya nyroca</i>	(Ευρωπαϊκή) Βαλτόπαπια	r	1	1	p	P	G	B	C	C	B	I	VU		LC	B, V
A087	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	w	10		i	P	G	C	B	C	C		NE	LC	LC	B, V, C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	c	1		i	P	G	C	B	C	B	I	VU	VU	LC	B,V,C
A861	<i>Calidris pugnax</i>	Μαχητής	c	20		i	P	G	C	C	C	C	I	NE	LC	NT	-
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαετός	r	2	2	p	P	G	C	B	C	B	I	NT	VU	LC	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής			Ποιότητα δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
					Ελ.	Μέγεθος			Κατηγορία	Α/B/C/D	Α/B/C	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA) (2024):	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις	
						Μεγ	Μονάδα										Πληθυσμός
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	w	1	1	i	P	G	C	B	C	C	I	VU	VU	LC	B, V, C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	w	2	2	i	P	G	C	B	C	C	I	NE	VU	VU	B, V, C
A858	<i>Clanga pomarina</i> ¹²	Κραυγαετός											I	EN	EN	LC	B
A036	<i>Cygnus olor</i>	(Κοινός) Κύκνος	r	1	1	p	P	G	B	B	C	C		LC		LC	B, V
A036	<i>Cygnus olor</i>	(Κοινός) Κύκνος	w	4	4	i	P	G	C	B	C	C		LC		LC	B, V
A095	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	c				P	G	C	B	C	C	I	VU	LC	LC	B, V, C
A097	<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	c				P	G	C	B	C	C	I	DD	DD	VU	B, V, C
A125	<i>Fulica atra</i>	(Κοινή) Φαλαρίδα	w	150	150	i	P	G	C	C	C	C	IIA, IIIB	NE		LC	V
A125	<i>Fulica atra</i>	(Κοινή) Φαλαρίδα	r	71	71	p	P	G	C	C	C	C	IIA, IIIB	NE		LC	V
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	Καλαμοκανάς	c	25		p	P	G	C	B	C	C	I	LC	LC	LC	B, V

¹² Δεν απαντάται πλέον στη ΖΕΠ (ΤΕΔ, 2020).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής			Αξιολόγηση περιοχής					Καθεστώς προστασίας				
					Ελ.	Μένεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D		Α/B/C	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA) (2024):	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
						Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση						
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	c	1000		i	P	M	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A341	<i>Lanius senator</i>	Κοκκινοκεφαλός	r	14		p	P	M	C	B	C	C		NE	LC	NT	V
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	(Κοινός) Νυχτοκόρακας	c	2		i	P	G	C	C	C	C	I	NT		LC	V
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	(Ευρωπαϊκός) Κορμοράνος	w	99	99	i	P	G	C	B	C	C		NE		LC	V
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	(Ευρασιατική) Χαλκόκοτα	c	60	60	i	P	G	C	C	C	B	I	CR		LC	B, V
A856	<i>Spatula querquedula</i>	(Ευρωπαϊκή) Σαρσέλα	c	22		i	P	G	C	B	C	C	IIA	VU		VU	-
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	r	1		p	P	M	C	B	C	C	IIB	NE	NT	NT	V
A304	<i>Sylvia cantillans</i>	Κοκκιντσιροβάκος	c				P	M	C	B	C	B		NE	LC		
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	(Ευρωπαϊκή) Καλημάνα	w	19	19	i	P	G	C	C	C	C	IIB	VU	VU	VU	B, V
Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1.																	

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1.

Σύμφωνα με την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα, όπως τεκμηριώνεται αναλυτικά στο τεύχος Καϊμάκη και συν, 2021, τα περισσότερα από τα σημαντικά είδη στη ΖΕΠ δεν είναι τα ίδια με εκείνα που αναγράφονται στο ΤΕΔ. Τα είδη εκείνα τα οποία προτείνεται να προστεθούν είναι τα εξής: *Ardea alba*, *Ardea purpurea*, *Chlidonias hybrida*, *Chlidonias niger*, *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Egretta garzetta*, *Falco peregrinus*, *Ixobrychus minutus*, *Microcarbo pygmaeus*, *Milvus migrans*, *Pelecanus crispus*, *Pelecanus onocrotalus*, *Platalea leucorodia*, *Tringa glareola*.

5.2.2.2.3 Άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας

Με βάση το πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της ΖΕΠ (2020), στη περιοχή απαντούν και άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-6 Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR2120006

Πίνακας 5-2. Τα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΠΠ GR2120000												
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής				Αιτιολόγηση					
			Μέγεθος			Κατηγορία	2009/147/ΕΚ	Άλλες κατηγορίες				
			Ελ	Μεγ	Μον.			Α. 2009	Α. 2024	B	C	D
A898	<i>Accipiter nisus all others</i>	(Κοινό) Ξεφτέρι	6		i	P		NE			V	X
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Νανοβουτηχτάρι	10	10	i	P		NE			V	X
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Νανοβουτηχτάρι	54	54	p	P		NE			V	X
Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-2.												

5.2.2.3 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα υποβρύχια Γ.Μ. 400 kV με την ονομασία «Υ/Β ΣΡ Θεσπρωτία - Galatina», με κωδικό GR2230004 και ονομασία «Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή», έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης – Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΕΖΔ – ΤΚΣ).

Η υπό μελέτη ΠΜ συνιστάται κατά 95% από θαλάσσια έκταση. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου και Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 20,237745
- Γεωγραφικό Πλάτος= 39,221614

Η περιοχή αποτελείται από ένα σύμπλεγμα ασβεστολιθικών **νησιών** και **νησίδων**, τα οποία χαρακτηρίζονται από βραχώδεις και διαβρωμένες ακτές, καθώς και από τη **γύρω θαλάσσια περιοχή** που οριοθετείται από την ισοβαθή των 50 μ. Τα μεγαλύτερα νησιά του συμπλέγματος είναι οι Παξοί και οι Αντίπαξοι, από τα οποία το πρώτο είναι το μόνο νησί του συμπλέγματος που κατοικείται μόνιμα.

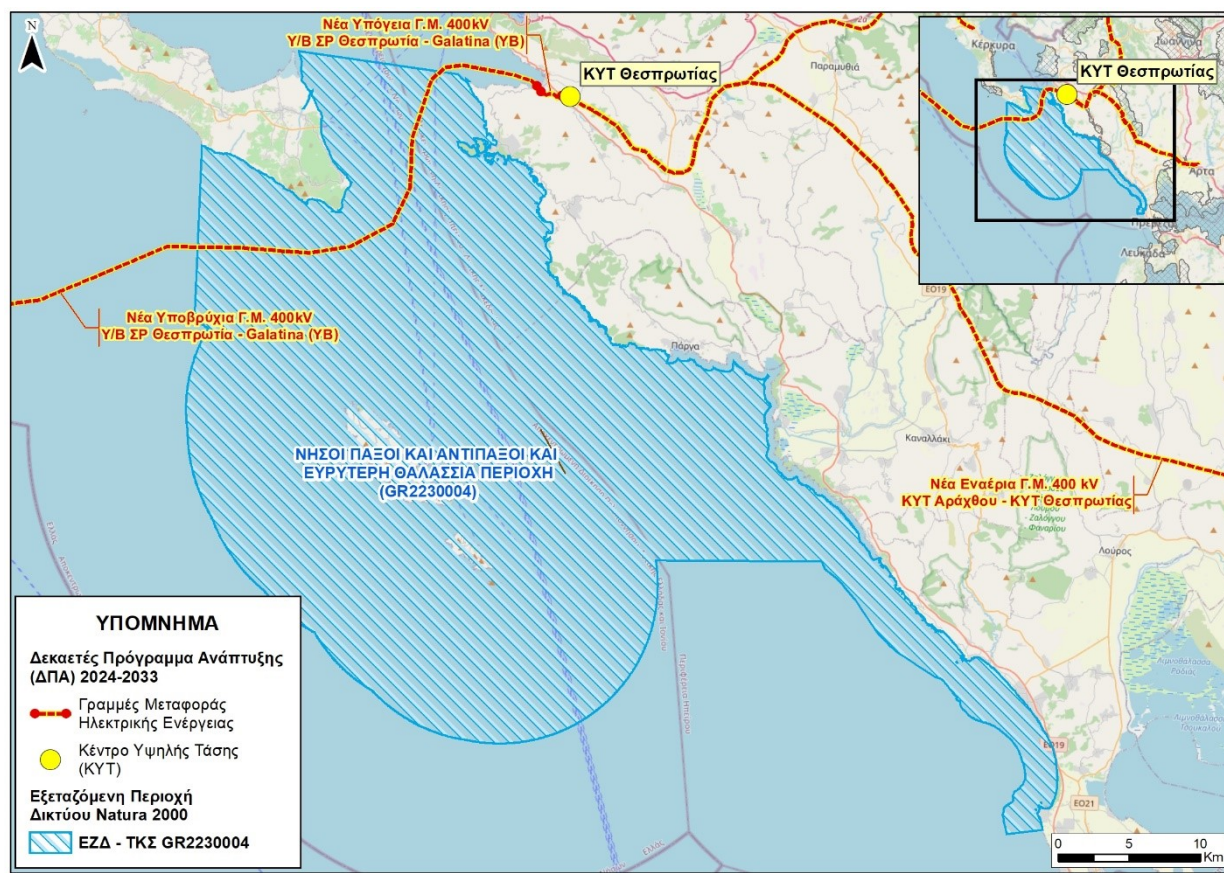
Η χλωρίδα της περιοχής περιλαμβάνει περίπου 450 taxa. Η πλειονότητα αυτών (περίπου το 65%) είναι τυπικά μεσογειακά, ενώ δύο είδη, τα *Centaurea paxorum* και *Limonium antipaxorum*, είναι τοπικά ενδημικά. Ο κύριος φυσικός τύπος βλάστησης που κυριαρχεί στην περιοχή είναι οι αείφυλλοι ή δενδρώδεις θάμνοι που ανήκουν είτε στη υποζώνη Oleo-Ceratonion είτε στην υποζώνη Quercion ilicis. Συστάδες μεσογειακών κωνοφόρων (*Juniperus phoenicea*, *Pinus halepensis* και *Cupressus sempervirens*) δεν είναι ασυνήθιστες στις δύο παραπάνω υποζώνες. Στις βραχώδεις ακτές, η βλάστηση χαρακτηρίζεται από την παρουσία διαφόρων φυτικών ειδών προσαρμοσμένων στις αντίστοιχες συνθήκες, όπως τα *Crithmum maritimum*, *Silene sedoides*, *Reichardia picroides*, *Daucus carota*, *Brassica cretica*, *Limonium antipaxorum*, *Centaurea antipaxorum* κ.ά. Στο κεντρικό τμήμα του νησιού των Παξών, η υποβάθμιση των διαπλάσεων Oleo-Ceratonion και *Quercus ilicis*, λόγω ανθρώπινων δραστηριοτήτων αποδάσωσης (πυρκαγιές, ελαιώνες, αμπελώνες κ.λπ.), είναι εμφανής και έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη των φρυγάνων. Επιπλέον στο χερσαίο τμήμα της ΠΜ είναι αξιοσημείωτη η παρουσία ορισμένων ερπετών.

Αναφορικά με το θαλάσσιο περιβάλλον, όπως προκύπτει από τον μεγάλο αριθμό εκβρασμών θαλάσσιων χελωνών *Caretta caretta* που βρέθηκαν τραυματισμένες ή νεκρές, η θαλάσσια περιοχή από την Πάργα έως το Ακρωτήριο Μύτικας συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό ατόμων του είδους, τα οποία φαίνεται να την χρησιμοποιούν για τροφοληψία. Επιπλέον, οι παραλίες κατά μήκος της περιοχής αυτής χρησιμοποιούνται για ωτοκία από έναν πληθυσμό του είδους. Οι νησίδες της ΠΜ είναι επίσης σημαντικές για αποικίες θαλασσοπουλιών.

Τα θαλάσσια ενδιαιτήματα τα οποία αφορούν την υποπεριοχή των Παξών και Αντίπαξων καλύπτουν πλέον περίπου 200 km² επιφάνειας θαλάσσιου πυθμένα, με βάθη που συχνά υπερβαίνουν τα 200 μ. Οι δυτικές ακτές των νησιών είναι απότομες και ιδιαίτερα εκτεθειμένες στη δράση των κυμάτων, ενώ οι ανατολικές ακτές είναι πιο προστατευμένες και με ηπιότερη κλίση. Πολλές νησίδες, ύφαλοι και αβαθή προσθέτουν ιδιαίτερη αξία στη γεωγραφική και τοπογραφική πολυπλοκότητα της περιοχής. Ως προς τα θαλάσσια αγγειόσπερμα, η *Posidonia*

oceanica (Τύπος Οικοτόπου 1120*) απαντάται με εκτεταμένα λιβάδια σε όλο το μήκος των ακτών, σε βάθη μεταξύ 5–35 μ., παρουσιάζοντας σε ορισμένα σημεία έντονα σημάδια υποβάθμισης, κυρίως σε περιοχές συχνής αγκυροβόλησης. Επίσης πυκνές κοινωνίες *Cystoseira spp.* χαρακτηρίζουν τις ρηχές βραχώδεις ακτές, ενώ χαρακτηριστικοί είναι οι σχηματισμοί ροδολίθων ως στοιχείο του ΤΟ 1110. Διάφορες κοραλλιογενείς συναθροίσεις εμφανίζονται κατά μήκος των απότομων βραχώνων ακτών και των υφάλων, σε βάθη μεγαλύτερα των 30 μ ενώ οριζόντιοι κοραλλιογενείς σχηματισμοί απαντώνται επίσης σε βάθη άνω των 35 μ. Επιπρόσθετα σπήλαια (Τύπος Οικοτόπου 8330), αρκετά από τα οποία έχουν σημασία για την αναπαραγωγή της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*, εντοπίζονται συχνά κατά μήκος των δυτικών ακτών των Παξών και των Αντιπαξών.

Η θαλάσσια περιοχή η οποία εκτείνεται από τη νότια Κέρκυρα έως το Ακρωτήριο Άγιος Θωμάς στην Πρέβεζα περιλαμβάνει ένα σύμπλεγμα ασβεστολιθικών νησιών και νησίδων με βραχώδεις και διαβρωμένες ακτές. Η παρουσία της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) στην περιοχή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, ιδιαίτερα στα δυτικά τμήματα των απόκρημνων βραχώδων ακτών των δύο νησιών της περιοχής. Η συντριπτική πλειονότητα της θαλάσσιας έκτασης της περιοχής περιλαμβάνει ρηχά νερά (<200 μ.), στα οποία εντοπίζονται δύο παράκτια είδη δελφινιών, το ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) και το κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*). Η παρουσία του τελευταίου στην περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερη αξία μιας και η συγκεκριμένη αποτελεί ένα από τα δύο τελευταία καταφύγια του είδους σε ολόκληρο το Ιόνιο και την Αδριατική Θάλασσα, καθώς οι πληθυσμοί του τείνουν να εξαφανιστούν από τα ύδατα όλων των άλλων γειτονικών χωρών. Δυτικά των Παξών-Αντιπαξών, το βάθος αυξάνεται απότομα, προσφέροντας κατάλληλο βιότοπο για κητώδη όπως είναι το ζωνοδέλφιο (*Stenella coeruleoalba*), ο ζιφιός (*Ziphius cavirostris*) και η πτεροφάλαινα (*Balaenoptera physalus*) τα οποία κατοικούν ή διέρχονται από την περιοχή. Το σταχτοδέλφιο (*Grampus griseus*) είναι επίσης πιθανό να διέρχεται από την περιοχή σύμφωνα με εκβρασμούς του είδους που έχουν καταγραφεί στην ευρύτερη ζώνη, ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει καταγραφεί άμεσα.

Χάρτης 5-4 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.2.3.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA 2000, στην ΠΜ εντοπίζονται δώδεκα (12) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ από τους οποίους ο 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae)» είναι οικότοπος προτεραιότητας

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-7 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής			
					A B C D Αντιπροσωπευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	A B C Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
Παράκτιοι και Αλοφυτικοί Οικότοποι	1110	Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	10385	G	A		A	A
	1120*	Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)*	3462	G	A		B	B
	1170	Υφαλοι	3462	G	A		B	A
	1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium</i> spp.	64,95	G	A	C	A	B
Παράκτιες και Ενδοχωρικές Θίνες	2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	0,35	G	C	C	C	C
Λόχμες με Σκληρόφυλλη Βλάστηση (Matorrals)	5210	Δενδρώδη matorrals με <i>Juniperus</i> spp.	384,6	G	A	C	A	B
	5330	Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες	1,38	G	B	C	B	B
	5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>	1,19	G	B	C	B	B
Βραχώδεις οικότοποι και σπήλαια	8330	Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας		G	A		A	A
Δάση	9290	Δάση με <i>Cupressus</i> (<i>Acero-Cupression</i>)	14,18	G	A	C	A	B
	9320	Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>	150,55	G	A	C	A	B
	9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	21,98	G	B	C	B	B

Υπόμνημα:

Η κατηγορία, περιγραφή και οι κωδικοί των οικοτόπων παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

Παράρτημα Ι: Τύποι φυσικών οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση απαιτεί το χαρακτηρισμό περιοχών ως Ειδικών Ζωνών Διατήρησης.

Η κάλυψη υπολογίζεται σε εκτάρια (ha).

Ποιότητα δεδομένων: G: Καλή, M: Μέτρια, P: Ανεπαρκής.

Αντιπροσωπευτικότητα: Ορίζεται ο βαθμός αντιπροσωπευτικότητας του φυσικού ΤΟ που υπάρχει στην ΕΖΔ. Ο βαθμός αντιπροσωπευτικότητας αποτελεί ένδειξη για το «πόσο τυπικός» είναι ένας ΤΟ και γι' αυτό το σκοπό χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης, όπου: A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Επαρκής, D: Μη σημαντική αντιπροσωπευτικότητα.

Σχετική επιφάνεια: Ορίζεται η επιφάνεια της περιοχής NATURA 2000-που καλύπτεται από το φυσικό ΤΟ, σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από τον εν λόγω ΤΟ στην εθνική επικράτεια. Για την εκτίμηση της σχετικής επιφάνειας χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης όπου: A: $100 \geq p > 15\%$, B: $15 \geq p > 2\%$, C: $2 \geq p > 0\%$.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Βαθμός Διατήρησης: Ορίζεται ο βαθμός διατήρησης της δομής και των λειτουργιών του τύπου φυσικού οικοτόπου και οι δυνατότητες αποκατάστασης. Το κριτήριο αυτό περιλαμβάνει τρία υπο-κριτήρια: i) βαθμό διατήρησης της δομής, ii) βαθμό διατήρησης των λειτουργιών και iii) δυνατότητες αποκατάστασης. Για την εκτίμηση του καθεστώτος διατήρησης χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης όπου:

A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση.

Συνολική Αξιολόγηση: Ολική αξιολόγηση του τόπου για τη διατήρηση του φυσικού ΤΟ. Το κριτήριο αυτό χρησιμοποιείται για μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση της περιοχής NATURA 2000-για τον κάθε ΤΟ και χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης, όπου: A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Επαρκής αξία.

5.2.2.3.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR2230004 εντοπίζονται συνολικά τέσσερα (4) σημαντικά είδη πανίδας (πλην Ορνιθοπανίδας), το σύνολο των οποίων απαντώνται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ειδικότερα στην ΕΖΔ-ΤΚΣ αναφέρεται η παρουσία θαλάσσιων ερπετών και θηλαστικών. Από αυτά, δύο είναι είδη προτεραιότητας ήτοι η καρέτα (*Caretta caretta*) και η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) ενώ ένα είδος είναι σπάνιο το οποίο είναι η πράσινη θαλασσοχελώνα.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), δεν έχει ολοκληρωθεί¹³ η αξιολόγηση του συνόλου των ειδών πέραν από το ρινοδέλφιο το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως μειωμένου ενδιαφέροντος (LC). Ωστόσο με βάση το Ελληνικό Κόκκινο βιβλίο των Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης και Μαραγκού, 2009) ισχύουν τα κάτωθι:

- 1 είδος έχει χαρακτηριστεί ως Κρισίμως Κινδυνεύον (CR) το οποίο είναι η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*).
- 2 είδη έχουν χαρακτηριστεί ως κινδυνεύοντα (EN) τα οποία είναι οι θαλάσσιες χελώνες *Caretta caretta* και *Chelonia mydas*
- 1 είδος έχει χαρακτηριστεί ως Τρωτό (VU) το οποίο είναι το ρινοδέλφιο *Tursiops truncatus*.

¹³ Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed 15/12/2025

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-8 Σημαντικά είδη πανίδας της GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα		Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
		Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ		Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Καθεστώς προστασίας		Διεθνείς Συμβάσεις			
						Ελ.	Μεγ			Μονάδα	Α/Β/Σ/Δ		Α/Β/Σ	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ		ΚΒ, 2009	NECCA, 2024	IUCN
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i> *	Καρέτα	r	12	12	bfemales		P	C	C	C	C	II, IV	EN			B, V, C
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i>	Καρέτα	p	8		subadults	C	DD					II, IV	EN			B, V, C
ΘΕ	1227	<i>Chelonia mydas</i>	Πράσινη θαλασσοχελώνα	p			subadults	R	DD					II, IV	EN			B, V, C
ΘΘ	1366	<i>Monachus monachus</i> *	Μεσογειακή φώκια	p			i	P	M	C	C	C	C	II, IV	CR			B, V, C
ΘΘ	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	ΡΙνοδέλφινιο	p				P	D	D				II, IV	VU	LC		B, V

Υπόμνημα:

Ομάδα: ΘΕ: θαλάσσια ερπετά, ΘΘ: θαλάσσια θηλαστικά.

Οι επιστημονικές ονομασίες των ειδών παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, ενώ οι περισσότερες από τις κοινές ονομασίες με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009) με αστερίσκο *: Είδη προτεραιότητας

Τύπος (πληθυσμού): p= απαντάται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην περιοχή (μη μεταναστευτικό είδος ή μόνιμος πληθυσμός μεταναστευτικού είδους), r: αναπαραγόμενος.

Μονάδα: αναφέρεται στη μονάδα της τιμής του πληθυσμού στην αντίστοιχη έκταση, όπου bfemales: θηλυκά αναπαραγόμενα άτομα, i: άτομα, adults: ενήλικα (αναπαραγωγικά ώριμα) άτομα, subadults: νεαρά ενήλικα άτομα (δεν έχουν ωριμάσει αναπαραγωγικά), σύμφωνα με τον τυποποιημένο κατάλογο των μονάδων και κωδικών πληθυσμού, σε σχέση με τις αναφορές των άρθρων 12 και 17.

Κατηγορία πληθυσμιακών επιπέδων: P = παρόν, V: πολύ σπάνιο. R: Σπάνιο, C: κοινό.

Ποιότητα δεδομένων: G: Καλή, M: Μέτρια, P: Ανεπαρκής. DD: «ελλιπή δεδομένα».

Πληθυσμός: Μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού του είδους που είναι παρόν στην περιοχή σε σχέση με τους πληθυσμούς που είναι παρόντες στο εθνικό έδαφος. Γίνεται εκτίμηση του ποσοστού επί τοις εκατό σε διαστήματα τάξεων με βάση συγκεκριμένο κλιμακωτό μοντέλο, όπου: A: 100 % $\geq$ p > 15 %, B: 15% $\geq$ p > 2, C: 2 % $\geq$ p > 0 %, D: μη σημαντικός πληθυσμός.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Βαθμός Διατήρησης: Συνδυαστική ταξινόμηση του βαθμού διατήρησης των χαρακτηριστικών του οικοτόπου που είναι σημαντικά για το συγκεκριμένο είδος, και δυνατότητες αποκατάστασης:

A: εξαιρετική διατήρηση, B: καλή διατήρηση, C: μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση.

Απομόνωση: Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που απαντά στον τόπο, σε σχέση με τη φυσική περιοχή εξάπλωσης του είδους, με βάση συγκεκριμένη κατάταξη, όπου:

A: πληθυσμός (σχεδόν) απομονωμένος, B: πληθυσμός μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης, C: πληθυσμός μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης.

Συνολική αξιολόγηση: Συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση των σημαντικών ειδών πανίδας.

A: εξαιρετική, B: καλή, C: σημαντική.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ: Είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».

Παράρτημα II: Είδη του παραρτήματος II (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) – Ζωικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση επιβάλλει τον καθορισμό ειδικών ζωνών διατήρησης.

Παράρτημα IV: Είδη του παραρτήματος IV (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) – Ζωικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος τα οποία απαιτούν αυστηρή προστασία.

με αστερίσκο *: Είδη προτεραιότητας

Κόκκινο Βιβλίο: σημειώνεται η Κατάσταση Κινδύνου με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009) και του Ελληνικού Κόκκινου Καταλόγου (NECCA, 2024), όπου:

CR: Κρισίμως Κινδυνεύοντα, DD: Ανεπαρκώς γνωστά, EN: Κινδυνεύοντα, LC: Μειωμένου ενδιαφέροντος, NE: Μη αξιολογηθέντα, NT: Σχεδόν απειλούμενα, VU: Τρωτά.

IUCN: Κατάσταση διατήρησης σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (International Union for Conservation of Nature).

Διεθνείς Συμβάσεις:

BERN (V): Σύμβαση της Βέρνης-Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BERN «για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης».

BONN (B): Σύμβαση της Βόννης-Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BONN για την προστασία των μεταναστευτικών ειδών άγριας πανίδας.

CITES (C): Σύμβαση CITES- Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο των Απειλούμενων με Εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία B1 (Καλλιδρομίτου και συν, 2022):

- τα πολύ σημαντικά είδη της ΠΜ περιλαμβάνουν επιπλέον το χερσαίο φυτό *Centaurea paxorum*
- τα είδη *Pinna nobilis* και *Epinephelus marginatus* συνιστούν πολύ σημαντικά είδη και όχι άλλα σημαντικά

Η πίνα είναι το μεγαλύτερο δίδυρο μαλάκιο (μέγιστο μέγεθος 120 cm) της Μεσογείου θάλασσας, ενδημικό αυτής, με εξάπλωση από την Ισπανία έως την Τουρκία κατά μήκος των βόρειων και νότιων ακτών και των ακτών των νησιών της Μεσογείου. Ενδιαιτήματα του είδους είναι ο μαλακός/αμμώδης πυθμένας στον οποίο δύναται να εντοπίζεται βλάστηση και συγκεκριμένα λιβάδια φανερόγαμων φυτών, όπως αυτά της *Posidonia oceanica* ή όχι. Πρόκειται για ένα μακρόβιο θαλάσσιο μαλάκιο του οποίου η διάρκεια ζωής μπορεί να ξεπεράσει τα 45 έτη. Από το 2016, ένα καταστροφικό και γεωγραφικά εκτεταμένο συμβάν μαζικής θνησιμότητας έχει επηρεάσει τους πληθυσμούς του είδους σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

Αξίζει να σημειωθεί πως στην Ελλάδα με βάση τον ΟΦΥΠΕΚΑ (11/2024-necca.gov.gr) οι μοναδικοί ζωντανοί πληθυσμοί του είδους *Pinna nobilis* εντοπίζονται στον Αμβρακικό κόλπο και στον κόλπο Καλλονής της Μυτιλήνης. Ωστόσο λόγω της γειννίας της υπό μελέτη ΠΜ με τον Αμβρακικό κόλπο και της παρέλευσης ενός έτους από την προαναφερθείσα επίσημη ανακοίνωση, η παρουσία του είδους σε αυτή **δεν μπορεί να αποκλειστεί με την πραγματική παρούσα κατάσταση του πληθυσμού σε αυτή να παραμένει είναι άγνωστη**

5.2.2.3.3 Άλλα σημαντικά είδη

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της GR2230004 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά taxa χλωρίδας και πανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-9 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2230004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής Κατηγορία C/R/V/P	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ		Αιτιολόγηση				
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία		IV	V	Άλλες κατηγορίες				
					A. 2009	A. 2024	B	C	D		
ΘΦ		<i>Cystoseira amentacea</i>		P				V, BAR			
ΘΦ		<i>Cystoseira barbatula</i>		P				V, BAR		X	
ΘΦ		<i>Cystoseira compressa</i>		P				V, BAR		X	
ΘΦ		<i>Cystoseira corniculata</i>		P						X	
ΘΦ		<i>Cystoseira funkii</i>		P				V, BAR			
ΘΦ		<i>Cystoseira spinosa</i>		P				V, BAR			
ΘΦ		<i>Cystoseira spp</i>		P				X			
ΘΦ		<i>Halophila stipulacea</i>		P						X	
ΘΦ		<i>Lithophyllum tortuosum</i>		P				BAR			
ΧΦ		<i>Hyoseris radiata</i>		P						X	
ΧΦ		<i>Orchis coriophora</i>		P						X	
ΦΚ		<i>Melobesioideae</i>		P						X	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Ομάδα	Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής Κατηγορία C/R/V/P	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ		Αιτιολόγηση				
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία		IV	V	A. 2009	A. 2024	B	C	D
ΦΚ		<i>Titanoderma trochanter</i>		P						BAR	
ΦΚ		<i>Caulerpa cylindracea</i>		P							X
ΑΣ	1008	<i>Centrostephanus longispinus</i>		P	X					V, BAR	
ΑΣ		<i>Leptopsammia pruvoti</i>		P						C	
ΑΣ	1027	<i>Lithophaga lithophaga</i>	Πετροσωλήνας	P	X					V, C, BAR	
ΑΣ		<i>Ophidiaster ophidianus</i>		P						V, BAR	
ΑΣ		<i>Palinurus elephas</i>		P						V	
ΑΣ		<i>Paracentrotus lividus</i>	Κόκκινος αχινός	P			VU			V, BAR	
ΑΣ		<i>Percnon gibbesi</i>		P							X
ΑΣ	1028	<i>Pinna nobilis</i> ¹⁴	Πίνα	P	X		VU			BAR	
ΑΣ		<i>Pinna rudis</i>		P						BAR	
ΑΣ	1090	<i>Scyllarides latus</i>		P		X	LC			V	
ΑΣ		<i>Arca noae</i>		P							X
ΑΣ		<i>Balanophyllia europaea</i>		P						C	
ΑΣ		<i>Caryophyllia sp</i>		P						X	
Ψ	3021	<i>Epinephelus marginatus</i> ¹⁵	Ροφός	P			NE			V	
Ψ		<i>Siganus luridus</i>	Μαύρη αγριόσαλα	P			NE				X
Ψ		<i>Sparisoma cretense</i>	Σκάρος	P			NE				X
ΘΘ	2034	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Ζωνοδέλφινος	P							X
ΘΘ	2035	<i>Ziphius cavirostris</i>	Ζιφιός	P							X
ΘΘ	2621	<i>Balaenoptera physalus</i>	Πτεροφάλαινα	P							X
ΘΘ	1350	<i>Delphinus delphis</i>	Κοινό δελφίνι	P	X		X			X	

Υπόμνημα:

ΘΦ: Θαλάσσια φυτά, ΧΦ: Χερσαία φυτά, ΦΚ: Φύκη, ΑΣ: ασπόνδυλα, Ψ: ψάρια, ΘΘ: θαλάσσια θηλαστικά.

BAR: Σύμβαση της Βαρκελώνης για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και των Παράκτιων Περιοχών της Μεσογείου

Οι υπόλοιπες επεξηγήσεις έχουν δοθεί στο υπόμνημα του

Πίνακα 5-2.

¹⁴ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

¹⁵ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Καλλιδρομίτου και συν, 2022) προτείνεται η προσθήκη των εξής ειδών στα άλλα σημαντικά είδη: των χερσαίων φυτών *Cyclamen hederifolium*, *Galium ionicum*, *Limonium antipaxorum*, *Lilium candidum*, *Ruscus aculeatus*, του θαλάσσιου φυτού *Posidonia oceanica* και των χερσαίων ερπετών *Algyroides nigropunctatus*, *Hemidactylus turcicus*, *Lacerta viridis*, *Stellagama stellio* και *Zamenis longissimus*.

5.2.2.4 ΤΚΣ GR2230009 Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)

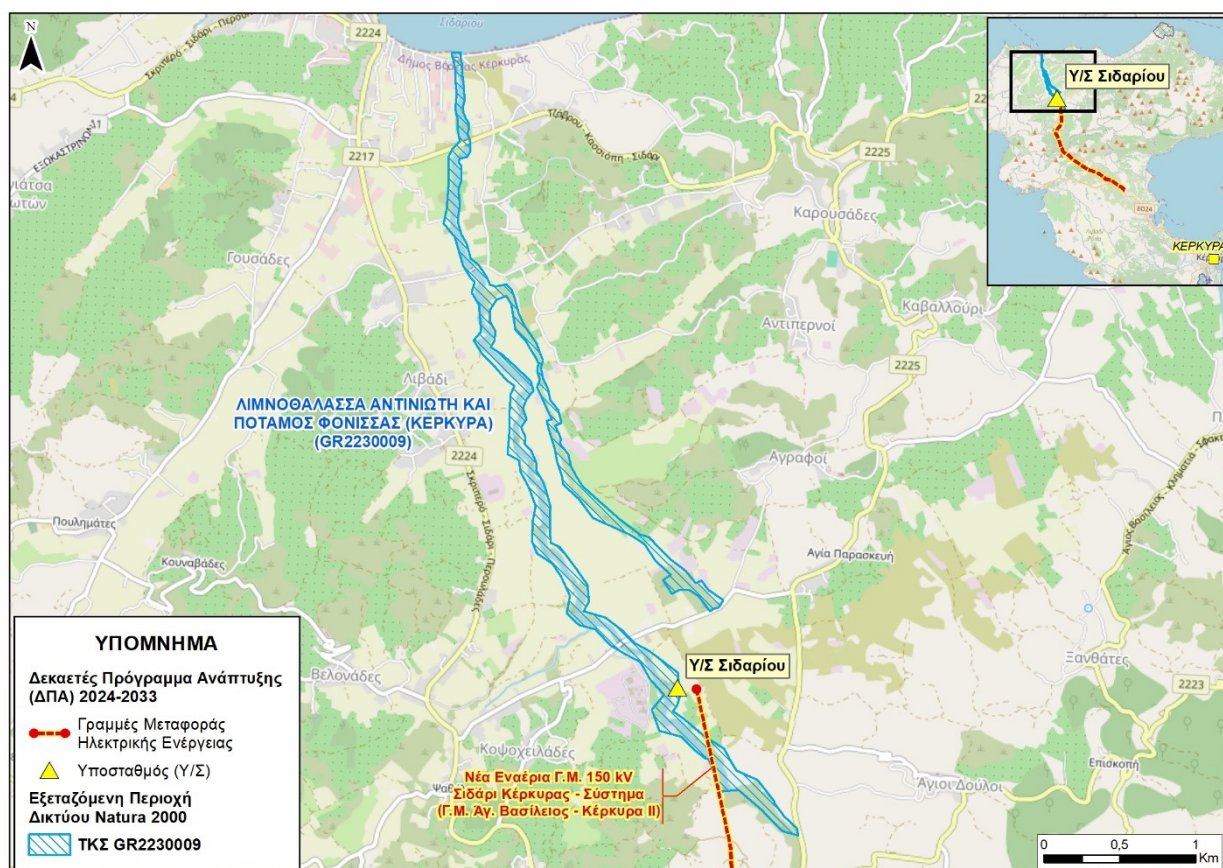
Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα εναέρια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Αγ. Βασίλειος - Κέρκυρα II» και θα χωροθετηθεί κατ' αρχήν ο ΥΣ Σιδαρίου, με κωδικό GR2230009 και ονομασία «Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)», έχει χαρακτηριστεί ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ).

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου και Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΤΚΣ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 19,722288
- Γεωγραφικό Πλάτος= 39,765220

Η περιοχή βρίσκεται στη βόρεια Κέρκυρα και περιλαμβάνει τον ποταμό Φόνισσα και τη λιμνοθάλασσα Αντινιώτη. Επίσης στην περιοχή εντοπίζεται μικρό ρεύμα συνεχούς ροής που είναι η μόνη γνωστή περιοχή εξάπλωσης του σπάνιου ζουρνά (*Valencia letourneuxi*) στην Κέρκυρα. Σε αυτό το ρέμα βρίσκονται και τα ενδημικά είδη ψαριών *Aphanius fasciatus* και *Pelagus thesproticus*.

Χάρτης 5-5

ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230009 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.2.4.1 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR2230009 εντοπίζονται συνολικά τρία (3) σημαντικά είδη ψαριών δύο από τα οποία απαντώνται στο παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Από αυτά ο ζουρνάς είναι σπάνιο.

Από το σύνολο των ειδών, σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), 2 είδη έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο. Πρόκειται για τα *Pelagus thesproticus* και *Valencia letourneuxi* τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως Τρωτά (VU) και κρισίμως κινδυνεύον (CR) αντίστοιχα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

		Πίνακας 5-10		Σημαντικά είδη πανίδας της GR2230009 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)												
		Είδος		Πληθυσμός περιοχής			Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας					
Ομάδα	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D		Α/В/С			92/43/ΕΟΚ	KB, 2009	KB, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
							Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση						
Ψ	1152	<i>Aphanius fasciatus</i>	Ζαχαριάς	p	P	DD	C	C	A	C	II	LC	LC	LC	V	
Ψ	5279	<i>Pelagus thesproticus</i>	Θεσπρωτικό ς Πελασγός	p	C	DD	C	B	B	C	II	NT	VU	NT	-	
Ψ	1992	<i>Valencia letourneuxi</i>	Ζουρνάς	p	R	DD	C	C	A	A	II, IV	CR	CR	CR	V	
Υπόμνημα: Ψ: Ψάρια, οι λοιπές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο υπόμνημα του Πίνακας 5-8																

5.2.3 4^η ομάδα

5.2.3.1 ΤΚΣ GR2220007 Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα υποβρύχια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Κεφαλονιά II – ΤΔ Κυλλήνης», με κωδικό GR2220007 και ονομασία «Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Όρμο Μούντα», έχει χαρακτηριστεί ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ).

Η υπό μελέτη ΠΜ συνιστάται κατά 100% από θαλάσσια έκταση και καταλαμβάνει έκταση περίπου ίση με 9.403,84 ha. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου και Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες του ΤΚΣ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 20,718677
- Γεωγραφικό Πλάτος= 38,048650

Η εξεταζόμενη περιοχή του δικτύου NATURA 2000 εντοπίζεται στη νότια Κεφαλονιά και περιλαμβάνει το παράκτιο θαλάσσιο τμήμα μέχρι και την ισοβαθή των 50 m., το οποίο εκτείνεται από την είσοδο του Κόλπου Αργοστολίου έως τον Όρμο Μούντα, στο νοτιοανατολικότερο άκρο του νησιού. Κοντά στο προαναφερθέν βαθυμετρικό όριο της GR2220007, βρίσκεται το ναυάγιο του ιστορικού υποβρύχιου Περσέας που βυθίστηκε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ως προς το βιοτικό αντικείμενο της ΠΜ, σημαντική είναι η παρουσία του θαλάσσιου αγγειόσπερμου *Posidonia oceanica* το οποίο σχηματίζει εκτεταμένα λιβάδια (ΤΟ 1120*) στην περιοχή από τα Βλαχάτα έως και τον κόλπο Μούντα, σε βάθη μέχρι τα 36 m. Σε μεγαλύτερα βάθη, αναπτύσσονται ροδολίθοι ως στοιχείο του ΤΟ 1110, οι οποίοι κυριαρχούν στους ιζηματογενείς πυθμένες της περιοχής αυτής. Παράλληλα σε βάθη μεγαλύτερα των 35 m εντοπίζονται εκτεταμένοι οριζόντιοι κοραλλιογενείς σχηματισμοί. Κατά μήκος των βραχώνων ακτών μεταξύ Λουρδάτα και Όρμου Μούντα εντοπίζονται θαλάσσια σπήλαια τα οποία μπορεί να είναι βυθισμένα ή μερικώς βυθισμένα, (ΤΟ 8330), αρκετά από τα οποία έχουν ιδιαίτερη αξία για την αναπαραγωγή της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*. Τα μαλακά πετρώματα του κόλπου Λουρδά φιλοξενούν μια ιδιαίτερη ενδολιθική βιοποικιλότητα. Επίσης στην GR2220007 περιλαμβάνονται ενδιαιτήματα σημαντικά για την αναπαραγωγή της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, με τον όρμο Μούντα να συνιστά το σημαντικότερο. Επιπλέον, στον ΤΚΣ έχει καταγραφεί και η παρουσία της θαλάσσιας χελώνας *Chelonia mydas*.

Αναφορικά με την πίνα η οποία με βάση το ΤΕΔ εντοπίζεται στον ΤΚΣ, και σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν στην ενότητα 0, η παρούσα κατάσταση του πληθυσμού σε αυτόν παραμένει είναι άγνωστη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Χάρτης 5-6

ΤΚΣ GR2220007 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.3.1.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA 2000, στην ΠΜ εντοπίζονται τέσσερις (4) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ από τους οποίους ο 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonion oceanicae*)» είναι οικότοπος προτεραιότητας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-11 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής			
					A B C D Αντιπροσωπευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	A B C Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
Παράκτιοι και Αλοφυτικοί Οικότοποι	1110	Αμμοσύρτεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	6000	G	B	C	B	C
	1120*	Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonium oceanicae)*	2308	G	A	C	A	A
	1170	Υφαλοι	923	G	A	C	C	C
Βραχώδεις οικότοποι και σπήλαια	8330	Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας		P	A	C	A	A

Υπόμνημα:

Βλ. υπόμνημα πίνακα Πίνακας 5-7.

5.2.3.1.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR2220007 εντοπίζονται συνολικά τρία (3) σημαντικά είδη πανίδας (πλην Ορνιθοπανίδας), το σύνολο των οποίων απαντώνται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ειδικότερα στον ΤΚΣ αναφέρεται η παρουσία θαλάσσιων ερπετών και θηλαστικών. Από αυτά, δύο είναι είδη προτεραιότητας ήτοι η καρέτα (*Caretta caretta*) και η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) με την τελευταία να είναι σπάνιο είδος.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), δεν έχει ολοκληρωθεί¹⁶ αξιολόγηση του συνόλου των ειδών. Ωστόσο με βάση το Ελληνικό Κόκκινο βιβλίο των Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης και Μαραγκού, 2009) ισχύουν τα κάτωθι:

- Τα δύο είδη θαλάσσιων χελωνών, ήτοι η καρέτα και η πράσινη θαλασσοχελώνα έχουν χαρακτηριστεί ως κινδυνεύοντα (EN).
- Η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus* έχει χαρακτηριστεί ως κρισίμως κινδυνεύον (CR).

¹⁶ Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed 16/12/2025

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-12				Σημαντικά είδη πανίδας της GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)														
Είδος				Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής					Καθεστώς προστασίας				
Ομάδα	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Γ/Δ		Α/Β/Γ		Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	ΚΒ, 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα	Πληθυσμός			Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση						
ΘΕ	1224	Caretta caretta	Καρέτα	p			subadults	C	DD					II, IV	EN		-	B, V, C
ΘΕ	1224	Caretta caretta	Καρέτα	r	22	85	bfemales		M	B	B	C	B	II, IV	EN		-	B, V, C
ΘΕ	1227	Chelonia mydas	Πράσινη θαλασσοχελώνα	p			subadults	R	DD					II, IV	EN		-	B, V, C
ΘΘ	1366	Monachus monachus	Μεσογειακή φώκια						DD					II, IV	CR		-	B, V, C
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-8																		

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία B1 (Καλλιδρομίτου και συν, 2022) προτείνεται η μεταφορά των άλλων σημαντικών ειδών *Epinephelus marginatus* και *Pinna nobilis* στα σημαντικά.

5.2.3.1.3 Άλλα σημαντικά είδη

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της GR2220007 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά taxa χλωρίδας και πανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-13 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2220007 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Κωδικός	Είδος	Πληθυσμός ς περιοχής	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Αιτιολόγηση							
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία		Κατηγορία	Άλλες κατηγορίες						
					C/R/V/P	IV	V	A. 2009	A. 2024	B	C	D
ΘΦ		<i>Cystoseira amentacea</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Cystoseira barbatula</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Cystoseira compressa</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Cystoseira crinita</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Cystoseira foeniculacea</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Cystoseira spp</i>		P							X	
ΘΦ		<i>Cystoseira spinosa</i>		P							V, BAR	
ΘΦ		<i>Lithophyllum sp.</i>		C							X	
ΦΚ		<i>Titanoderma trochanter</i>		P							BAR	
ΑΣ		<i>Ballanophyllia europaea</i>		P							C	
ΑΣ		<i>Caryophyllia sp</i>		P							X	
ΑΣ	1027	<i>Lithophaga lithophaga</i>	Πετροσωλήνας	P	X						V, C, BAR	
ΑΣ		<i>Ophidiaster ophidianus</i>		P							V, BAR	
ΑΣ		<i>Paracentrotus lividus</i>	Κόκκινος αχινός	P			V U				V, BAR	
ΑΣ		<i>Percnon gibbesi</i>		P								X
ΑΣ	1028	<i>Pinna nobilis</i> ¹⁷	Πίνα	R	X		V U				BAR	
ΑΣ		<i>Sargassum sp.</i>		P							X	
ΑΣ	1090	<i>Scyllarides latus</i>		P		X	LC				V	

¹⁷ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Ομάδα	Κωδικός	Είδος	Πληθυσμός ε περιοχής	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ		Αιτιολόγηση							
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Κατηγορία	Άλλες κατηγορίες								
		C/R/V/P	IV	V	A. 2009	A. 2024	B	C	D				
AΣ		<i>Sphaerechinus granularis</i>		P									X
Ψ		<i>Syngnathus abaster</i>	Ταινιοσακοράφ α	P			LC	LC			V		
Ψ		<i>Epinephelus marginatus</i> ¹⁸	Ροφός	P			N E				V		
Ψ		<i>Siganus luridus</i>	Μαύρη αγριόσαλπα	P									X
Ψ		<i>Sparisoma cretense</i>	Σκάρος	P			N E						X
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-2 & Πίνακας 5-9.													

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1, η ΠΜ φιλοξενεί και το εισβλητικό φύκος *Caulerpa cylindracea* το οποίο περιλαμβάνει στον αρχικό εθνικό κατάλογο χωροκατακτητικών ξενικών ειδών εθνικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1143/2014/ΕΕ (ΦΕΚ 3574/Β/2025)..

¹⁸ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

5.2.3.2 ΕΖΔ GR2220004 Παράκτια Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα υποβρύχια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Κεφαλονιά II – ΤΔ Κυλλήνης», με κωδικό GR2220004 και ονομασία «Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και Όρμος Μούντα», έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ).

Η υπό μελέτη περιοχή (ΠΜ) καταλαμβάνει έκταση ίση με 36.79,27 ha από την οποία το 99,94% είναι θαλάσσιο τμήμα. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου και Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΕΖΔ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

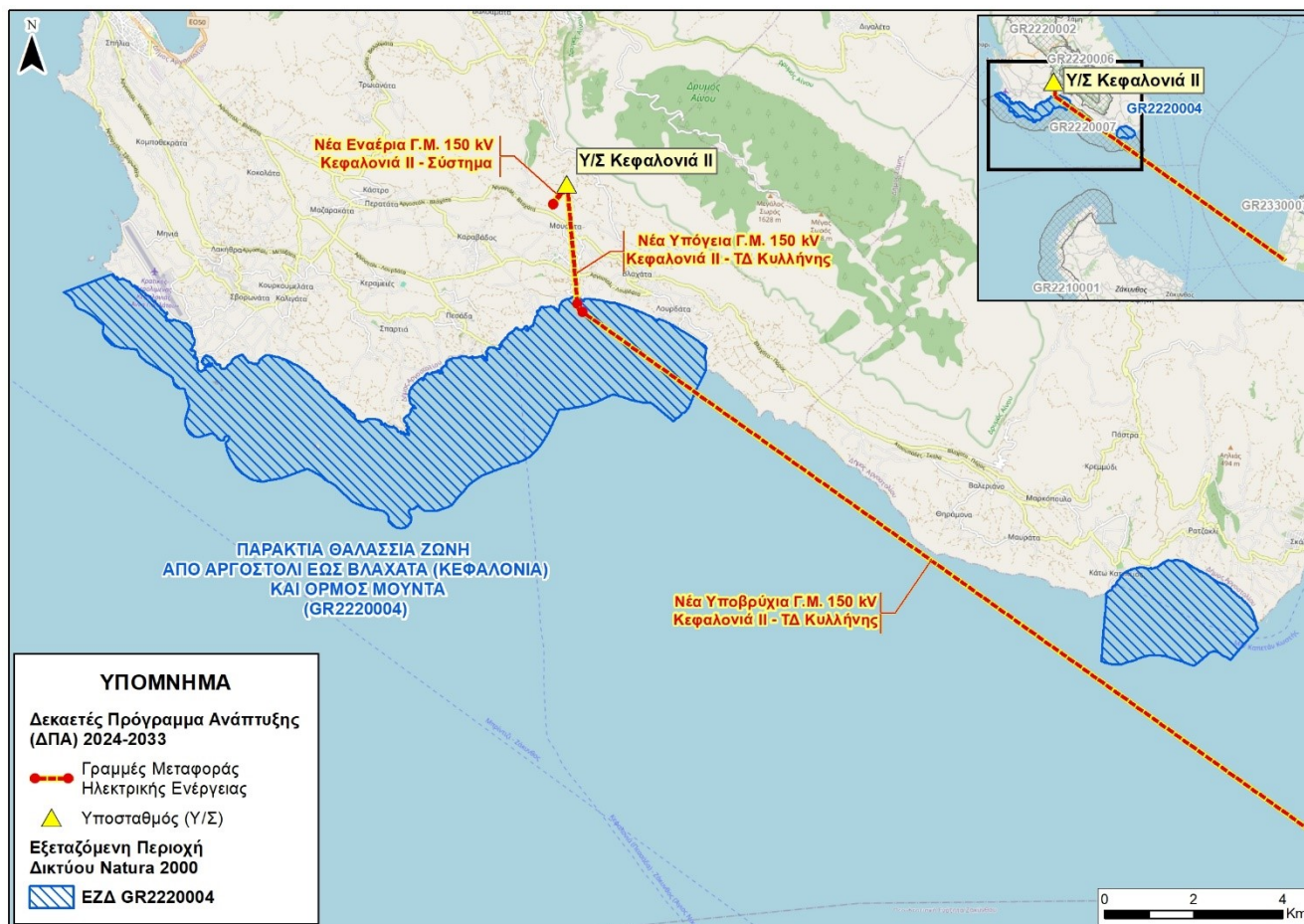
- Γεωγραφικό Μήκος= 20,560071
- Γεωγραφικό Πλάτος= 38,082175

Η περιοχή περιλαμβάνει τη θαλάσσια έκταση από την είσοδο του Κόλπου Αργοστολίου έως και το παραθαλάσσιο χωριό Λουρδάτα, καθώς και τον Όρμο Μούντα στο νοτιοανατολικότερο άκρο του νησιού. Στην ΠΜ βρίσκεται το λιμάνι της Πεσσάδας που συνδέει την Κεφαλονιά με τη Ζάκυνθο και το αλιευτικό καταφύγιο της Αγίας Πελαγίας.

Ο θαλάσσιος πυθμένας παρουσιάζει ήπια κλίση και είναι κυρίως αμμώδης με μικρή ποσότητα ασβεστολιθικού πετρώματος. Στα σκληρά υποστρώματα κυριαρχούν ασβεστολιθικά ροδοφύκη και διακριτές ζώνες του φαιοφύκους *Cystoseira crinita*, ενώ σημαντική έκταση καλύπτεται επίσης από το ροδοφύκος *Laurencia papillosa* και το χλωροφύκος *Dasycladus vermicularis*. Σημαντική κρίνεται επίσης και η παρουσία των του ροδοφύκους *Titanoderma trochanter* και λοιπών ειδών του γένους *Cystoseira spp.*

Η *Posidonia oceanica* σχηματίζει εκτεταμένα, εύρωστα λιβάδια σε βάθη μεγαλύτερα των 2 m. Ένας σημαντικός αριθμός ατόμων του είδους εκβράζεται στις ακτές, ως αποτέλεσμα των συνθηκών υψηλού υδροδυναμισμού, αποτελώντας κατάλληλο υπόστρωμα για την ανάπτυξη παράκτιας αλοφυτικής βλάστησης. Επίσης τα άτομα που δεν εκβράζονται, συνιστούν υπόστρωμα για την προσκόλληση και ανάπτυξη φυκών στο υδάτινο περιβάλλον. Η αντιπροσωπευτικότητα του είδους στην ΕΖΔ είναι καλή σε αντίθεση με άλλες περιοχές της Μεσογείου όπου απειλείται με εξαφάνιση. Ταυτόχρονα ο έντονος υδροδυναμισμός κοντά στην ακτή συμβάλλει και στην δραστηριοποίηση του ρινοδέλφινου *Tursiops truncatus* στην περιοχή. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία του ψαριού *Syngnathus abaster*, το οποίο προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Ιδιαίτερη οικολογική αξία στην ΕΖΔ προσδίδει η ακτή Μούντα η οποία συνιστά το σημαντικότερο αναπαραγωγικό ενδιαίτημα της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* σε ολόκληρο το νησί. Περιορισμένες είναι οι γνώσεις για την παρουσία της λάμπραινας *Petromyzon marinus* στην περιοχή, η παρουσία της οποίας επιβεβαιώθηκε από μια τυχαία αλίευσή της. Συνεπώς εκτιμάται πως το είδος δύναται να είναι σπάνιο και περαστικό στα θαλάσσια αυτά νερά. Πρόκειται για ανάδρομο είδος ψαριού το οποίο ζει στη θάλασσα μακριά από τις ακτές και μεταναστεύει στα ποτάμια για να γεννήσει. Είναι πολύ σπάνιο στην Ελλάδα και η παρουσία του στα εσωτερικά νερά είναι ελάχιστα τεκμηριωμένη. Στην ΠΜ απαντάται ποικιλία ασπονδύλων με χαρακτηριστικά παραδείγματα το ενδημικό κοράλλι της Μεσογείου *Balanophyllia europaea*, τον αχινό *Paracentrotus lividus*, και τον αστερίο *Ophidiaster ophidianus*.

Αναφορικά με την πύνα η οποία με βάση το ΤΕΔ εντοπίζεται στην ΕΖΔ, και σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν στην ενότητα 0, η παρούσα κατάσταση του πληθυσμού σε αυτή παραμένει είναι άγνωστη.

Χάρτης 5-7

ΕΖΔ GR2220004 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.3.2.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA 2000, στην ΠΜ εντοπίζονται τρεις (3) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ από τους οποίους ο 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonion oceanicae*)» είναι οικότοπος προτεραιότητας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-14 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR2220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής		Α B C	Συνολική Αξιολόγηση
					A B C D	Αντιπροσωπευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	Διατήρηση
Παράκτιοι και Αλοφυτικοί Οικότοποι	1110	Αμμοσύρτεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	141,6	P	B	C	B	C
	1120*	Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonium oceanicae)*	1707,8	P	A	B	A	A
	1170	Ύφαλοι	294,41	P	A	B	C	C

Υπόμνημα:

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-7.

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία B1 (Καλλιδρομίτου και συν, 2022), στην ΕΖΔ εντοπίζεται επιπλέον και ο ελληνικός ΤΟ 8250 «Βραχώδη οικοσυστήματα χωρίς βλάστηση».

5.2.3.2.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR2220004 εντοπίζονται συνολικά πέντε (5) σημαντικά είδη πανίδας (πλην Ορνιθοπανίδας), το σύνολο των οποίων απαντώνται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Συνολικά, στην ΕΖΔ-αναφέρεται η παρουσία ψαριών, θαλάσσιων ερπετών και θηλαστικών. Από αυτά, δύο είναι είδη προτεραιότητας ήτοι η καρέτα (*Caretta caretta*) και η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) ενώ ένα είδος, η λάμπραινα, είναι πολύ σπάνιο.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), δεν έχει ολοκληρωθεί ¹⁹η αξιολόγηση του συνόλου των ειδών. Ωστόσο με βάση το Ελληνικό Κόκκινο βιβλίο των Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης και Μαραγκού, 2009) ισχύουν τα κάτωθι:

- Η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus* έχει χαρακτηριστεί ως κρισίμως κινδυνεύον (CR).
- Τα δύο είδη θαλάσσιων χελωνών, ήτοι η καρέτα και η πράσινη θαλασσοχελώνα έχουν χαρακτηριστεί ως κινδυνεύοντα (EN).
- Το ρινοδέλφινο *Tursiops truncatus* έχει χαρακτηριστεί ως τρωτό (VU).

¹⁹ Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed 18/12/2025

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-15 Σημαντικά είδη πανίδας της GR220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Είδος			Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D		Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	KB, 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις		
					Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση						Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση
Ψ	1095	<i>Petromyzon marinus</i>	Λάμπραινα	ρ				V	DD	A	C	B	C	II, IV	NE	DD	-	V
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i>	Καρέτα	ρ	11	43	bfemales	C	G	C	B	C	B	II, IV	EN		-	B, V, C
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i>	Καρέτα	ρ	17	17	subadults	P	DD					II, IV	EN	#N/A	-	V
ΘΕ	1227	<i>Chelonia mydas</i>	Πράσινη θαλασσοχελώνα	ρ				P	DD					II, IV	EN	#N/A	-	B, V, C
ΘΘ	1366	<i>Monachus monachus</i>	Μεσογειακή φώκια	ρ			i	P	M	C	C	C	C	II, IV	CR	#N/A	-	B, V, C
ΘΘ	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	ΡΙνοδέλφινο	ρ				P	DD	D				II, IV	VU	LC	-	B, V

Υπόμνημα:

Βλ. Πίνακας 5-8

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία B1 (Καλλιδρομίτου και συν, 2022), στα πολύ σημαντικά είδη πανίδας της ΠΜ προτείνεται να περιληφθούν τα άλλα σημαντικά είδη *Pinna nobilis* και *Epinephelus marginatus* καθώς και το παράκτιο φυτικό είδος *Centaurea pumillio*.

5.2.3.2.3 Άλλα σημαντικά είδη

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της GR2220004 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά ταχα που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-16 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR2220004 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Κωδικός	Είδος Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής Κατηγορία C/R/V/P	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ		Αιτιολόγηση				
					IV	V	Άλλες κατηγορίες				
							A. 2009	A. 2024	B	C.	D
ΦΚ		<i>Titanoderma trochanter</i>		P						BAR	
ΦΚ		<i>Caulerpa cylindracea</i>		P							
ΘΦ		<i>Cystoseira amentacea</i>		P						X	
ΘΦ		<i>Cystoseira barbatula</i>		P							
ΘΦ		<i>Cystoseira compressa</i>		P							
ΘΦ		<i>Cystoseira crinita</i>		P							
ΘΦ		<i>Cystoseira foeniculacea</i>		P							
ΘΦ		<i>Cystoseira spinosa</i>		P						X	
ΑΣ	1027	<i>Lithophaga lithophaga</i>	Πετροσώληνας	P	X					V, C, BAR	X
ΑΣ		<i>Ophidiaster ophidianus</i>		P						V, BAR	
ΑΣ		<i>Paracentrotus lividus</i>	Κόκκινος αχνινός	P			VU			V, BAR	
ΑΣ		<i>Percnon gibbesi</i>		P							
ΑΣ	1028	<i>Pinna nobilis</i> ²⁰	Πίνα	P	X		VU			BAR	X
ΑΣ	1090	<i>Scyllarides latus</i>		P		X	LC			V	
ΑΣ		<i>Sphaerechinus granularis</i>		P							
ΑΣ		<i>Balanophyllia europaea</i>		P						C	
Ψ	3021	<i>Epinephelus marginatus</i> ²¹	Ροφός	P			NE			V	

²⁰ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

²¹ Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών προτείνεται η μεταφορά του είδους στα σημαντικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Ομάδα	Κωδικός	Είδος	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής	Είδος οδηγίας 92/43/ΕΟΚ		Αιτιολόγηση				
		Επιστημονική ονομασία		Κατηγορία	IV	V	Άλλες κατηγορίες				
							A. 2009	A. 2024	B	C.	D
Ψ		<i>Syngnathus abaster</i>	Ταινιοσακοράφα	P			LC	LC		V	
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-2 & Πίνακας 5-9.											

Με βάση την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 Καλλιδρομίτου και συν, 2022), η ΠΜ φιλοξενεί στο χερσαίο τμήμα της επιπλέον και το φυτό λαγομηλιά *Ruscus aculeatus*.

5.2.4 5^η ομάδα

5.2.4.1 ΖΕΠ GR3000020 Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα υποβρύχια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Μέγαρο - Αίγινα», με κωδικό GR3000020 και ονομασία «Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή», έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή γεωγραφικά καλύπτει το σύνολο της ΣΠΠΕ GR199 με ονομασία «Νησίδες Σαρωνικού Κόλπου», έκτασης 12036.14 ha. Η έκταση της ΖΕΠ είναι 12.036,26 ha.

Η υπό μελέτη περιοχή (ΠΜ) υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων Αττικής της Περιφέρειας Αττικής και συνιστάται κατά 97,05% από θαλάσσια έκταση. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η Μ.Δ. Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 23,359078
- Γεωγραφικό Πλάτος= 37,811164

Σύμφωνα με την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Τσομπανίδης και συν, 2022), η περιοχή αποτελείται από ένα σύμπλεγμα λίγων ακατοίκητων νησίδων στο βορειοδυτικό τμήμα του Σαρωνικού κόλπου, καθώς και από τη γύρω θαλάσσια περιοχή με μέγιστο βάθος περίπου 200m. Συγκεκριμένα περιλαμβάνει 3 συστάδες νησίδων από τα ανοιχτά της δυτικής ακτής της Αττικής έως αρκετά νοτιότερα και βόρεια της χερσονήσου των Μεθάνων.

Η ανατολικότερη συστάδα αποτελείται από τις νησίδες Λαγούσες, οι οποίες βρίσκονται ανάμεσα στην Αίγινα και τη Σαλαμίνα. Μεγαλύτερη και ανατολικότερη από αυτές είναι η Νησίδα Λαγούσα ενώ νοτιοδυτικά του δυτικού ορίου της βρίσκεται η βραχονησίδα Γάιδαρος, η οποία περιβάλλεται από βράχους που καλύπτουν και το μεταξύ τους πέρασμα. Δυτικά του δυτικού ορίου της Νησίδας Λαγούσα βρίσκεται η Νησίδα Παναγίτσα, που περιβάλλεται από βράχους. Δυτικά - βορειοδυτικά της Νησίδας Παναγίτσα βρίσκεται η Νησίδα Μακρόνησος, δυτικά - νοτιοδυτικά της οποίας εντοπίζεται η Βραχονησίδα Κορδελιάρης, μικρότερη και δυτικότερη από της Νησίδες Λαγούσες.

Η κεντρική συστάδα αποτελείται από τις νησίδες Πλατειά, Σταχτορρόη και Υψηλή και τις παρακείμενες μικρές βραχονησίδες, ενώ η δυτικότερη συστάδα αποτελείται από τις νήσους Διαπόριοι. Οι ακατοίκητες Νήσοι Διαπόριοι αποτελούνται από 5 νησίδες και βραχονησίδες. Μεγαλύτερη και βορειότερη από αυτές είναι η Νησίδα Άγιος Ιωάννης η οποία βρίσκεται δυτικά - βορειοδυτικά της Νησίδας Υψηλή. Νοτιοανατολικά του ανατολικού ορίου της Νησίδας Άγιος Ιωάννης βρίσκεται η μικρή βραχονησίδα Μολάδι, τα παράλια της οποίας περιβάλλουν βράχοι πάνω και κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Νότια της Νησίδας Άγιος Ιωάννης βρίσκεται η νησίδα Άγιος Θωμάς, δυτικότερη και δεύτερη σε μέγεθος από τις Νήσους Διαπόριοι. Ανατολικά - νοτιοανατολικά του βορειοανατολικού ορίου της νησίδας Άγιος Θωμάς βρίσκεται η βραχονησίδα Πρασού ενώ νοτιοανατολικά του νοτιοανατολικού ορίου της βρίσκεται η χαμηλή νησίδα Λεδού. Νότια της Νησίδας Άγιος

Θωμάς βρίσκεται η βραχονησίδα Τραγονήσι, με μεγάλα βάθη κοντά στα παράλια της και μικρότερα των 2m στο πέρασμα που σχηματίζεται μεταξύ τους όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιεργειών.

Οι νησίδες χαρακτηρίζονται από βραχώδεις ακτές και λίγες βραχώδεις εξάρσεις που ως επί το πλείστον καλύπτονται από μακκία βλάστηση. Η βλάστηση διαφοροποιείται σε συνάρτηση με την απόσταση από τη θάλασσα και την κλίση των πρανών. Στα βράχια που βρέχονται από τα κύματα, εντοπίστηκαν τα φυτά *Frankenia hirsuta*, *Limonium oleifolium* και *Allium ampeloprasum*. Εσωτερικά, και σε απότομα πρανή με βόρεια έκθεση, η βλάστηση κυριαρχείται από το σχίνο (*Pistacia lentiscus*) με συνοδά τα *Phlomis fruticosa*, το αναρριχόμενο *Bryonia cretica* και μεμονωμένα δένδρα του *Juniperus phoenicea*. Εσωτερικά και σε λιγότερο απότομα πρανή με νότια έκθεση, η βλάστηση κυριαρχείται από πόες, που εκπροσωπούνται από τα ετήσια ζιζάνια *Avena barbata*, *Stipa capensis*, *Hordeum hystrix*, *Heliotropium hirsutissimum*, *Reichardia picroides*, *Carduus pycnocephalus*, *Portulaca oleracea* (γλυστρίδα / Αντράκλα), και άλλα ζιζάνια όπως τα *Lavatera cretica* και *Piptatherum miliaceum*. Το βολβώδες *Urginea maritima* έχει τοπικά μεγάλη κάλυψη. Η διάπλωση με σχίνους θεωρείται αρκετά σταθερή, διότι είναι προσαρμοσμένη στις κλιματικές συνθήκες (ξηρασία και δυνατοί άνεμοι). Η χλωώδης διάπλωση όμως, έχει μάλλον ανθρωπογενή προέλευση λόγω της χρήσης της βραχονησίδας στο αρκετά πρόσφατο παρελθόν, ως χειμερινού βοσκότοπου, ιδίως στις θέσεις με μικρότερη κλίση.

Η ΠΜ έχει ως είδος χαρακτηρισμού τον ευρωπαϊκό Θαλασσοκόρακα (*Gulosus aristotelis desmarestii*), ο οποίος φωλιάζει στις ακατοίκητες νησίδες του Σαρωνικού και τρέφεται στην περιοχή ανάμεσα στις ακτές της Αττικής και της Πελοποννήσου. Με βάση την ΕΠΜ της 1^{ης} ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Τσομπανίδης και συν, 2022), στο βιοτικό αντικείμενο της ΖΕΠ προστέθηκε το κερκινέζι *Falco naumanni* με αναπαραγόμενο πληθυσμό. Ο τύπος κάλυψης γης κατά CORINE «323: Ερεϊκώνες και θαμνώνες» που καταγράφεται στην περιοχή, συνιστά ενδιαίτημα αναπαραγωγής και για τα δύο προαναφερθέντα είδη.

Επιπλέον στην περιοχή τακτικά τρέφονται σμήνη μύχων (*Puffinus yelkouan*) και αρτέμηδων (*Calonectris diomedea*) ιδίως κατά την αναπαραγωγική περίοδο ενώ στις νησίδες εντοπίζονται επίσης μεγάλες αναπαραγωγικές αποικίες ασημόγλαρων της Μεσογείου (*Larus michahellis*) (<https://necca.gov.gr/>).

5.2.4.1.1 Είδος χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή περιλήφθηκε στον αναθεωρημένο εθνικό κατάλογο των περιοχών του δικτύου NATURA 2000 (ΦΕΚ 4432/Β/15.12.2017) όπου έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Το είδος χαρακτηρισμού της συγκεκριμένης ΖΕΠ είναι ο θαλασσοκόρακας (υποείδος *Gulosus aristotelis desmarestii*), η αναλυτική περιγραφή του οποίου παρατίθεται ακολούθως (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκις και Μαραγκού, 2009, NECCA, 2024, Εγκεκριμένη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Τσομπανίδης και συν, 202).

Ευρωπαϊκός Θαλασσοκόρακας (*Gulosus aristotelis desmarestii*)

Ο Ευρωπαϊκός θαλασσοκόρακας είναι ένα παράκτιο θαλασσοπούλι, με πολύ ευρεία κατανομή. Απαντάται σε ολόκληρη την ακτογραμμή του Ατλαντικού της Ευρώπης, από τη Φινλανδία και την Ισλανδία έως την Ισπανία, καθώς και σε όλη τη Μεσόγειο και τμήματα της Μαύρης Θάλασσας. Οι μεγαλύτεροι αναπαραγόμενοι πληθυσμοί βρίσκονται στη Νορβηγία (37%), στο Ηνωμένο Βασίλειο (23%), στη Γαλλία (11%), στην Ιρλανδία (6%) και στην Ισπανία (5%) (BirdLife International 2021).

Στην Ελλάδα, το είδος είναι μόνιμος κάτοικος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, παρουσιάζοντας περιορισμένη διασπορά κατά την περίοδο που δεν αναπαράγεται (Handrinos και Akriotis 1997, Fric et al. 2012, Portolou et al. 2009). Το υποείδος *Gulosus aristotelis desmarestii desmarestii* απαντάται στην Ελλάδα και είναι ενδημικό της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας.

Ο ευρωπαϊκός πληθυσμός εκτιμήθηκε σε 76.300–78.500 αναπαραγόμενα ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 153.000–157.000 ώριμα άτομα (BirdLife International 2015). Πιο πρόσφατες εκτιμήσεις καταγράφουν 71.200–81.000 ζευγάρια, που ισοδυναμούν με 142.000–162.000 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021, Burfield et al. 2023). Στην Ευρώπη, η κατάσταση του πληθυσμού θεωρείται ασφαλής, ωστόσο η πληθυσμιακή τάση εκτιμάται ως πτωτική (Burfield et al. 2023).

Το μέγεθος του πληθυσμού του υποείδους *Gulosus aristotelis desmarestii desmarestii* (9.091 – 11.459 ζευγάρια) φαίνεται να βρίσκεται σε μείωση τις τελευταίες δύο δεκαετίες και εκτιμάται σε 8.116 – 10.194 αναπαραγόμενα ζευγάρια στη Μεσόγειο και 975 – 1.265 ζευγάρια στη Μαύρη Θάλασσα (Burfield et al. 2023). Ο ελληνικός πληθυσμός εκτιμήθηκε αρχικά σε 1.000 – 1.200 ζευγάρια (1995–2000) (BirdLife International 2004) και στη συνέχεια σε 1.300 – 1.450 ζευγάρια (Fric et al. 2012, BirdLife International 2015, 2021), με σταθερή τάση, αν και δεν έχει πραγματοποιηθεί εθνική απογραφή του πληθυσμού εδώ και 15 χρόνια. Ο ελληνικός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 2% του συνολικού πληθυσμού του είδους και στο 14% του πληθυσμού του υποείδους.

Αναπαραγωγικές αποικίες είναι διάσπαρτες σε όλο το Αιγαίο και το Ιόνιο Πέλαγος, με σημαντικές συγκεντρώσεις στις περιοχές της Θάσου, της Λήμνου, της Σκύρου, των Σποράδων, της Άνδρου, του Σαρωνικού, των Βορείων Δωδεκανήσων και της Ζακύνθου. Έχει καταγραφεί να αναπαράγεται σε 300 νησίδες, σε 54 περιοχές της χώρας (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία / Βάση Δεδομένων Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά).

Ο Ευρωπαϊκός θαλασσοκόρακας αναπαράγεται σε ακατοίκητες νησίδες και βραχώδεις ακτές μεγαλύτερων νησιών. Η αναπαραγωγική περίοδος είναι ασύγχρονη, ξεκινά τον χειμώνα – ήδη από τον Νοέμβριο – και ολοκληρώνεται έως τον Απρίλιο. Τα αναπαραγόμενα ζευγάρια είναι μονογαμικά και χρησιμοποιούν συνήθως

την ίδια φωλιά σε διαδοχικά έτη. Αναπαράγονται συνήθως σε χαλαρές και μικρές αποικίες, φτιάχνοντας τις φωλιές τους σε βραχώδεις σχισμές και προεξοχές γκρεμών, σχετικά ψηλά από τη στάθμη της θάλασσας (έως και 100 μέτρα). Γεννούν 1–5 αυγά, τα οποία επωάζονται για 28–30 ημέρες και φροντίζονται και από τους δύο γονείς για περίπου 7 εβδομάδες.

Το είδος περνά μεγάλο μέρος της ημέρας του αναζητώντας τροφή (συνήθως μοναχικά) πάνω από αμμώδεις και βραχώδεις θαλάσσιους πυθμένες, κυνηγώντας πελαγικά και βενθικά ψάρια (κυρίως *Atherina boyeri*, *Sardinella auritta*, *Boops boops*, *Gobius niger*, *Gobius cicerellus*, *Spicara smaris* και *Chromis chromis*), τα οποία συλλαμβάνουν κατά τη διάρκεια μακρών καταδύσεων που φτάνουν σε βάθη έως και 40 μέτρα.

Επίσης, καταναλώνει σε μικρότερο βαθμό πολύχαιτους, κεφαλόποδα, άλλα μαλάκια και μικρά βενθικά καρκινοειδή. Οι εξορμήσεις αναζήτησης τροφής γίνονται σε σχετικά μικρή απόσταση από τις αποικίες και τους χώρους κουρνιάσματος (έως 20 χιλιόμετρα) (Kastritis et al. 2020, Fric et al. 2012, del Hoyo et al. 1996, BirdLife International 2021).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ της 1^{ης} ομάδας περιοχών - εργασία B1 (Τσομπανίδης και συν, 2022), ενδιαίτημα αναπαραγωγής για τον θαλασσοκόρακα συνιστούν οι ερεικώνες και οι θαμνώνες των νησίδων (τύπος κάλυψης γης κατά CORINE «323: Ερεικώνες και θαμνώνες») ενώ ο τύπος κάλυψης 523 «Θάλασσα και ωκεανός», αποτελεί ενδιαίτημα τροφοληψίας για το υποείδος.

5.2.4.1.2 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (

Πίνακας 5-17), αναγράφονται τα σημαντικά είδη Ορνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 1 υποείδους του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, του *Gulosus aristotelis desmarestii* ο οποίος απαντάται με μόνιμο πληθυσμό.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-17														Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR3000020 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)													
Είδος		Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				92/43/ΕΟΚ	Διεθνείς Συμβάσεις												
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Ποιότητα δεδομένων	A/B/C/D	A/B/C			KB, 2009	KB, 2024	IUCN																
					Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση																			
A392	<i>Gulosus aristotelis desmarestii</i>	(Ευρωπαϊκός) Θαλασσοκόρακας	p	G	B	B	B	B		NT	LC	-	-														
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-5.																											

Με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Τσομπανίδης και συν, 2022), προτείνεται η προσθήκη του κερκινεζιού *Falco naumanni* ως πολύ σημαντικό είδος στη ΖΕΠ το οποίο διατηρεί αναπαραγόμενο πληθυσμό σε αυτή.

5.3 Στόχοι διατήρησης

Οι Στόχοι Διατήρησης μιας περιοχής Natura 2000 αποτελούν την αφετηρία με βάση την οποία διαμορφώνονται το σχέδιο διαχείρισης, το πρόγραμμα διαχείρισης (δέσμη μέτρων διαχείρισης) και το πρόγραμμα παρακολούθησης του τόπου, ενώ αποτελούν το πεδίο εφαρμογής της Δέουσας Εκτίμησης σχεδίων και έργων με βάση το Άρθρο 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) η οποία αφορά στον καθορισμό **εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος**, για τους φυσικούς ΤΟ που απαντώνται στην ΠΜ δεν έχουν τεθεί στόχοι διαχείρισης. Στον Στον Error! Not a valid bookmark self-reference. παρουσιάζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί για τα είδη πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της εξεταζόμενης ΠΜ

Πίνακας 5-26 παρουσιάζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί για τα είδη πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της εξεταζόμενης ΠΜ.

Με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) καθορίστηκαν οι στόχοι διατήρησης για τις **Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)**.

Με βάση την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/2023) καθορίστηκαν και εγκρίθηκαν οι στόχοι διατήρησης για **είδη ορνιθοπανίδας** των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000. Σύμφωνα με την εν λόγω ΥΑ οι στόχοι διατήρησης καθορίζονται και εγκρίνονται για τα είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 4 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινής υπουργικής απόφασης που αναφέρονται στα τυποποιημένα έντυπα δεδομένων των ΖΕΠ.

5.3.1 1^η ομάδα

5.3.1.1 ΖΕΠ GR1140009 Όρος Φαλακρό

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1140009 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-18 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1140009

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Διατήρηση
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A247	<i>Alauda arvensis</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A878	<i>Alectoris graeca all others</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A255	<i>Anthus campestris</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A226	<i>Apus apus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη
A215	<i>Bubo bubo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A087	<i>Buteo buteo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	10	Διατήρηση
A403	<i>Buteo rufinus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Διατήρηση
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	9	Επίτευξη
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	5	Διατήρηση
A231	<i>Coracias garrulus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A236	<i>Dryocopus martius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A447	<i>Emberiza caesia</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A511	<i>Falco cherrug</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A103	<i>Falco peregrinus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Διατήρηση
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A320	<i>Ficedula parva</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A092	<i>Hieraetus pennatus (Aquila pennata)</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A251	<i>Hirundo rustica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A338	<i>Lanius collurio</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A339	<i>Lanius minor</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A433	<i>Lanius nubicus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A433	<i>Lanius nubicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A868	<i>Leiopicus medius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A246	<i>Lullula arborea</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A230	<i>Merops apiaster</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A260	<i>Motacilla flava</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A072	<i>Pernis apivorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Διατήρηση
A346	<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

5.3.2 3^η ομάδα

5.3.2.1 ΖΕΠ GR2120008 Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη орνιθοπανίδας της GR2120008 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-19 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR2120008

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A878	<i>Alectoris graeca all others</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A256	<i>Anthus trivialis</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A226	<i>Apus apus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Επίτευξη	
A215	<i>Bubo bubo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A087	<i>Buteo buteo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	14	Διατήρηση	
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A479	<i>Cecropis daurica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	5	Διατήρηση	
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A212	<i>Cuculus canorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A236	<i>Dryocopus martius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A447	<i>Emberiza caesia</i>		Πληθυσμός	-	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>		Πληθυσμός	-	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A098	<i>Falco columbarius</i>		Πληθυσμός	-	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A103	<i>Falco peregrinus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	4	Διατήρηση	
A099	<i>Falco subbuteo</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A657	<i>Fringilla coelebs all others</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A078	<i>Gyps fulvus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	7	Επίτευξη	Η ETA καθορίστηκε σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα βιβλιογραφικά δεδομένα πριν την εξαφάνιση του είδους ως αναπαραγόμενο από τον τόπο.
A707	<i>Hieraetus fasciatus (Aquila fasciata)</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A338	<i>Lanius collurio</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A868	<i>Leopiscus medius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A246	<i>Lullula arborea</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Επίτευξη	Το είδος έχει εξαφανιστεί σε επίπεδο ΖΕΠ ενώ έχει υποστεί μεγάλη ιστορική μείωση τόσο

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
							σε επίπεδο τόπου αλλά και στην χώρα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση υπολογίστηκε ως ETA ο πληθυσμός του είδους στην ΖΕΠ πριν την εξαφάνιση, η οποία προκλήθηκε από ανθρωπογενή πίεση/απειλή (δηλητηριασμένα δολώματα). Κρίνεται ότι αν εκλείψει η απειλή, τόσο το ενδιαίτημα όσο και η διαθέσιμη τροφή μπορούν να υποστηρίξουν τον αναφερόμενο αριθμό ζευγαριών. Ορίζεται ως στόχος σε επίπεδο ΖΕΠ η αύξηση σε τουλάχιστον 3 ζευγάρια του είδους.
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A214	<i>Otus scops</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A072	<i>Pernis apivorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Διατήρηση	
A072	<i>Pernis apivorus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A304	<i>Sylvia cantillans</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.2.2 ΖΕΠ GR2120006 Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη орνιθοπανίδας της GR2120006 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-20 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη орνιθοπανίδας της GR2120006

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένοι Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	10	Διατήρηση	
A054	<i>Anas acuta</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	90	Επίτευξη	
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Διατήρηση	
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	416	Διατήρηση	
A028	<i>Ardea cinerea</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	80	Διατήρηση	
A028	<i>Ardea cinerea</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	36	Διατήρηση	
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A060	<i>Aythya nyroca</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Επίτευξη	
A087	<i>Buteo buteo</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	10	Διατήρηση	
A403	<i>Buteo rufinus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A861	<i>Calidris pugnax</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Διατήρηση	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	1	Διατήρηση	
A082	<i>Circus cyaneus</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	2	Διατήρηση	
A858	<i>Clanga pomarina</i>		Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Επίτευξη	Αφορά στον αναπαραγόμενο ή μόνιμο πληθυσμό
A036	<i>Cygnus olor</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Διατήρηση	
A036	<i>Cygnus olor</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	5	Διατήρηση	
A095	<i>Falco naumanni</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A097	<i>Falco vespertinus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή ή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A125	<i>Fulica atra</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	71	Διατήρηση	
A125	<i>Fulica atra</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	503	Διατήρηση	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένο Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A341	<i>Lanius senator</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	14	Διατήρηση	
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	103	Διατήρηση	
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A856	<i>Spatula querquedula</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A304	<i>Sylvia cantillans</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	19	Διατήρηση	

5.3.2.3 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή

Εθνικοί στόχοι

Στον Πίνακα 5-21 παρουσιάζονται οι στόχοι διαχείρισης που έχουν τεθεί για τους φυσικούς ΤΟ που απαντώνται στην ΠΜ ενώ στον Πίνακα 5-22 οι αντίστοιχοι για τα είδη πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Πίνακας 5-21 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός είδους	Ονομασία τύπου οικοτόπου	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>	Εκταση	τ.χλμ.	305,75	Διατήρηση
5330	Θερμομεσογειακές και προελληνικές λόχμες	Εκταση	τ.χλμ.	301,04	Διατήρηση

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

9290	Δάση με Cupressus (Acero-Cupression)	Εκταση	τ.χλμ.	434	Διατήρηση
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	Εκταση	τ.χλμ.	6.882,2	Διατήρηση

Πίνακας 5-22 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Θαλάσσια ερπετά					
1224	* <i>Caretta caretta</i> ²²	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	1.940	Διατήρηση
		Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα ³	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	1.460	Διατήρηση
		Αριθμός φωλιών ³	Αριθμός φωλιών ανά έτος	3.800	Διατήρηση
Θαλάσσια θηλαστικά					
1366	* <i>Monachus monachus</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	500	Επίτευξη
		Θαλάσσιο Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	118.101,9	Διατήρηση

Εξειδικευμένοι στόχοι

Στον Πίνακα 5-25 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR2230004.

Στον

²² Για το είδος *Caretta caretta*, οι στόχοι καθορίζονται ως προς τον πληθυσμό σε αναπαραγωγική ηλικία και τον αριθμό των φωλιών. Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.

Πίνακας 5-24 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

Πίνακας 5-23 Στόχοι Διατήρησης GR2230004 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (1110)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Βενθική ενδοπανίδα μαλακού υποστρώματος	Δείκτης (Bentix-EQR)	>0,58	Ανεπαρκή δεδομένα	
Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae) (1120)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Στρατηγική αύξησης ριζωμάτων (στα 15 μέτρα βάθος)	% Πλαγιότροπων Ριζωμάτων	<30%	Διατήρηση	
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης	Μέτρα	≥ 33	Επίτευξη	
	Κάλυψη Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	% συνολικής έκτασης τύπου οικοτόπου	>80%	Διατήρηση	
	Δυναμική (σταθερότητα, εξάπλωση, συρρίκνωση) λιβαδιού στο κατώτερο όριο εξάπλωσης	Τυπολογία του Κατώτερου Ορίου Εξάπλωσης Λιβαδιού	Προελαύνον	Επίτευξη	
	Δείκτης Διατήρησης (στα 15 μέτρα βάθος)	Δείκτης (Conservation Index - CI)	>0,9	Διατήρηση	
	Πυκνότητα Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	βλαστοί ανά τ.μ.	>372	Διατήρηση	
Υφαλοι (1170)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Δομή και κάλυψη Μακροφυκών	Δείκτης (EEI)	>0,48	Διατήρηση	
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης Fucales	Μέτρα	≥ 1	Διατήρηση	
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με	Έκταση	Εκτάρια	65	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium</i> spp. (1240)	αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών				
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες (2110)	Έκταση	Εκτάρια	0,35	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Χαρακτηριστικά είδη: Διάφορα αμμόφιλα είδη.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	
Δενδροειδή <i>Juniperus</i> spp. (5210)	Έκταση	Εκτάρια	384,6	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>40%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Juniperus</i> spp. στον θαμνώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία των χαρακτηριστικών ειδών στον θαμνώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Θερμομεσογειακές και προεργμικές λόχμες (5330)	Έκταση	Εκτάρια	1,4	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Euphorbia dendroides</i> στον θαμνώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία του χαρακτηριστικού είδους στον θαμνώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	χωροκατακτητικών ειδών		επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου		
Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i> (5420)	Έκταση	Εκτάρια	1,2	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>30%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: Φρυγανικά είδη (συμπεριλαμβανομένων χαρακτηριστικών φανερόφυτων όπως <i>Phlomis spp.</i> και <i>Erica spp.</i>).
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<20%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (εκτός από φανερόφυτα που τυπικά απαντούν στον τύπο οικοτόπου όπως π.χ. <i>Erica arborea</i> , <i>Phlomis fruticosa</i> κ.ο.κ.).
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας (8330)	Αριθμός σπηλαίων	Συνολικός αριθμός	τουλάχιστον 11	Διατήρηση	
Δάση με <i>Cupressus</i> (Acero-Cupression) (9290)	Έκταση	Εκτάρια	14,2	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Cupressus sempervirens</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Παρουσία δέντρων μεγάλης ηλικίας/διαμέτρου	Αριθμός ατόμων ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Παρουσία νεκρού ξύλου	Κυβ. μ. ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i> (9320)	Έκταση	Εκτάρια	150,5	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου (9540)	Έκταση	Εκτάρια	22	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Pinus halepensis</i> ή/και <i>Pinus brutia</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
	Παρουσία δέντρων μεγάλης ηλικίας/διαμέτρου	Αριθμός ατόμων ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Παρουσία νεκρού ξύλου	Κυβ. μ. ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-24 Στόχοι Διατήρησης GR2230004 - Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Caretta caretta</i> (1224)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	20	Διατήρηση	Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.
	Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	15	Διατήρηση	Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αριθμός φωλιών	Αριθμός φωλιών ανά έτος	40	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Ωφέλιμη έκταση παραλιών ωτοκίας (τ.χλμ.)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Chelonia mydas</i> (1227)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Monachus monachus</i> (1366)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αναπαραγωγική επιτυχία	Ετήσιος αριθμός νεογνών	2	Διατήρηση	
	Χερσαίο Ενδιαίτημα	Αριθμός κατάλληλων καταφυγίων	11	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Αριθμός αναπαραγωγικών καταφυγίων	2	Διατήρηση	

5.3.2.4 ΤΚΣ GR2230009 Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)

Εξειδικευμένοι στόχοι

Στον Πίνακα 5-25 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της GR2230009.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-25 Στόχοι Διατήρησης GR2230009 - Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Aphanius fasciatus</i> (1152)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων ανά τμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Σημαντική Περιοχή Εξάπλωσης	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλλότοπα ξενικά είδη	% συμμετοχή σε δείγμα πληθυσμού	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση επιφανειακών υδάτων Υδατικού Σώματος	Πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Pelagus thesproticus</i> (5279)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων ανά τμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Σημαντική Περιοχή Εξάπλωσης	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλλότοπα ξενικά είδη	% συμμετοχή σε δείγμα πληθυσμού	0	Διατήρηση	Άλλα είδη του γένους <i>Pelagus</i> καθώς και ιχθυοφάγα είδη ψαριών.
	Κατάσταση επιφανειακών υδάτων Υδατικού Σώματος	Πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Valencia letourneuxi</i> (1992)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων ανά τ.μ.	0,1	Επίτευξη	Το είδος παρατηρείται μόνο σημειακά σε υψηλές πυκνότητες.
	Σημαντική Περιοχή Εξάπλωσης	τ. χλμ.	0,8	Διατήρηση	
	Αλλότοπα ξενικά είδη	% συμμετοχή σε δείγμα πληθυσμού	0	Διατήρηση	Είδη του γένους <i>Valencia</i> και άλλα είδη αλλότοπων ειδών.
	Κατάσταση επιφανειακών υδάτων Υδατικού Σώματος	Πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.3 4^η ομάδα

5.3.3.1 ΤΚΣ GR2220007 Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα

Εθνικοί στόχοι

Στον **Error! Not a valid bookmark self-reference.** παρουσιάζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί για τα είδη πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της εξεταζόμενης ΠΜ

Πίνακας 5-26 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Θαλάσσια ερπετά					
1224	<i>*Caretta caretta</i> ²³	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	1.940	Διατήρηση
		Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα ³	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	1.460	Διατήρηση
		Αριθμός φωλιών ³	Αριθμός φωλιών ανά έτος	3.800	Διατήρηση
Θαλάσσια θηλαστικά					
1366	<i>*Monachus monachus</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	500	Επίτευξη
		Θαλάσσιο Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	118.101,9	Διατήρηση

Εξειδικευμένοι στόχοι

Στον **Error! Not a valid bookmark self-reference.** παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR2220007.

Στον Πίνακα 5-28 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

²³ Για το είδος *Caretta caretta*, οι στόχοι καθορίζονται ως προς τον πληθυσμό σε αναπαραγωγική ηλικία και τον αριθμό των φωλιών. Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-27 Στόχοι Διατήρησης GR2220007 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Τύπος οικοτόπου του	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (1110)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Βενθική ενδοπανίδα μαλακού υποστρώματος	Δείκτης (Bentix-EQR)	>0,58	Ανεπαρκή δεδομένα
Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonium oceanicae) (1120)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Στρατηγική αύξησης ριζωμάτων (στα 15 μέτρα βάθος)	% Πλαγιότροπων Ριζωμάτων	<30%	Ανεπαρκή δεδομένα
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης	Μέτρα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Κάλυψη Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	% συνολικής έκτασης τύπου οικοτόπου	>70%	Ανεπαρκή δεδομένα
	Δυναμική (σταθερότητα, εξάπλωση, συρρίκνωση) λιβαδιού στο κατώτερο όριο εξάπλωσης	Τυπολογία του Κατώτερου Ορίου Εξάπλωσης Λιβαδιού	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Δείκτης Διατήρησης (στα 15 μέτρα βάθος)	Δείκτης (Conservation Index - CI)	>0,8	Ανεπαρκή δεδομένα
	Πυκνότητα Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	βλαστοί ανά τ.μ.	>400	Ανεπαρκή δεδομένα
Υφαλοι (1170)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Δομή και κάλυψη Μακροφυκών	Δείκτης (EEI)	>0,48	Ανεπαρκή δεδομένα
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης Fucales	Μέτρα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
Θαλάσσια σπηλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας (8330)	Αριθμός σπηλαίων	Συνολικός αριθμός	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

Πίνακας 5-28 Στόχοι Διατήρησης GR2220007 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
<i>Caretta caretta</i> (1224)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
	Αριθμός φωλιών	Αριθμός φωλιών ανά έτος	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Ωφέλιμη έκταση παραλιών ωστοκίας (τ.χλμ.)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
<i>Chelonia mydas (1227)</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
<i>Monachus monachus (1366)</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Αναπαραγωγική επιτυχία	Ετήσιος αριθμός νεογνών	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Χερσαίο Ενδιαίτημα	Αριθμός κατάλληλων καταφυγίων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Αριθμός αναπαραγωγικών καταφυγίων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα

5.3.3.2 ΕΖΔ GR2220004 Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα

Εθνικοί στόχοι

Στον Πίνακα 5-29 παρουσιάζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί για τα είδη πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της GR2220004.

Πίνακας 5-29 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Θαλάσσια ερπετά					
1224	*Caretta caretta ²⁴	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	1.940	Διατήρηση
		Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα ³	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	1.460	Διατήρηση
		Αριθμός φωλιών ³	Αριθμός φωλιών ανά έτος	3.800	Διατήρηση
Θαλάσσια θηλαστικά					
1366	*Monachus monachus	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	500	Επίτευξη
		Θαλάσσιο Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	118.101,9	Διατήρηση

Εξειδικευμένοι στόχοι

Στον

²⁴ Για το είδος *Caretta caretta*, οι στόχοι καθορίζονται ως προς τον πληθυσμό σε αναπαραγωγική ηλικία και τον αριθμό των φωλιών. Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.

Πίνακας 5-30 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR2220004.

Στον Πίνακα 5-31 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-30 Στόχοι Διατήρησης GR2220004 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Τύπος οικοτόπου του	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (1110)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Βενθική ενδοπανίδα μαλακού υποστρώματος	Δείκτης (Bentix-EQR)	>0,58	Ανεπαρκή δεδομένα
Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidionion oceanicae) (1120)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Στρατηγική αύξησης ριζωμάτων (στα 15 μέτρα βάθος)	% Πλαγιότροπων Ριζωμάτων	<10%	Διατήρηση
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης	Μέτρα	≥35,4	Διατήρηση
	Κάλυψη Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	% συνολικής έκτασης τύπου οικοτόπου	>80%	Διατήρηση
	Δυναμική (σταθερότητα, εξάπλωση, συρρίκνωση) λιβαδιού στο κατώτερο όριο εξάπλωσης	Τυπολογία του Κατώτερου Ορίου Εξάπλωσης Λιβαδιού	Σταθερό (με παρουσία πλαγιότροπων ριζωμάτων)	Διατήρηση
	Δείκτης Διατήρησης (στα 15 μέτρα βάθος)	Δείκτης (Conservation Index - CI)	>0,9	Διατήρηση
	Πυκνότητα Λιβαδιού (στα 15 μέτρα βάθος)	βλαστοί ανά τ.μ.	>470	Διατήρηση
Υφαλοι (1170)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα
	Δομή και κάλυψη Μακροφυκών	Δείκτης (EEI)	≥0,8	Διατήρηση
	Βάθος κατώτερου ορίου εξάπλωσης Fucales	Μέτρα	≥1	Διατήρηση

Πίνακας 5-31 Στόχοι Διατήρησης GR2220004- Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Petromyzon marinus</i> (1095)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων ανά τ.μ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Σημαντική Περιοχή Εξάπλωσης	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση επιφανειακών υδάτων Υδατικού Σώματος	Πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Caretta caretta</i> (1224)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	15	Διατήρηση	Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	10	Διατήρηση	Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών.
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αριθμός φωλιών	Αριθμός φωλιών ανά έτος	30	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Ωφέλιμη έκταση παραλιών ωστοκίας (τ.χλμ.)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Chelonia mydas</i> (1227)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Monachus monachus</i> (1366)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	6	Διατήρηση	
	Θαλάσσιο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	Ανεπαρκή Δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αναπαραγωγική επιτυχία	Ετήσιος αριθμός νεογνών	1	Διατήρηση	
	Χερσαίο Ενδιαίτημα	Αριθμός κατάλληλων καταφυγίων	9	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Αριθμός αναπαραγωγικών καταφυγίων	1	Διατήρηση	

5.3.4 5^η ομάδα

5.3.4.1 ΖΕΠ GR3000020 Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR3000020 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-32 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR3000020

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i> ²⁵	ρ	Πληθυσμός	Ζευγάρια	34	Διατήρηση

²⁵ Παλαιότερη ονομασία του *Gulosus aristotelis desmarestii*

5.4 Κατάσταση διατήρησης

5.4.1 1^η ομάδα

5.4.1.1 ΖΕΠ GR1140009 Όρος Φαλακρό

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-1), στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Coracias garrulus* (8 – 14 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι σημαντική.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Accipiter brevipes* (2 – 4 ζευγάρια), *Bubo bubo* (3 – 6 ζευγάρια), *Circetus gallicus* (5 – 8 ζευγάρια), *Pernis apivorus* (3 – 4 ζευγάρια), οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Aquila chrysaetos* (2 ζευγάρια), *Ciconia ciconia* (5 – 8 ζευγάρια), *Falco peregrinus* (2-4 ζευγάρια) και *Aquila pennata* (1 – 2 ζευγάρια), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με μέτρια ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Tachymarptis melba* (κατ' ελάχιστο 50 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Buteo buteo* (κατ' ελάχιστο 10 ζευγάρια), *Buteo rufinus* (κατ' ελάχιστο 2 ζευγάρια), *Dryocopus martius* (κατ' ελάχιστο 5 ζευγάρια) οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με ελλιπή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Accipiter brevipes*, *Caprimulgus europaeus*, *Lullula arborea*, *Merops apiaster* οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Alauda arvensis*, *Anthus campestris*, *Coturnix coturnix*, *Delichon urbicum (urbica)*, *Dendrocopos syriacus*, *Emberiza hortulana*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*, *Ficedula semitorquata*, *Hirundo rustica*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Leopiscus medius*, *Motacilla flava*, *Oriolus oriolus*, *Passer hispaniolensis*, *Pyrrhocorax pyrrhocorax*, *Streptopelia turtur* οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Emberiza caesia*, *Lanius nubicus* οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του πρώτου είναι σημαντική ενώ του δεύτερου καλή.

- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Apus apus*, *Melanocorypha calandra*, *Hippolais olivetorum*, οι οποίοι είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση των δύο πρώτων είναι καλή ενώ του τρίτου σημαντική.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Falco cherrug*, *Ficedula semitorquata*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με άγνωστη ποιότητα δεδομένων εντοπίζεται η πετροπέρδικα *Alectoris graeca all others* με το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.

5.4.2 3^η ομάδα

5.4.2.1 ΖΕΠ GR2120008 Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-5) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Aquila chrysaetos* (2 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.
- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Dryocopus martius*, ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση, είναι (σχεδόν) απομονωμένος και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Alectoris graeca all others*, *Bubo bubo* (6 – 10 ζευγάρια), *Buteo buteo* (14 – 18 ζευγάρια), *Caprimulgus europaeus*, *Circaetus gallicus* (περαστικός και αναπαραγόμενος με 5 – 6 ζευγάρια), *Erithacus rubecula* (αναπαραγόμενος και διαχειμάζων), *Falco peregrinus* (4- 5 ζευγάρια), *Fringilla coelebs all others*, *Lanius collurio* (αναπαραγόμενος), *Lullula arborea* (διαχειμάζων), *Luscinia megarhynchos*, *Pernis apivorus* (6 – 10 ζευγάρια), *Sylvia cantillans* και *Tachymarptis melba*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι εξαιρετική.
- Το 0 – 2 % του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Dendrocorpos leucotos*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι (σχεδόν) απομονωμένος και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Accipiter brevipes* (3 – 4 ζευγάρια), *Apus apus*, *Cecropis daurica*, *Cuculus canorus*, *Hirundo rustica*, *Leiopicus medius*, *Motacilla cinerea*, *Oenanthe hispanica*, *Oenanthe oenanthe*, *Oriolus oriolus* (περαστικός) και *Pernis apivorus* (περαστικός), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0– 2 % του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Anthus trivialis*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι σημαντική.
- Το 0– 2 % του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Delichon urbicum (urbica)*, ο οποίος παρουσιάζει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι σημαντική.

- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Falco subbuteo* (περαστικός), *Gyps fulvus*²⁶ (2-4 άτομα), *Hieraetus fasciatus* (*Aquila fasciata*)²⁷ (1-2 άτομα) και *Otus scops*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Sylvia communis* (περαστικός) και *Sylvia curruca*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι εξαιρετική.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Streptopelia turtur* και *Sylvia communis* (αναπαραγόμενος), οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Μη σημαντικός πληθυσμός του είδους *Emberiza hortulana*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Falco subbuteo* (αναπαραγόμενος), *Jynx torquilla*, *Lanius collurio* (περαστικός), *Lanius senator*, *Motacilla alba*, *Upupa epops* (περαστικός), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Anthus campestris*, *Anthus pratensis*, *Buteo rufinus*, *Clanga pomarina*, *Falco naumanni*, *Iduna pallida* s. str., *Lullula arborea* (αναπαραγόμενος), *Merops apiaster*, *Upupa epops* (αναπαραγόμενος), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι σημαντική.
- Μη σημαντικός πληθυσμός του είδους *Anthus spinoletta*, ο οποίος παρουσιάζει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.
- Μη σημαντικοί πληθυσμοί των ειδών *Alauda arvensis*, *Alcedo atthis*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Circus macrourus*, *Circus pygargus*, *Coturnix coturnix*, *Falco vespertinus*, *Hippolais olivetorum*, *Milvus migrans*, *Motacilla flava*, *Oriolus oriolus* (αναπαραγόμενος), *Passer hispaniolensis* και *Riparia riparia*, οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ δεν απαντώνται πλέον τα είδη *Emberiza caesia*, *Emberiza melanocephala* και *Falco columbarius*.

Ακόμα, σύμφωνα με την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών- δυτικό τμήμα, στην ΠΜ απαντάται επίσης το είδος *Neophron percnopterus* με μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν την ποιότητα δεδομένων, το ποσοστό του εθνικού πληθυσμού, το βαθμό απομόνωσης και τη συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του.

²⁶ Σύμφωνα με την ΕΠΜ 11α το είδος *Gyps fulvus* έχει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση

²⁷ Σύμφωνα με την ΕΠΜ 11α το είδος *Hieraetus fasciatus* (*Aquila fasciata*) έχει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση

5.4.2.2 ΖΕΠ GR2120006 Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-5) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Cygnus olor* (αναπαραγόμενος με 1 ζευγάρι), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 2- 15% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Ardea cinerea* (αναπαραγόμενος με 80 ζευγάρια) και *Aythya nyroca* (1 ζευγάρι), ο οποίος παρουσιάζει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Buteo rufinus* (1 άτομο) και *Circus gallicus* (2 ζευγάρια), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Alcedo atthis* (10 άτομα), *Anas platyrhynchos* (αναπαραγόμενος με 3 ζευγάρια και διαχειμάζων με 360 άτομα), *Buteo buteo* (10 άτομα), *Circus aeruginosus* (1 άτομο), *Circus cyaneus* (2 άτομα), *Cygnus olor* (διαχειμάζων με 4 άτομα), *Falco naumanni*, *Falco vespertinus*, *Himantopus himantopus* (25 ζευγάρια), *Phalacrocorax carbo sinensis* (99 άτομα) και *Spatula querquedula* (22 άτομα), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Ardea cinerea* (διαχειμάζων με 46 άτομα) και *Plegadis falcinellus* (60 άτομα), οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Anas acuta* (80 άτομα), *Ardeola ralloides* (4 άτομα), *Calidris pugnax* (20 άτομα), *Fulica atra* (διαχειμάζων με 150 άτομα και αναπαραγόμενος με 71 ζευγάρια), *Nycticorax nycticorax* (2 άτομα) και *Vanellus vanellus* (19 άτομα), οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με μέτρια ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Acrocephalus arundinaceus* (5 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Lanius senator* (1000 άτομα) και *Streptopelia turtur* (1 ζευγάρι), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Hirundo rustica* (14 ζευγάρια) και *Sylvia cantillans*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ δεν απαντάται πλέον το είδος *Clanga pomarina*.

5.4.2.3 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-8) της ΠΜ:

- Με ελλιπή δεδομένα στην εν λόγω ΕΖΔ απαντώνται μόνιμοι πληθυσμοί των θαλάσσιων χελωνών *Caretta caretta*, *Chelonia mydas* και του ρινοδέλφινου. Το τελευταίο είδος απαντάται με μη σημαντικό πληθυσμό στην ΠΜ.
- Με μέτρια ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ εντοπίζεται ένα πολύ μικρό ποσοστό (0-2%) του συνόλου του εθνικού πληθυσμού της Μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) με περιορισμένη διατήρηση ο οποίος είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι σημαντική.
- Με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων εντοπίζεται ο αναπαραγόμενος πληθυσμός της καρέτα με 12 θηλυκά άτομα (0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους) ο οποίος μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και παρουσιάζει περιορισμένη διατήρηση. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι σημαντική.

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-7) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων:

- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των ΤΟ 1240 «Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά *Limonium* spp.», 5210 «Δενδρώδη matorrals με *Juniperus* spp.», 9290 «Δάση με *Cupressus* (*Acero-Cupression*)» και 9320 «Δάση με *Olea* και *Ceratonia*», με εξαιρετή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- απαντώνται οι ΤΟ 1110 «Αμμοσύρτεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους» και 8330 «Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας» με εξαιρετή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση ενώ η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι επίσης εξαιρετή.
- απαντώνται οι ΤΟ 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*)» και 1170 «Υφαλοι» με εξαιρετή αντιπροσωπευτικότητα και καλή διατήρηση. Η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή και του δεύτερου εξαιρετή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των ΤΟ 5330 «Θερμομεσογειακές και προελληνικές λόχμες», 5420 «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*» και 9540 «Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου» με καλή διατήρηση και αντιπροσωπευτικότητα. Η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης του ΤΟ 2110 «Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες». Η αντιπροσωπευτικότητά τους είναι επαρκής, η διατήρησή τους μέτρια και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι επαρκής.

5.4.2.4 ΤΚΣ GR2230009 Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-10) της ΠΜ με ελλιπή δεδομένα απαντάται το 0,2 % των εθνικών πληθυσμών των ψαριών *Pelagus thesproticus*, *Aphanius fasciatus* και *Valencia letourneuxi*. Το πρώτο είδος παρουσιάζει καλή διατήρηση, με πληθυσμό μη απομονωμένο, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι σημαντική. Τα άλλα δύο είδη απαντώνται με (σχεδόν) απομονωμένους πληθυσμούς. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του *Aphanius fasciatus* είναι σημαντική ενώ για του *Valencia letourneuxi* εξαιρετική.

5.4.3 4^η ομάδα

5.4.3.1 ΤΚΣ GR2220007 Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (

Πίνακας 5-12) της ΠΜ:

- Με μέτρια ποιότητα δεδομένων εντοπίζεται ο αναπαραγωγικός πληθυσμός της καρέτα (22-85 θηλυκά αναπαραγόμενα άτομα) τα οποία αντιστοιχούν στο 2-15% του εθνικού πληθυσμού του είδους, με καλή διατήρηση και μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι καλή.
- Με ελλιπή δεδομένα εντοπίζονται μόνιμοι πληθυσμοί των δύο ειδών θαλάσσιων χελωνών (καρέτα και πράσινης θαλασσοχελώνας).

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-11) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων:

- απαντάται το 0- 2% της έκτασης του ΤΟ 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae)» σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από αυτόν στην εθνική επικράτεια. Ο ΤΟ παρουσιάζει εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι επίσης εξαιρετική.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης του ΤΟ 1110 «Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους», με καλή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση ενώ η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή του είναι επαρκής.
- απαντάται το 0 - 2% της έκτασης του 1170 «Υφαλοι» με μέτρια διατήρηση και εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα. Η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι επαρκής.

Επίσης με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ απαντάται το 0- 2% της έκτασης του ΤΟ 8330 «Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας» με εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι επίσης εξαιρετική.

5.4.3.2 ΕΖΔ GR2220004 Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-15) της ΠΜ:

- Με καλή ποιότητα δεδομένων στη εν λόγω ΕΖΔ απαντάται ο αναπαραγόμενος πληθυσμός της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* (11 - 43 θηλυκά αναπαραγόμενα άτομα) (0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους), ο οποίος είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και έχει καλή διατήρηση. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι καλή.

- Με μέτρια ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ εντοπίζεται ένα πολύ μικρό ποσοστό (0-2%) του συνόλου του εθνικού πληθυσμού της Μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) με περιορισμένη διατήρηση ο οποίος είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι σημαντική.
- Με ελλιπή δεδομένα απαντώνται μόνιμοι πληθυσμοί των θαλάσσιων χελωνών *Caretta caretta* (17 νεαρά ενήλικα άτομα), *Chelonia mydas*, της λάμπραινας και του ρινοδέλφινου. Το τελευταίο είδος απαντάται με μη σημαντικό πληθυσμό στην ΠΜ. Ο πληθυσμός της λάμπραινας αντιπροσωπεύει το 15-100% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους, με περιορισμένη διατήρηση είναι μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι σημαντική.

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (από τους οποίους ο 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae)» είναι οικοτόπος προτεραιότητας.

Πίνακας 5-14) στην ΠΜ με ανεπαρκή δεδομένα:

- απαντάται το 0- 2% της έκτασης του ΤΟ 1110 «Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους» με καλή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση, ενώ η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι επαρκής.
- απαντάται το 2 - 15% της έκτασης των ΤΟ 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonia oceanica*)» και 1170 «Υφαλοι», με εξαιρετη αντιπροσωπευτικότητα. Για τον πρώτο ΤΟ τόσο η διατήρηση όσο και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή του είναι εξαιρετική, ενώ για τον δεύτερο η διατήρησή του χαρακτηρίζεται μέτρια και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή του επαρκής.

5.4.4 5^η ομάδα

5.4.4.1 ΖΕΠ GR3000020 Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (

Πίνακας 5-17) της ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του θαλασσοκόρακα *Gulosus aristotelis desmarestii* (34 – 53 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.

5.5 Απειλές/πιέσεις

5.5.1 1^η ομάδα

5.5.1.1 ΖΕΠ GR1140009 Όρος Φαλακρό

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR1140009, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-33 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1140009 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	G02.02	Χιονοδρομικό συγκρότημα	Εντός
H	A05.03	Έλλειψη εκτροφής ζώων	Εντός
H	K03.04	Θήρευση	Εντός
H	A04	Βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων	Εντός
M	A04.03	Εγκατάλειψη των ποιμενικών συστημάτων, απουσία βόσκησης	Εντός
M	F03.01	Κυνήγι	Εντός κι εκτός
M	C03.03	Παραγωγή αιολικής ενέργειας	Εντός κι εκτός
M	B01	Δασικές φυτεύσεις σε ανοιχτές εκτάσεις	Εντός κι εκτός
L	J01	Πυρκαγιά και καταστολή πυρκαγιάς	Εντός
Υπόμνημα:			
Ένταση: L: Χαμηλή, M: Μέτρια, H: Υψηλή			

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1140009 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (NECCA, 2024, εγκεκριμένη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών).

Πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*)

Πληθυσμοί περδίκων εκτρεφόμενοι σε αιχμαλωσία που απελευθερώνονται για σκοπούς θήρας συχνά υβριδίζονται με τα άγρια άτομα πετροπέρδικας τα οποία μπορεί να εκτοπίσουν από το φυσικό τους ενδιαίτημα και να τους μεταδώσουν παθογόνα και παρασίτα. Επίσης ανάμεσα στις απειλές του είδους περιλαμβάνεται η απώλεια και η υποβάθμιση των βιοτόπων του λόγω κατασκευής δρόμων και η εγκατάλειψη των παραδοσιακών αγροτοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα η εγκατάλειψη της βόσκησης στο όρος Φαλακρό οδηγεί στην επέκταση ή/και πύκνωση των δασών και δασικών εκτάσεων και περιορισμό των ανοιγμάτων προκαλώντας απώλεια των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας και αναπαραγωγής του είδους. Τέλος η άσκηση λαθροθηρίας και η κυνηγετική δραστηριότητα συνιστούν πιέσεις για την πετροπέρδικα στη ΖΕΠ.

Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*)

Το είδος είναι ιδιαίτερα ευάλωτο στις επιπτώσεις από την ανάπτυξη αιολικών πάρκων (Strix 2012), ενώ έχουν καταγραφεί και θάνατοι λόγω πρόσκρουσης με γραμμές μεταφοράς ρεύματος (Mebs και Schmidt 2006). Η τουριστική ανάπτυξη των νησιών και η όχληση αποτελούν τις σοβαρότερες απειλές για τους τόπους φωλεοποίησης. Η αετογερακίνα απειλείται επίσης από την καταστροφή των ενδιαιτημάτων της μέσω εντατικοποίησης της γεωργίας, η οποία μπορεί να μειώσει τη διαθεσιμότητα των θηραμάτων. Επίσης η εγκατάλειψη διαχείρισης των βοσκοτόπων στο όρος Φαλακρό οδηγεί στην επέκταση ή/και πύκνωση των δασών και δασικών εκτάσεων και περιορισμό των ανοιγμάτων προκαλώντας απώλεια των ενδιαιτημάτων

τροφοληψίας και αναπαραγωγής του είδους. Πίεση για το είδος συνιστά και η εξόρυξη ορυκτών πόρων στο όρος Φαλακρό, ενώ απειλές θεωρούνται η σκόπιμη θανάτωση ή η άσκηση λαθροθηρίας στην περιοχή και η χρήση παράνομων δηλητηριασμένων δολωμάτων.

Χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*)

Οι κύριες απειλές για το είδος περιλαμβάνουν την εγκατάλειψη γης και την εντατικοποίηση της διαχείρισης χορτολιβαδικών εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης φυτοφαρμάκων). Επίσης η χρήση φυσικών και συνθετικών λιπασμάτων καθώς και χημικών ουσιών σε καλλιέργειες στο όρος Φαλακρό συνιστούν πίεση για τη χαλκοκουρούνα όπως και η μετατροπή μόνιμων χορτολιβαδικών εκτάσεων σε άλλες χρήσεις γης και η εντατικοποίηση διαχείρισης δασών που οδηγεί σε απώλεια παλαιών δέντρων (Konacs et al. 2008). Τέλος καθώς το είδος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από παρόχθια δάση για τις φωλιές του, απειλείται και από τις επιπτώσεις του μύκητα *Ceratocystis platani*, ο οποίος προκαλεί μαζική καταστροφή των πλατανιών (*Platanus orientalis*) στα παρόχθια δάση της Ελλάδας (Ocasio-Morales et al. 2007).

Στεπογέρακο (*Falco cherrug*)

Το είδος ενδεχομένως να απειλείται από τη λαθροθηρία, τη σύλληψη για εμπορικούς σκοπούς και την υποβάθμιση των υγρότοπων (Λεγάκης & Μαραγκού, 2009).

5.5.2 3^η ομάδα

5.5.2.1 ΖΕΠ GR2120008 Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR2120008, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-34 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2120008 (ΤΕΔ)			
Ένταση	Κωδικός	Πιέσεις και απειλές Περιγραφή	Προέλευση πιέσεων/ απειλών
C	C03.03	Παραγωγή αιολικής ενέργειας	
Υπόμνημα: C: τρέχουσα πίεση/ απειλή			

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR2120008 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (Δημαλέξης, 2009, NECCA, 2024, ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα, Σιδηρόπουλος και συν, 2019).

Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)

Οι κύριες απειλές για τον χρυσαιτό (*Aquila chrysaetos*) περιλαμβάνουν την παράνομη δηλητηρίαση, ειδικά στην ηπειρωτική Ελλάδα. Κύρια απειλή είναι και η άμεση καταδίωξή του. Επιπλέον, το είδος είναι ιδιαίτερα ευάλωτο στις επιπτώσεις της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας και σε συγκρούσεις με ηλεκτροφόρα καλώδια. Η όχληση κοντά στις θέσεις φωλεοποίησης αποτελεί την κύρια απειλή για τον βιότοπο αναπαραγωγής του είδους. Επίσης, η τουριστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών δύναται να οδηγήσει στην υποβάθμιση πολλών βιοτόπων του είδους, ενώ η φυσική αναδάσωση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες στο ενδιαίτημα τροφοληψίας του (Cramp και Simmons 1980). Επίσης το είδος είναι ευάλωτο στην αποψίλωση των δασών, την αφαίρεση όλων των δέντρων και τα κατασκευαστικά έργα όπως είναι οι δρόμοι, τα μονοπάτια, οι σιδηρόδρομοι και η συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες). Σε τοπική κλίμακα, η υπερβολική θήρευση λαγών και πέρδικων μπορεί να επηρεάσει το είδος (Xirouchakis 2001).

Όρνιο (*Gyps fulvus*)

Η εγκατάλειψη των ορεινών συστημάτων βόσκησης και η μείωση της νομαδικής κτηνοτροφίας, σε συνδυασμό με τη χρήση παράνομων δηλητηριασμένων δολωμάτων, έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πληθυσμιακή κατάρρευση του όρνιου στην ηπειρωτική Ελλάδα (Xirouchakis 2021). Παράλληλα το είδος είναι εξαιρετικά ευάλωτο στη θνησιμότητα λόγω συγκρούσεων με υποδομές, όπως ανεμογεννήτριες και γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Botha et al. 2017, Xirouchakis 2021). Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ στη ΖΕΠ το είδος απειλείται από το παράνομο κυνήγι καθώς και από κατασκευαστικά έργα όπως είναι οι δρόμοι, τα μονοπάτια, οι σιδηρόδρομοι και συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες).

Σπιζαιτός (*Hieraetus fasciatus*)

Η σκόπιμη θανάτωση περιλαμβάνει πυροβολισμούς, παγίδευση και δηλητηριάσεις και αφορά κυρίως σε ενήλικα άτομα, ενώ οι ηλεκτροπληξίες/συγκρούσεις αφορούν κυρίως σε νεαρά άτομα. Παράλληλα, η έντονη όχληση τόσο στα ενδιαιτήματα τροφοληψίας όσο και κοντά στις θέσεις αναπαραγωγής από παράγοντες όπως οι δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, αναψυχής, η θήρα, η επέκταση των οικισμών και του οδικού δικτύου, κ.ά. επηρεάζουν αρνητικά την αναπαραγωγική επιτυχία και ενδέχεται να οδηγήσουν και σε

εγκατάλειψη των επικρατειών. Τέλος, ενδέχεται να υπάρχουν και περιστατικά κλοπής αυγών ή/και νεοσσών σε Ελλάδα και Κύπρο, γεγονός που έχει επιβεβαιωθεί στη Σικελία, όπου η περιφρούρηση των φωλιών είχε θετικά αποτελέσματα στη βελτίωση της αναπαραγωγικής επιτυχίας του είδους (Di Vittorio et al., 2018).

Επίσης η έλλειψη τροφής λόγω των αλλαγών χρήσεων γης (π.χ. εγκατάλειψη καλλιεργειών σε αναβαθμίδες, μείωση δασικών διακένων), της υπερθήρευσης των ειδών λείας, όπως οι λαγοί και οι πέρδικες, καθώς και επιδημιών στους πληθυσμούς αυτών (π.χ. σε λαγούς στα Δωδεκάνησα) (Handrinos & Kastiris 2009; Bourdakos & Xirouchakis, 2008; Handrinos, 1992), αποτελούν πιθανούς παράγοντες μείωσης της αναπαραγωγικής επιτυχίας του είδους στην Ελλάδα. Επιπλέον απειλές για τον σπιζαετό στην ΠΜ συνιστούν η εγκατάλειψη διαχείρισης βοσκοτόπων (π.χ. διακοπή βόσκησης ή κουρέματος), η αποψίλωση δασών, η αφαίρεση όλων των δέντρων, η αιολική, κυματική και παλιρροιακή ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής και οι δρόμοι, μονοπάτια, σιδηρόδρομοι και συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες).

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Η παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων αποτελεί την σημαντικότερη απειλή, ακολουθούμενη από τις συγκρούσεις με ενεργειακές υποδομές, ιδίως ανεμογεννήτριες και ηλεκτροφόρα καλώδια (Orpel et al. 2021). Η χρήση μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών φαρμάκων στην κτηνοτροφία και η δηλητηρίαση από μόλυβδο αποτελούν επιπλέον απειλές που μπορούν να επηρεάσουν το είδος σε μικρότερο βαθμό (Bounas et al. 2016, Orpel et al. 2021). Επίσης σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ, οι απειλές για το είδος στην περιοχή σχετίζονται με το παράνομο κυνήγι, την εγκατάλειψη της διαχείρισης των βοσκοτόπων (π.χ. διακοπή βόσκησης ή κουρέματος), τους δρόμους, τα μονοπάτια, τους σιδηρόδρομους και την συναφή υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες).

5.5.2.1 ΖΕΠ GR2120006 Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι

Στο πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της περιοχής δεν αναφέρονται πιέσεις και απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR2120006.

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται το είδος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR2120006 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (NECCA, 2024, ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα).

Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*)

Οι κύριες γνωστές απειλές για το είδος είναι οι εξής: απώλεια και υποβάθμιση των βιοτόπων του, κλιματική αλλαγή/ξηρασία, λαθροθηρία η οποία οφείλεται ως πει το πλείστον στη δυσκολία των κυνηγών να διακρίνουν το είδος από άλλα είδη που θηρεύονται (*A. fuligula* και την *A. ferina*)

Άλλες απειλές περιλαμβάνουν βιοσυσσώρευση μολύβδου, η ρύπανση με χημικά, λόγω των αποστραγγίσεων και της γεωργίας, η εισαγωγή ξενικών εισβλητικών ειδών, η ανθρωπογενής όχληση (Robinson και Hughes 2006). Οι σοβαρότερες απειλές στην χώρα μας αφορούν την υποβάθμιση γλυκών υγροτόπων λόγω έλλειψης διαχείρισης και υπερεκμετάλλευσης, ανθρωπογενών παρεμβάσεων, υποδομών και εκτεταμένων αποξηράνσεων. Αξιοσημείωτο είναι ότι το 60% των υγροτόπων στην Ελλάδα και πάνω από το 90% στη Βουλγαρία έχουν αποξηρανθεί από το 1900, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν κατάλληλοι βιότοποι για το είδος (Robinson και Hughes 2006). Επιπλέον, το είδος απειλείται από ψυχαγωγικές δραστηριότητες όπως κίνηση οχημάτων εντός υγροτοπικών περιοχών, αγώνες moto-cross και μη βιώσιμος οικοτουρισμός. Τοπικά

και περιστασιακά, πολλά άτομα πνίγονται από τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία, όπως δίχτυα. Σύμφωνα με την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - δυτικό τμήμα (Καϊμάκη και συν, 2021) ανάμεσα στις πιέσεις για το είδος στην ΠΜ περιλαμβάνονται η υπερβολική βόσκηση ή βόσκηση μικρότερη της προδιαγραφείσας, η άντληση από υπόγεια, επιφανειακά ή μικτά ύδατα για γεωργία και η αποστράγγιση για χρήση ως γεωργική γη.

5.5.2.2 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR2230004, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-35 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2230004 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	M01.01	Μεταβολές στην θερμοκρασία (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας & ακραίων τιμών)	Εντός κι εκτός
H	F02.02.01	Βενθική ή βενθοπελαγική αλιεία με τράτα	Εκτός
H	G05.03	Διείσδυση / διατάραξη κάτω από την επιφάνεια του πυθμένα	Εντός
H	F03.02.05	Ατυχηματική αιχμαλωσία	Εντός
H	G05.07	Ελλιπή ή εσφαλμένα μέτρα διατήρησης	Εντός κι εκτός
H	G01.04.03	Επισκέψεις αναψυχής σε σπήλαια	Εντός
H	F02.01	Επαγγελματική αλιεία με παθητικά εργαλεία	Εντός κι εκτός
H	XO	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό της κράτους-μέλους	Εντός κι εκτός
H	G05.02	Επιφανειακή τριβή σε μικρο βάθος/ μηχανική βλάβη στην επιφάνεια του πυθμένα	Εντός κι εκτός
M	M02.01	Μετατόπιση & διαφοροποίηση ενδιαιτήματος	Εντός κι εκτός
M	F02.03.03	Υποβρύχιο κυνήγι	Εντός κι εκτός
M	XO	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό της κράτους-μέλους	Εντός κι εκτός
M	E01.01	Συνεχής αστικοποίηση	Εντός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός κι εκτός
M	E03.01	Διάθεση οικιακών/εγκαταστάσεων αναψυχής αποβλήτων	Εντός
M	A04	Βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων	Εντός
M	J01	Πυρκαγιά και καταστολή πυρκαγιάς	Εντός
M	F03.01	Κυνήγι	Εντός
M	F02.03	Ψάρεμα αναψυχής	Εντός κι εκτός
M	J03.01	Μείωση ή απώλεια συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των ενδιαιτημάτων	Εντός κι εκτός
M	F02.01.02	Δίχτυα	Εντός κι εκτός
M	G05.02	Επιφανειακή τριβή σε μικρο βάθος/ μηχανική βλάβη στην επιφάνεια του πυθμένα	Εντός κι εκτός
M	I01	Εισβλητικά είδη	Εντός κι εκτός

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
M	F05.04	Λαθροθηρία	Εντός κι εκτός
M	I02	Προβληματικά ιθαγενή είδη	Εντός κι εκτός
M	F02	Αλιεία και συγκομιδή υδρόβιων πόρων	Εντός κι εκτός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός
M	H03.01	Πετρελαιοκηλίδες στη θάλασσα	Εντός κι εκτός
L	G05.01	Καταπάτηση, υπερβολική χρήση	Εντός κι εκτός
L	F05.01	Χρήση δυναμιτών	Εντός κι εκτός
L	F05.02	Αλιεία πετροσωλήνα	Εντός κι εκτός
L	E03.01	Διάθεση οικιακών/εγκαταστάσεων αναψυχής αποβλήτων	Εντός
L	H01.03	Άλλες σημειακές πηγές ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων	Εντός
L	H01.08	Διάχυτη ρύπανση των επιφανειακών υδάτων λόγω οικιακών λυμάτων και λυμάτων	Εντός κι εκτός
L	H01	Ρύπανση επιφανειακών υδάτων (λιμναίων και χερσαίων, θαλάσσιων και υφάλμυρων)	Εντός
L	G05.11	Θάνατος ή τραυματισμός λόγω πρόσκρουσης	Εντός
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-33.			

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται το υδάτινο βιοτικό αντικείμενο της ΕΖΔ - ΤΚΣ σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1).

- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Tursiops truncatus*, *Pinna nobilis* και *Epinephelus marginatus* υφίσταται τις ακόλουθες πιέσεις/απειλές: αθλητισμός, τουρισμός και δραστηριότητες αναψυχής, ρύπανση σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα λόγω αστικών απορροών, συγκομιδή θαλάσσιων αλιευμάτων και οστρακοειδών (επαγγελματική, ερασιτεχνική) που προκαλεί μείωση πληθυσμών ειδών/θηραμάτων και όχληση των ειδών, τυχαία θανάτωση (λόγω δραστηριοτήτων αλιείας και κυνηγιού), παράνομη συγκομιδή, συλλογή και λήψη, άλλα εισβλητικά ξενικά είδη (εκτός των ειδών που αφορούν την ΕΕ), εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής, εναπόθεση και επεξεργασία αποβλήτων / απορριμμάτων από οικιακές / ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις.
- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Tursiops truncatus* υφίσταται τις ακόλουθες πιέσεις/απειλές: μεταφορικές δραστηριότητες σε ξηρά, νερό και αέρα που παράγουν θόρυβο, φως και άλλες μορφές ρύπανσης και άλλες μεταφορικές δραστηριότητες σε ξηρά, νερό και αέρα.

5.5.2.3 ΤΚΣ GR2230009 Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)

Στο πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της περιοχής δεν αναφέρονται πιέσεις και απειλές στις οποίες υπόκειται το προστατευτέο αντικείμενο αυτής. Ωστόσο με βάση την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1, η ιχθυοπανίδα του ΤΚΣ υφίσταται τις εξής πιέσεις/απειλές: άρδευση γεωργικών εκτάσεων, μετατροπή σε γεωργική γη

(εξαιρουμένης της αποστράγγισης και της χρήσης της φωτιάς ως μέσο διαχείρισης), εναπόθεση και επεξεργασία αποβλήτων / απορριμμάτων από οικιακές / ψυχαγωγικές, εμπορικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις και αθλητισμός, τουρισμός και δραστηριότητες αναψυχής.

5.5.3 4^η ομάδα

5.5.3.1 ΤΚΣ GR2220007 Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR2220007, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-36 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2220007 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	F03.02.05	Ατυχηματική αιχμαλωσία	Εντός
H	M01.01	Μεταβολές στην θερμοκρασία (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας & ακραίων τιμών)	Εντός κι εκτός
H	F02.02.01	Βενθική ή βενθοπελαγική αλιεία με τράτα	Εκτός
M	F05.04	Λαθροθηρία	Εντός κι εκτός
M	G05.01	Καταπάτηση, υπερβολική χρήση	Εντός
M	H03.01	Πετρελαιοκηλίδες στη θάλασσα	Εντός κι εκτός
M	F05.01	Χρήση δυναμιτών	Εντός
M	G02.10	Άλλα αθλητικά / αναψυχής συγκροτήματα	Εντός
M	I01	Εισβλητικά είδη	Εντός κι εκτός
M	F02.03.03	Υποβρύχιο κυνήγι	Εντός κι εκτός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός κι εκτός
M	F02.01	Επαγγελματική αλιεία με παθητικά εργαλεία	Εντός κι εκτός
M	ΧΟ	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό του Κράτους Μέλους	Εκτός
M	G05.02	Επιφανειακή τριβή σε μικρο βάθος/ μηχανική βλάβη στην επιφάνεια του πυθμένα	Εντός κι εκτός
M	ΧΕ	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό του εδάφους της Ε.Ε	Εκτός
M	G05.03	Διείσδυση / διατάραξη κάτω από την επιφάνεια του πυθμένα	Εντός
M	E03.03	Διάθεση αδρανών υλικών	Εντός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός
M	F02.03	Ψάρεμα αναψυχής	Εντός κι εκτός
M	J03.01	Μείωση ή απώλεια συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των ενδιαιτημάτων	Εντός κι εκτός
L	M01.01	Μεταβολές στην θερμοκρασία (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας & ακραίων τιμών)	Εντός
L	E01.03	Διάσπαρτη κατοίκηση	Εντός
L	E03.01	Διάθεση οικιακών/εγκαταστάσεων αναψυχής αποβλήτων	Εντός

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
L	G05.05	Εντατική συντήρηση δημόσιων πάρκων / καθαρισμός παραλιών	Εντός
L	G01.03.02	Μηχανοκίνητη οδήγηση εκτός δρόμου	Εντός
L	L08	Κατακλυρισμός (φυσικές διαδικασίες)	Εντός
L	H06.02	Φωτορύπανση	Εντός
L	H06.01	Θόρυβος, ηχορύπανση	Εντός
L	G05.11	Θάνατος ή τραυματισμός λόγω πρόσκρουσης	Εντός
L	H01.05	Διάχυτη ρύπανση των επιφανειακών υδάτων λόγω γεωργικών και δασοκομικών δραστηριοτήτων	Εντός κι εκτός
L	I02	Προβληματικά ιθαγενή είδη	Εντός κι εκτός
L	G02.08	Κατασκηνώσεις και τροχόσπιτα	Εντός
L	G01.03	Μηχανοκίνητα οχήματα	Εντός
L	D01.03	Οδήγηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός δρόμου	Εντός
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-33.			

Με βάση την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1:

- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Pinna nobilis*, *Epinephelus marginatus*) υφίσταται τις εξής πιέσεις/απειλές: θαλάσσια ρύπανση η οποία προέρχεται από μεταφορικές δραστηριότητες σε έδαφος, νερό και αέρα, εναπόθεση και επεξεργασία αποβλήτων / απορριμμάτων από οικιακές / ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις, αθλητισμός, τουρισμός και δραστηριότητες αναψυχής, δημιουργία ή ανάπτυξη υποδομών αθλητισμού, τουρισμού και αναψυχής (εκτός των αστικών ή ψυχαγωγικών περιοχών), οικιστικές ή ψυχαγωγικές δραστηριότητες και δομές που παράγουν θόρυβο, φως, θερμότητα ή άλλες μορφές ρύπανσης, συγκομιδή θαλάσσιων αλιευμάτων και οστρακοειδών (επαγγελματική, ερασιτεχνική) που προκαλεί μείωση πληθυσμών ειδών/θηραμάτων και όχληση των ειδών, τυχαία θανάτωση (λόγω δραστηριοτήτων αλιείας και κυνηγιού), παράνομο κυνήγι/θανάτωση, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής, μεταβολές θερμοκρασίας (π.χ. άνοδος θερμοκρασίας & ακραίες τιμές) λόγω κλιματικής αλλαγής, άλλα εισβλητικά ξενικά είδη (εκτός των ειδών που αφορούν την ΕΕ),
- Επιπλέον τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas* και *Monachus monachus* κινδυνεύουν από μεταφορικές δραστηριότητες ναυσιπλοΐας και οχηματαγωγών.

5.5.3.2 ΕΖΔ GR2220004 Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR2220004, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-37 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR2220004 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	F03.02.05	Ατυχηματική αιχμαλωσία	Εντός
H	M01.01	Μεταβολές στην θερμοκρασία (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας & ακραίων τιμών)	Εντός και Εκτός
H	F02.02.01	Βενθική ή βενθοπελαγική αλιεία με τράτα	Εκτός
M	F05.01	Χρήση δυναμιτών	Εντός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός και Εκτός
M	F05.04	Λαθροθηρία	Εντός και Εκτός
M	G05.01	Καταπάτηση, υπερβολική χρήση	Εντός
M	I01	Εισβλητικά είδη	Εντός και Εκτός
M	F02.03.03	Υποβρύχιο κυνήγι	Εντός και Εκτός
M	ΧΕ	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό του εδάφους της Ε.Ε	Εκτός
M	H03.01	Πετρελαιοκηλίδες στη θάλασσα	Εντός και Εκτός
M	E03.03	Διάθεση αδρανών υλικών	Εντός
M	H03.03	Θαλάσσια μακρο-ρύπανση (π.χ. πλαστικές σακούλες, πολυστυρένιο)	Εντός
M	G05.07	Ελλιπή ή εσφαλμένα μέτρα διατήρησης	Εντός και Εκτός
M	J03.01	Μείωση ή απώλεια συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των ενδιαιτημάτων	Εντός και Εκτός
M	F02	Αλιεία και συγκομιδή υδρόβιων πόρων	Εντός και Εκτός
M	G05.02	Επιφανειακή τριβή σε μικρο βάθος/ μηχανική βλάβη στην επιφάνεια του πυθμένα	Εντός και Εκτός
M	E03.01	Διάθεση οικιακών/εγκαταστάσεων αναψυχής αποβλήτων	Εντός
M	ΧΟ	Απειλές και πιέσεις από το εξωτερικό του Κράτους Μέλους	Εκτός
M	M02.01	Μετατόπιση & διαφοροποίηση ενδιαιτήματος	Εντός και Εκτός
L	D03.02	Λωρίδες ναυσιπλοΐας	Εντός
L	G05	Άλλες ανθρώπινες παρεμβάσεις και διαταραχές	Εκτός
L	H01.03	Άλλες σημειακές πηγές ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων	Εντός
L	G02.08	Κατασκηνώσεις και τροχόσπιτα	Εντός
L	G05.11	Θάνατος ή τραυματισμός λόγω πρόσκρουσης	Εντός
L	H06.02	Φωτορύπανση	Εντός
L	H06.01	Θόρυβος, ηχορύπανση	Εντός
L	D01.03	Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων	Εντός
L	G05.05	Εντατική συντήρηση δημόσιων πάρκων / καθαρισμός παραλιών	Εντός

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2024-2033
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
L	H01.05	Διάχυτη ρύπανση των επιφανειακών υδάτων λόγω γεωργικών και δασοκομικών δραστηριοτήτων	Εντός και Εκτός
L	L08	Κατακλυρισμός (φυσικές διαδικασίες)	Εντός
L	M01.01	Μεταβολές στην θερμοκρασία (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας & ακραίων τιμών)	Εντός
L	G01.03	Μηχανοκίνητα οχήματα	Εκτός
L	E	Ανάπτυξη και λειτουργία συστημάτων μεταφορών	Εντός
L	I02	Προβληματικά ιθαγενή είδη	Εντός και Εκτός
L	G01.03.02	Μηχανοκίνητη οδήγηση εκτός δρόμου	Εκτός
L	H01	Ρύπανση επιφανειακών υδάτων (λιμναίων και χερσαίων, θαλάσσιων και υφάλμυρων)	Εντός
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-33.			

Με βάση την ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1:

- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Tursiops truncatus*, *Petromyzon marinus*, *Pinna nobilis*, *Epinephelus marginatus* υφίσταται τις εξής πιέσεις/απειλές: θαλάσσια ρύπανση η οποία προέρχεται από μεταφορικές δραστηριότητες σε έδαφος, νερό και αέρα, εναπόθεση και επεξεργασία αποβλήτων / απορριμμάτων από οικιακές / ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις, αθλητισμός, τουρισμός και δραστηριότητες αναψυχής, συγκομιδή θαλάσσιων αλιευμάτων και οστρακοειδών (επαγγελματική, ερασιτεχνική) που προκαλεί μείωση πληθυσμών ειδών/θηραμάτων και όχληση των ειδών, παράνομο κυνήγι/θανάτωση, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής, μεταβολές θερμοκρασίας (π.χ. άνοδος θερμοκρασίας & ακραίες τιμές) λόγω κλιματικής αλλαγής, άλλα εισβλητικά ξενικά είδη (εκτός των ειδών που αφορούν την ΕΕ), αλλαγή της θέσης, του μεγέθους και / ή της ποιότητας των ενδιαιτημάτων λόγω κλιματικής αλλαγής.
- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Tursiops truncatus* κινδυνεύουν από μεταφορικές δραστηριότητες ναυσιπλοΐας και οχηματογωγών.
- Τα είδη *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*, *Monachus monachus*, *Tursiops truncatus*, *Petromyzon marinus*, *Pinna nobilis* υφίσταται τις εξής πιέσεις/απειλές: τυχαία θανάτωση (λόγω δραστηριοτήτων αλιείας και κυνηγιού) και εισαγωγή και εξάπλωση ειδών (συμπεριλαμβανομένων των ΓΤΟ) στη θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια.

5.5.4 5^η ομάδα

5.5.4.1 ΖΕΠ GR3000020 Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR3000020, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-38 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR3000020 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
M	K.03.05	Ανταγωνισμός εξαιτίας της εισαγωγής ειδών	Εντός
L	D.03.03	Θαλάσσιες κατασκευές	Εκτός
L	F.02.02	Επαγγελματική ενεργητική αλιεία	Εντός
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-33.			

Σύμφωνα με την ΕΠΜ της 1ης ομάδας περιοχών - εργασία Β1 (Τσομπανίδης και συν, 2022), ως εξειδικευμένες πιέσεις/απειλές για τον θαλασσοκόρακα αναφέρονται οι εξής: κίνδυνος ατυχημάτων λόγω της αυξημένης κίνηση εμπορικών – παραθεριστικών - αλιευτικών σκαφών, θαλάσσια ρύπανση που προέρχεται από τις βιομηχανικές και οικιστικές ζώνες των ακτών της Αττικής και από τις οικιστικές και εμπορικές ζώνες των νησιών Σαλαμίνα, Αίγινα, Αγκίστρι, υπεραλίευση που επηρεάζει τη διαθεσιμότητα τροφής, παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία, αλλοίωση ενδιαιτήματος και όχληση στις νησίδες Πρασού και Λεδού, ιχθυοκαλλιέργειες κοντά στις νησίδες Πρασού και Λεδού και στις ΝΔ ακτές της Σαλαμίνας, το πεδίο βολής του Πολεμικού Ναυτικού στα Διαπόρια, η θήρευση αυγών από αρουραίους στις νησίδες και ο ανταγωνισμός με ασημόγλαρους στις νησίδες. Τέλος το είδος κινδυνεύει και από την κλιματική αλλαγή και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

6 Εφαρμογή σταδίου 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων

Στην παρούσα παράγραφο εξετάζεται η πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων ως συνέπεια των εξεταζόμενων σχεδίων που δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τους στόχους διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη που απαντώνται στις **περιοχές μελέτης** (GR1140009, GR2120008, GR2120006, GR2230004, GR2230009, GR2220007, GR2220004 και GR3000020). Η επίπτωση μπορεί να είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός τόπου ή εκτός τόπου, ή συνδυασμών με άλλα σχέδια ή έργα.

6.1 Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων

Όπως έχει προαναφερθεί, **εντός του συνόλου των εξεταζόμενων περιοχών του δικτύου NATURA 2000** πρόκειται να κατασκευαστούν νέες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, εναέριες και υποβρύχies, ως εξής:

- Εναέριες Γ.Μ. υπερυψηλής τάσης (400 kV) εντός των ΖΕΠ GR2120008 και GR2120006
- Εναέριες Γ.Μ. υψηλής τάσης (150 kV) και Υ/Σ εντός των ΖΕΠ GR1140009 και ΤΚΣ GR2230009.
- Υποβρύχια Γ.Μ. υπερυψηλής τάσης (400 kV) εντός της ΕΖΔ-ΤΚΣ GR2230004
- Υποβρύχies Γ.Μ. υψηλής τάσης (150 kV) εντός των ΤΚΣ GR2220007, ΕΖΔ GR2220004 και ΖΕΠ GR3000020

Οι επιπτώσεις που αναμένονται από τον προαναφερθέντα σχεδιασμό στο βιοτικό αντικείμενο των προστατευόμενων περιοχών σχετίζονται **τόσο με χερσαία όσο και με θαλάσσια οικοσυστήματα**.

Οι μόνιμες εγκαταστάσεις του υπό μελέτη σχεδίου περιλαμβάνουν τους **πυλώνες στο χερσαίο τμήμα** και τους **ποντισμένους αγωγούς στο υποθαλάσσιο**. Η έκταση που καταλαμβάνεται από πυλώνες είναι σημειακή και ιδιαίτερα μικρή. Στο υποθαλάσσιο τμήμα, η έκταση που καταλαμβάνεται από τα καλώδια είναι γραμμική και ιδιαίτερα μικρού πλάτους. Τα υποθαλάσσια έργα μπορεί να περιλαμβάνουν:

(α) Τάφρους. Οι τάφροι ξεκινούν από τα σημεία των ακτών από όπου θα γίνεται η εκκίνηση της πόντισης του καλωδίου και συνεχίζουν προς τη θάλασσα και προς την ξηρά προς το φρεάτιο προσαιγιάλωσης, όπου συνδέονται εν συνεχεία με το υπόγειο καλώδιο. Στο υποθαλάσσιο τμήμα, τα καλώδια θάβονται στο βυθό έως 0,5-1m περίπου, μέχρι το βάθος των 400m τουλάχιστον, όπου αυτό είναι εφικτό.

(β) Εναπόθεση επί του **θαλάσσιου υποστρώματος**

Στο θαλάσσιο περιβάλλον, αναλόγως και του τρόπου κατασκευής οι ενδεχόμενες επιπτώσεις αφορούν κυρίως τη φάση κατασκευής και σχετίζονται με τη διατάραξη του θαλάσσιου πυθμένα και κατ'επέκταση των βιοκοινοτήτων που φιλοξενεί, την προσωρινή αύξηση της θολερότητας των παράκτιων νερών και την πιθανή όχληση της θαλάσσιας ορνιθοπανίδας και των θηλαστικών από την ανθρώπινη παρουσία.

Στο χερσαίο περιβάλλον, οι κυριότερες επιπτώσεις σχετίζονται με την παρουσία των Γ.Μ., την όχληση των ειδών κατά τις κατασκευαστικές εργασίες και τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία κατά τη φάση λειτουργίας.

Παρακάτω ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των προαναφερθεισών επιπτώσεων:

1. **Απώλεια απόμων ορνιθοπανίδας** των ειδών που εντοπίζονται στις ΖΕΠ GR1140009, GR2120008, GR2120006 και GR3000020 λόγω δυνητικής πρόσκρουσης και ηλεκτροπληξίας αυτών στις Γ.Μ.

Τα πουλιά, ενδέχεται να συγκρούονται με τα διάφορα μέρη των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ισχύος και άλλες υπέργειες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι γενικά αποδεκτό ότι ο κίνδυνος που διατρέχουν τα πτηνά εξαρτάται από την τεχνική κατασκευή και τον λεπτομερή σχεδιασμό των εγκαταστάσεων ισχύος. Ειδικότερα, ο κίνδυνος ηλεκτροπληξίας είναι υψηλός στους «κακοσχεδιασμένους» στύλους μέσης τάσης («στύλοι-δολοφόνοι») (BirdLife International, 2007). Επιπλέον, το επίπεδο του κινδύνου πρόσκρουσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη γεωγραφική θέση του έργου και τα είδη που είναι παρόντα, καθώς και από τις καιρικές συνθήκες, την ορατότητα και το συγκεκριμένο σχεδιασμό των ίδιων των γραμμών μεταφοράς ισχύος (ιδίως σε περίπτωση ηλεκτροπληξίας). Τα είδη που έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής χαρακτηρίζονται από χαμηλούς αναπαραγωγικούς ρυθμούς και/ή είναι σπάνια ή βρίσκονται ήδη σε ευάλωτη κατάσταση διατήρησης (όπως οι αετοί, οι γύπες και οι πελαργοί) μπορούν να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στις συγκεκριμένες απειλές. Κάποιες ομάδες πουλιών είναι περισσότερο ευαίσθητες, στις συγκρούσεις με τα καλώδια. Τα μεγαλύτερα και ταχύτερα σε πτήσεις είδη έχουν μεγαλύτερη ευαισθησία σε συγκρούσεις με καλώδια. Τα χονδρότερα και εμφανή από μακριά δίκτυα εναερίων καλωδίων είναι τα λιγότερο επικίνδυνα για την ορνιθοπανίδα. Κατά συνέπεια η γραμμή επαφής όπου στο μεγαλύτερο μήκος της είναι αλυσοειδούς μορφής καθίσταται πιο εμφανής από απλά εναέρια καλώδια με πιθανές μικρότερες επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στον Πίνακα 6-1, **Error! Reference source not found.**, Πίνακα 6-3 και Πίνακα 6-4 καταγράφονται τα είδη ορνιθοπανίδας των ΖΕΠ GR1140009, GR2120008, GR2120006, GR3000020 αντίστοιχα τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής «Υποδομές μεταφοράς ενέργειας και νομοθεσία της ΕΕ για το φυσικό περιβάλλον» (2018/C 213/02) των ειδών που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ.

2. **Επιπτώσεις από εμπόδια:** Στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας, οι υποδομές μεταφοράς, παραλαβής και αποθήκευσης μεγάλου μεγέθους μπορούν να υποχρεώσουν τα είδη να παρακάμψουν ολοκληρωτικά μια περιοχή, τόσο κατά τις μεταναστευτικές τους κινήσεις όσο και κατά τις πτήσεις τους σε τοπικό επίπεδο, κατά τη διάρκεια των τακτικών κυνηγετικών τους δραστηριοτήτων. Το κατά πόσον αυτό αποτελεί πρόβλημα εξαρτάται από μια σειρά από παράγοντες, όπως είναι ή ύπαρξη και το μέγεθος του υποσταθμού, τα διαστήματα μεταξύ των ηλεκτρικών καλωδίων και η διαδρομή που ακολουθούν, ο βαθμός εκτόπισης των ειδών και η ικανότητά τους να ανακτούν την αυξημένη ενέργεια που αναλώνουν, όπως επίσης και η σύνδεση μεταξύ των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας, κουρνιάσματος και αναπαραγωγής.
3. **Όχληση / εκτοπισμός τμήματος ή και του συνόλου των ειδών** πανίδας των περιοχών NATURA 2000 κατά τη φάση κατασκευής.

Θαλάσσιο περιβάλλον

Κατά τη φάση κατασκευής **οι δραστηριότητες των μηχανημάτων και ο θόρυβος** από τα συνεργεία εγκατάστασης και επισκευής βλαβών (κατά τη λειτουργία) ενδέχεται να προκαλέσει την προσωρινή απομάκρυνση κάποιων ευαίσθητων ειδών όπως θαλασσοπούλια, φώκιες και δελφίνια. Επιπλέον άμεση

συνέπεια των εργασιών πόντισης είναι η όχληση ειδών όπως οι αστερίες, οι αχινοί και εκτοπισμός άλλων όπως είναι τα ψάρια και τα καρκινοειδή (αστακοί, κάβουρες).

Σημειώνεται πως η έκταση των επιπτώσεων αυτών εξαρτάται κάθε φορά από τον τεχνικό σχεδιασμό των καλωδίων, τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία πόντισής τους καθώς και από το ηλεκτρικό φορτίο που μεταφέρεται και οι επιπτώσεις τους θα πρέπει να εξεταστούν σε μεγαλύτερη ανάλυση κατά τη σύνταξη των σχετικών ΜΠΕ των έργων.

Χερσαίο περιβάλλον

Όταν η συγκεκριμένη επίπτωση λαμβάνει χώρα στις συνήθεις περιοχές αναπαραγωγής, τροφοληψίας ή ανάπαυσης των ειδών, καθώς και κατά μήκος των μεταναστευτικών τους οδών μπορεί να οδηγήσει σε εκτόπιση και αποκλεισμό τους και, κατά συνέπεια, σε απώλεια της χρήσης οικοτόπων. Τα είδη ενδέχεται να εκτοπιστούν λόγω, για παράδειγμα, της αυξημένης κυκλοφορίας, της παρουσίας ανθρώπων, όπως επίσης και λόγω θορύβου, σκόνης, ρύπανσης, τεχνητού φωτισμού ή δονήσεων που προκαλούνται κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών έργων. Η σοβαρότητα των επιπτώσεων εξαρτάται από την έκταση και τον βαθμό της όχλησης, την ευαισθησία των ειδών που πλήττονται, όπως επίσης και τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα άλλων κατάλληλων ενδιαιτημάτων στην κοντινή περιοχή. Στην περίπτωση σπάνιων και απειλούμενων ειδών, ακόμα και μικρές ή προσωρινές οχλήσεις μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη μακροπρόθεσμη επιβίωσή τους στην περιοχή. Για το λόγο αυτό τέτοια είδη πρέπει να εντοπίζονται και να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατασκευή και λειτουργία των έργων μεταφοράς.

4. **Απώλεια, υποβάθμιση ή κατακερματισμός οικοτόπων:** Η έκταση της απώλειας και της υποβάθμισης οικοτόπων εξαρτάται από το μέγεθος, την τοποθεσία και τη σχεδίαση εκάστοτε έργου καθώς και την ευαισθησία των οικοτόπων που ενδεχομένως να πλήττονται.

Θαλάσσιο περιβάλλον

Κατά τη φάση κατασκευής οι εργασίες εκσκαφών για τη δημιουργία τάφρων όπου θα τοποθετηθούν τα καλώδια των υποθαλάσσιων διασυνδέσεων δύναται να οδηγήσουν σε απώλεια ή κατακερματισμό τύπων οικοτόπων και ενδιαιτημάτων των ειδών ενδιαφέροντος. Ειδικότερα σε κάποια τμήματα της όδευσης των υποθαλάσσιων καλωδίων, σε σχετικά μικρά βάθη όπου προσεγγίζονται τα σημεία προσαιγιάλωσης, ενδέχεται να απαντώνται φανερόγαμα όπως είναι τα είδη *Posidonia oceanica* και *Cymodocea nodosa* τα οποία δύναται να σχηματίζουν λιβάδια με ιδιαίτερη οικολογική αξία. Επιπρόσθετα οι εργασίες πόντισης ενδέχεται να οδηγήσουν σε υποβάθμιση των θαλάσσιων ΤΟ λόγω της αύξησης της θολερότητας η οποία οφείλεται στη μετακίνηση και επαναιώρηση των ιζημάτων του πυθμένα και η οποία περιορίζεται χωρικά στην περιοχή της άμεσης γειτνίασης με το προς ταφή καλώδιο.

Σε κάθε περίπτωση, όπως έχει γίνει στα μέχρι σήμερα υλοποιηθέντα έργα, ο ΑΔΜΗΕ ως φορέας εκπονεί ειδικές βυθομετρικές και μορφολογικές αποτυπώσεις που υποδεικνύουν όλα εκείνα τα κρίσιμα βιοτικά στοιχεία του θαλάσσιου περιβάλλοντος που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την πόντιση και ταφή των καλωδίων, μεταξύ των οποίων και τα λιβάδια της Ποσειδωνίας.

Χερσαίο περιβάλλον

Παρά το γεγονός πως στο χερσαίο περιβάλλον δεν θίγονται ΤΟ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η χωροθέτηση Υ/Σ εντός σημαντικών ενδιαιτημάτων για την ορνιθοπανίδα (π.χ. αναπαραγωγής, τροφοληψίας), δύναται να οδηγήσει σε αφαίρεση ή κατακερματισμό τους.

Οι γραμμές μεταφοράς ισχύος, όταν δεν πληρούν τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές και δεν συντηρούνται σωστά, μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε καταστροφή ενδιαιτημάτων προκαλώντας μη ηθελημένες πυρκαγιές. Η σοβαρότητα της απώλειας εξαρτάται από τη σπανιότητα και την ευαισθησία των οικοτόπων που πλήττονται και/ή τη σημασία τους ως περιοχές τροφοληψίας, αναπαραγωγής ή χειμερίας νάρκης για τα είδη. Επίσης, ο ρόλος που ενδέχεται να έχουν ορισμένοι οικοτόποι ως σημαντικά μέρη διαδρόμου ή ως εφελκυστήρια για τη διασπορά και τη μετανάστευση, καθώς και για μετακινήσεις τοπικού χαρακτήρα μεταξύ π.χ. των τόπων τροφοληψίας και φωλεοποίησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

5. Φυσικές αλλαγές στο θαλάσσιο περιβάλλον

Στη φάση λειτουργίας, κατά τη διάρκεια μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας μία ορισμένη ποσότητα αυτής χάνεται με τη μορφή θερμότητας με αποτέλεσμα να αυξάνεται η επιφανειακή θερμοκρασία του καλωδίου και κατ' επέκταση του άμεσου περιβάλλοντος όπου έρχεται σε επαφή με αυτό. Παράγοντες που επηρεάζουν τη θερμοκρασία που εκπέμπεται περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά του καλωδίου (τύπος καλωδίου και ρυθμός μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας) καθώς και τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος (θερμική αγωγιμότητα, θερμική αντίσταση ιζήματος). Όσον αφορά το υπόστρωμα, είναι αποδεκτό ότι μία μόνιμα αυξημένη θερμοκρασία του μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στη φυσιολογία, στην αναπαραγωγή καθώς και στη θνησιμότητα διαφόρων βενθικών ειδών. Για παράδειγμα, εργαστηριακά πειράματα έδειξαν ότι κάποια είδη πολύχαιτων όπως το είδος *Marenzelleria viridis* έχουν την τάση να απομακρύνονται από περιοχές ιζήματος με αυξημένη θερμοκρασία, ενώ κάποια είδη καρκινοειδών όπως το *Corophium volutator* δεν επιδεικνύουν αντίστοιχη συμπεριφορά (Αργυρόπουλος και συνεργάτες ΟΕ²⁸). Επίσης η αύξηση της θερμοκρασίας του ιζήματος μπορεί να μεταβάλλει τις φυσικοχημικές ιδιότητες του τελευταίου και να αυξήσει τη μικροβιακή δραστηριότητα (Meißner et al., 2006).

Στην περίπτωση των υποβρύχιων καλωδίων, αν και υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση ανάλογα με τον τύπο του καλωδίου, η παρατηρούμενη αύξηση της θερμοκρασίας στο ίζημα γύρω από το καλώδιο είναι της τάξης λίγων °C. Μία μελέτη πεδίου που πραγματοποιήθηκε στο αιολικό πάρκο Nysted ισχύος 166 MW έδειξε ότι η άνοδος της θερμοκρασίας που παρατηρήθηκε λόγω της λειτουργίας του υποθαλάσσιου καλωδίου δεν υπερέβη τους 1,4°C σε απόσταση 20 cm πάνω από το θαμμένο καλώδιο (Meißner et al., 2006).

Επιπλέον η αύξηση της θολερότητας τοπικά όταν αυτή είναι μεγάλου μεγέθους, μπορεί να προκαλέσει ορισμένα προβλήματα στους πληθυσμούς των ψαριών, τα οποία σχετίζονται με δημιουργία ασφυκτικού περιβάλλοντος για τα αυγά (για τα είδη που εναποθέτουν τα αυγά τους εντός ή πάνω στο θαλάσσιο πυθμένα), την απόφραξη των βράγχων και μείωση της ικανότητας τροφοληψίας. Επίσης τα εναιωρούμενα

²⁸ ΦΑΚΕΛΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2020-2029 & 2021-2030, Δεκέμβριος 2020

ιζήματα δύνανται να επικαθήσουν στους φυτοβενθικούς οργανισμούς επηρεάζοντας ενητικά τη φωτοσυνθετική τους δραστηριότητα.

Λεπτομερέστερη ανάλυση μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη φάση εκπόνησης των ΜΠΕ των έργων, καθώς ο σχεδιασμός των έργων θα είναι ακριβέστερος.

6. Ηλεκτρομαγνητικά πεδία:

Θαλάσσιο περιβάλλον

Κατά τη φάση λειτουργίας, τα παραγόμενα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία των καλωδίων ενδέχεται να επηρεάσουν ορισμένα είδη ευαίσθητων ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών, αλλά αυτό μπορεί να επηρεάσει μόνο πολύ μικρή περιοχή της τάξης των λίγων μέτρων γύρω από τα καλώδια.

Η ταφή του καλωδίου σε βάθος περίπου 1 m από την επιφάνεια του πυθμένα σε συνδυασμό με τη χρήση μεγαλύτερου πάχους υλικών θωράκισης και υλικών με υψηλή αγωγιμότητα, μειώνει την ένταση των παραπάνω τιμών ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων που παράγονται (CMACS, 2003). Σημειώνεται ότι καθώς το θαλασσινό νερό έχει υψηλή αγωγιμότητα συγκριτικά με το ιζημα, το ηλεκτρικό πεδίο που δημιουργείται από καλώδιο που είναι τοποθετημένο στην επιφάνεια του πυθμένα είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό που δημιουργείται όταν βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια του πυθμένα. Η ένταση του μαγνητικού πεδίου ελαττώνεται όσο αυξάνεται η απόσταση από την πηγή που το δημιουργεί. Η μείωση αυτή δεν είναι ανάλογη προς την απόσταση, αλλά ακολουθεί εκθετικό νόμο (ταχύτερες μειώσεις πλησίον της πηγής και ασυμπτωτική εξασθένηση μέχρι το μηδενισμό).

Σχετικές μελέτες για την εκτίμηση της επίδρασης των ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων στα θαλάσσια είδη δεν έχουν δείξει σαφή ένδειξη διαταραχής των μεταναστευτικών διαδρομών ή της συμπεριφοράς τους. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο του έργου «NysTed Offshore Wind Farmaf Rpd sand», το φθινόπωρο του 2004 πραγματοποιήθηκαν έρευνες σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις στα ψάρια που προέρχονται από τα παραγόμενα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία των υποβρύχιων καλωδίων. Τα κύρια αποτελέσματα της μελέτης αυτής ήταν ότι η συνολική κατανομή διαφόρων ειδών, τα οποία αποτελούν δείκτες για τα μεταναστευτικά είδη (όπως πχ. τα χέλια), δεν άλλαξε, πέρα από το επίπεδο των φυσικών διακυμάνσεων, μετά την εγκατάσταση και εκκίνηση της λειτουργίας του καλωδίου.

Σημειώνεται ότι ο ΑΔΜΗΕ εφαρμόζει τους όρους της αδειοδοτούσας αρχής και των φορέων διαχείρισης στα ήδη υλοποιηθέντα έργα διασύνδεσης για τις περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.

Χερσαίο περιβάλλον

Τα μεταβαλλόμενα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία που προκαλούν τα έργα μεταφοράς ονομάζονται και πεδία εξαιρετικής χαμηλής συχνότητας (50Hz) με αποτέλεσμα να βρίσκονται στο φάσμα των μη ιονιζουσών ακτινοβολιών. Σε αντίθεση με τις ιονίζουσες ακτινοβολίες (ραδιενέργεια), οι μη ιονίζουσες μεταφέρουν σχετικά μικρή ενέργεια και δεν μπορούν να διασπάσουν χημικούς δεσμούς και να προκαλέσουν ιονισμό της ύλης. Έχουν διεξαχθεί πολλές έρευνες και υπάρχει μεγάλη διαφωνία σχετικά με το κατά πόσο η έκθεση στα ΗΜΠ επηρεάζει ή όχι το κυτταρικό, ενδοκρινικό, ανοσοποιητικό και αναπαραγωγικό σύστημα των σπονδυλωτών. Έρευνες με αντικείμενο τις συνέπειες των ΗΜΠ στα πτηνά δείχνουν ότι η έκθεσή τους σε αυτές σε γενικές γραμμές προκαλεί αλλαγές, αλλά όχι σταθερά σε όλες τις περιπτώσεις, στη συμπεριφορά, στην

αναπαραγωγική ικανότητα, στην αύξηση και ανάπτυξη, στη φυσιολογία και ενδοκρινολογία, καθώς και στα επίπεδα οξειδωτικού στρες (Fernie, 2000· Fernie and Reynolds, 2005).

Συμπερασματικά αναμένονται επιπτώσεις στο προστατευτέο αντικείμενο οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τους στόχους διατήρησης που έχουν τεθεί για αυτό. Η παραπάνω εκτίμηση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αναλυτικά στο πλαίσιο της ΜΕΟΑ που θα εκπονηθεί για κάθε επιμέρους έργο (Βλ. παράγραφο 7).

Σημειώνεται επίσης ότι οι επιπτώσεις, μπορεί να μην προκαλούνται από το έργο των ΓΜ αυτό καθαυτό, αλλά και από τα συνοδά έργα του, όπως για παράδειγμα η διάνοιξη δρόμων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης κατά την κατασκευή και τη συντήρηση του έργου. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ανάλογα με τη σοβαρότητα των δυνητικών επιπτώσεων, είναι δυνατή η λήψη μέτρων άμβλυνσης τα οποία θα εξαλείψουν, θα προλάβουν ή θα περιορίζουν σε αμελητέο επίπεδο τις δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις που παρουσιάστηκαν.

Τα μέτρα άμβλυνσης μπορεί να περιλαμβάνουν για παράδειγμα αλλαγές στο μέγεθος, την τοποθεσία, τη σχεδίαση και τη διαμόρφωση διαφόρων πτυχών των επιμέρους έργων ενεργειακής υποδομής. Ακόμα μπορεί να έχουν τη μορφή προσωρινών προσαρμογών στη διάρκεια των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας (π.χ. αποφυγή κατασκευαστικών εργασιών στη διάρκεια της περιόδου αναπαραγωγής). Αναλυτικότερη παρουσίαση των μέτρων γίνεται στην παρούσα μελέτη στο ακόλουθο κεφάλαιο.

Επιπρόσθετα, η επέκταση των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να προκαλέσει και ορισμένες θετικού χαρακτήρα επιπτώσεις για είδη της άγριας ορνιθοπανίδας:

1. Υπόστρωμα αναπαραγωγής, θέση φωλεοποίησης: Το γεγονός ότι τα πτηνά ενίοτε αναπαράγονται σε κατασκευές ηλεκτρικού ρεύματος οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ των οποίων η απουσία εναλλακτικών τόπων φωλεοποίησης όπως τα δένδρα και οι απότομοι βράχοι, οι κατασκευές ηλεκτρικού ρεύματος προσφέρουν στα πτηνά ένα σταθερό τόπο για να χτίσουν τη φωλιά τους με ασφάλεια μακριά από σαρκοφάγα θηλαστικά. Οι κατασκευές των δικτύων κοινής ωφέλειας μπορούν να αποτελέσουν υποστρώματα φωλεοποίησης σε ενδιαιτήματα που δεν διαθέτουν ιδιαίτερα φυσικά στοιχεία, και προσφέρουν ως ένα βαθμό προστασία διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό την επέκταση της εξάπλωσης ορισμένων ειδών ή αυξάνοντας την τοπική πυκνότητα ορισμένων από αυτών.
2. Θέση για κούρνιασμα και κυνήγι: Οι γύπες και οι πελαργοί πολλές φορές καταφεύγουν σε κατασκευές μεταφοράς ισχύος για κούρνιασμα καθώς εκεί είναι πιο προστατευμένοι από τις δριμυείς καιρικές συνθήκες και την θηρευτική πίεση που τους ασκείται στο έδαφος. Η παρουσία ηλεκτρικών στύλων σε ενδιαιτήματα της υπαίθρου είναι ευεργετική για ορισμένα αρπακτικά πτηνά καθώς τους παρέχει δεσπόζοντα σημεία επόπτευσης με οπτικό πεδίο στους τόπους κυνηγιού.
3. Διαχείριση ενδιαιτήματος: Οι γραμμές μεταφοράς μπορούν επίσης να παρέχουν μόνιμο ενδιαίτημα για τα είδη που χρειάζονται χαμηλή βλάστηση. Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στις ΗΠΑ διαπιστώθηκε ότι οι ανοικτοί διάδρομοι δουλείας διέλευσης κατά μήκος των γραμμών κοινής ωφέλειας προσφέρουν ενδιαίτημα σε είδη πτηνών τα οποία παρουσιάζουν μείωση στον πληθυσμό τους.

Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι για παράδειγμα στην Αγγλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η εγκατάσταση και η συντήρηση υποθαλάσσιων καλωδίων αναγνωρίζονται από την Κοινή Επιτροπή Προστασίας της Φύσης (Joint Nature Conservation Committee- JNCC) και την επιτροπή Natural England (και οι δύο αποτελούν επίσημους

συμβούλους της κυβέρνησης για θέματα σχετικά με το περιβάλλον) ως δραστηριότητες με ελάχιστες επιπτώσεις στο περιβάλλον και συμβατές ακόμα και με τους όρους προστασίας των προστατευόμενων θαλάσσιων ζωνών (Πηγή: Αργυρόπουλος και συνεργάτες ΟΕ²⁹))

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, προκύπτει το συμπέρασμα ότι η υλοποίηση των νέων διασυνδέσεων δεν θα επηρεάσει παρά προσωρινά την ποιότητα των θαλάσσιων υδάτων αυξάνοντας τοπικά και κατά λίγο τη θολερότητα τους κατά την κατασκευή της τάφρου των καλωδίων. Η μορφή του θαλάσσιου πυθμένα μετά την τοποθέτηση του καλωδίου θα επανέλθει αμέσως, ενώ η σύστασή του δεν θα επηρεαστεί. Η βιοποικιλότητα των θαλάσσιων λιβαδιών και η πυκνότητά τους εφόσον ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό της ακριβούς όδευσης του καλωδίου δεν αναμένεται να επηρεαστεί. Τέλος, οι θαλάσσιοι οργανισμοί, με βάση την παραπάνω ανάλυση δεν αναμένεται να υφίστανται σημαντικές επιπτώσεις τόσο κατά την πόντιση όσο και κατά τη λειτουργία των υποθαλάσσιων καλωδίων.

6.1.1 1^η ομάδα

6.1.1.1 ΖΕΠ GR1140009 Όρος Φαλακρό

Η εκτίμηση της απώλειας ατόμων ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1140009 στηρίζεται στην υπ' αριθμό 2018/C 213/02 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6-1 Είδη της ΖΕΠ GR1140009 (ΤΕΔ 2020) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας ³⁰	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης ³¹
1.	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιτός	I	III	II
2.	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	I	II-III	II
3.	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	-	III	II
4.	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	I	III	II
5.	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	I	III	III
6.	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαετός	I	III	II
7.	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	I	I-II	I-II
8.	<i>Falco cherrug</i>	Στεπογέρακο	I	II-III	II
9.	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	I	II-III	II
10.	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	I	III	II
11.	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	Γερακαετός	I	III	II

²⁹ ΦΑΚΕΛΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2020-2029 & 2021-2030, Δεκέμβριος 2020

³⁰ AEWA-CMS, 2011a

³¹ AEWA-CMS, 2011a

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας ³⁰	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης ³¹
12	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	I	III	II
13	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	IIB	I-II	II

Υπόμνημα: I=καταγεγραμμένες απώλειες, αλλά όχι εμφανής απειλή για τον πληθυσμό των πτηνών
II=μεγάλες απώλειες σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, αλλά χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στον συνολικό πληθυσμό του είδους
III=απώλειες οι οποίες αποτελούν μείζονα παράγοντα θνησιμότητας και απειλούν ένα είδος με αφανισμό, σε περιφερειακό επίπεδο ή σε ευρύτερη κλίμακα.

Επίσης όπως προαναφέρθηκε και στην ενότητα 6.1, κατά τη φάση κατασκευής της εξεταζόμενης γραμμής αναμένεται όχληση των ειδών της ορνιθοπανίδας ενώ κατά τη φάση λειτουργίας οι Γ/Μ δύναται να λειτουργήσουν ως εμπόδια για αυτά.

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής μελέτης συστήνεται η χωροθέτηση του Υ/Σ εκτός της ΖΕΠ.

6.1.2 3^η ομάδα

6.1.2.1 ΖΕΠ GR2120008 Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Η εκτίμηση της απώλειας ατόμων ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120008 στηρίζεται στην υπ' αριθμό 2018/C 213/02 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6-2 Είδη της ΖΕΠ GR2120008 (ΤΕΔ 2020) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας ³²	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης ³³
1.	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιτός	I	III	II
2.	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	I	II-III	II
3.	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα		III	II
4.	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	I	III	II
5.	<i>Circus gallicus</i>	Φιδαετός	I	III	II
6.	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	I	III	II
7.	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	I	III	II
8.	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	I	III	II
9.	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	I	II-III	II
10.	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	I	II-III	II
11.	<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	I	II-III	II
12.	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	I	III	II
13.	<i>Hieraetus fasciatus</i> (<i>Aquila fasciata</i>)	Σπιζαετός	I	III	II
14.	<i>Milvus migrans</i>	Τσίφτης	I	III	II
15.	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	I	III	II
16.	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	II B	I-II	II
17.	<i>Neophron percnopterus</i> ³⁴	Ασπροπάρης	I	III	II

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1.

Οι λοιπές επιπτώσεις για την ορνιθοπανίδα είναι οι ίδιες που αναφέρονται στην υποενότητα 6.1.1.1.

³² AEWA-CMS, 2011a

³³ AEWA-CMS, 2011a

³⁴ Παρά το γεγονός ότι το είδος δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΔ (2020), προτείνεται η προσθήκη του στην ΠΜ όπως τεκμηριώνεται σε προηγούμενες ενότητες.

6.1.2.2 ΖΕΠ GR2120006 Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και λίμνη Προντάνι

Η εκτίμηση της απώλειας ατόμων ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR2120006 στηρίζεται στην υπ' αριθμό 2018/C 213/02 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στον πίνακα που ακολουθεί οι προτεινόμενες προσθήκες ειδών σύμφωνα με την ΕΠΜ (Καϊμάκη και συν, 2021), φέρουν πράσινη υπογράμμιση.

Πίνακας 6-3 Είδη της ΖΕΠ GR2120006 (ΤΕΔ, 2020 & προτεινόμενες προσθήκες ΕΠΜ) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης
<i>Ardea purpurea</i>	Πορφυροτσικνιάς	I	II	II
<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς		II	II
<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα		III	II
<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	I	III	II
<i>Calidris pugnax</i>	Μαχητής	I	I	II-III
<i>Chlidonias niger</i>	Μαυρογλάρονο	I	I	I-II
<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκοπελαργός	I	III	III
<i>Ciconia nigra</i>	Μαυροπελαργός	I	III	III
<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαετός	I	III	II
<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	I	III	II
<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	I	III	II
<i>Cygnus olor</i>	(Κοινός) Κύκνος		I	II
<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	I	II-III	II
<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	I	II-III	II
<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	I	II-III	II
<i>Fulica atra</i>	(Κοινή) Φαλαρίδα	IIA, IIIB	0	II
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ροδοπελεκάνος	I	I	II-III
<i>Platalea leucorodia</i>	Χουλιαρομύτα	I	II	II
<i>Spatula querquedula</i>	(Ευρωπαϊκή) Σαρσέλα	IIA	I	II
<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	IIIB	I-II	II
<i>Vanellus vanellus</i>	(Ευρωπαϊκή) Καλημάνα	IIIB	I	II-III

Υπόμνημα: 0=απουσία καταγεγραμμένων, ή πολύ μικρή πιθανότητα, απωλειών.
Για λοιπές επεξηγήσεις βλ. υπόμνημα Πίνακας 6-1.

Οι λοιπές επιπτώσεις για την ορνιθοπανίδα είναι οι ίδιες που αναφέρονται στην υποενότητα 6.1.1.1.

6.1.2.3 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR2230004 Νήσοι Παξοί και Αντιπαξοί και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή

Κατά τη φάση πόντισης των Υ/Β καλωδίων αναμένεται **όχληση ή και εκτοπισμός** των ειδών που θα βρίσκονται στη διαδρομή του καλωδίου όπως αναφέρθηκε αναλυτικά στην ενότητα 6.1. Ωστόσο ο χαρακτήρας των εν λόγω επιπτώσεων αναμένεται βραχυπρόθεσμος, τοπικός και πλήρως αναστρέψιμος.

Επιπλέον, κατά την ίδια φάση ενδέχεται να **αφαιρεθεί περιορισμένη έκταση θαλάσσιων ΤΟ ή να λάβει χώρα ο κατακερματισμός και η υποβάθμισή τους σε μια ιδιαίτερα τοπική κλίμακα**. Στην υπό μελέτη ΕΖΔ – ΤΚΣ απαντώνται τρεις θαλάσσιοι ΤΟ, ο 1110 «Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους», ο 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonion oceanicae*)» και ο 1170 «Υφαλοι». Συστήνεται να προηγηθούν ειδικές βυθομετρικές και μορφολογικές αποτυπώσεις από την αναθέτουσα αρχή ώστε να διαπιστωθεί αν η κατανομή των προαναφερθέντων ΤΟ σχετίζεται με τις υπό μελέτη Υ/Β γραμμές. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάτι τέτοιο θα χρειαστεί να λάβουν χώρα οι απαραίτητες ενέργειες για να επιτευχθεί η μικρότερη δυνατή επίπτωση στους ΤΟ.

Λαμβάνοντας υπόψη την **μικρή αύξηση της θερμοκρασίας** που προκαλεί η παρουσία του Υ/Β καλωδίου και τον τοπικό χαρακτήρα της διασποράς της στο βυθό, εκτιμάται πως η αναμενόμενη επίδραση στους βενθικούς οργανισμούς είναι αμελητέα. Σε κάθε περίπτωση, η όποια αύξηση στη θερμοκρασία του ιζήματος αφορά αποστάσεις μερικών εκατοστών, στα όρια της τάφρου, άρα χωρίς καμία σημαντική επίπτωση στο βένθος και τη βιοκοινωνία του βυθού. Τουναντίον, έχει παρατηρηθεί ότι τα ίδια τα υποβρύχια καλώδια (αν δεν έχουν τοποθετηθεί σε σκάμμα) καθώς και τα σημεία εγκαθιςτισμού σε σκυρόδεμα, παρέχουν ένα στερεό υπόστρωμα για μία ποικιλία ειδών δημιουργώντας, σε βάθος χρόνου, έναν τεχνητό ύφαλο «reef effect», ο οποίος συχνά οδηγεί στην ενδιαίτηση ειδών χλωρίδας και πανίδας, που συνήθως αποτελεί θετική επίπτωση.

Επιπρόσθετα οι εργασίες που θα λάβουν χώρα στο βενθικό οικοσύστημα είναι περιορισμένες και δεν αναμένονται υψηλές συγκεντρώσεις αιωρούμενων στερεών (και συνεπώς **θολερότητας**), ενώ και οι σχετικά αυξημένες συγκεντρώσεις θα μειωθούν σημαντικά με την απόσταση από τη θέση εργασιών, ενώ θα εξαλειφθούν πλήρως, σχεδόν αμέσως μετά την παύση των εργασιών. Συνεπώς εκτιμάται πως δεν αναμένεται σημαντική διαταραχή των τοπικών βιοκοινωνιών από την εν λόγω επίπτωση. Επιπλέον, τα ψάρια έχουν τη δυνατότητα μετακίνησης ώστε να αποφύγουν τις προσωρινές υψηλότερες τιμές θολερότητας.

Κατά τη φάση λειτουργίας, τα παραγόμενα **ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία** των καλωδίων επιδρούν σε πολύ μικρή περιοχή της τάξης των λίγων μέτρων γύρω από αυτά. Λαμβάνοντας υπόψη πως η ένταση του προκαλούμενου ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου που δημιουργεί ένα υποθαλάσσιο καλώδιο μειώνεται με την απόσταση συμπεραίνεται πως η όποια επίπτωση δεν θα είναι σημαντική για το σύνολο της ΠΠ λόγω του ιδιαίτερα τοπικού της χαρακτήρα.

6.1.2.1 ΤΚΣ GR2230009 Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και ποταμός Φόνισσας (Κέρκυρα)

Το προστατευτέο αντικείμενο του ΤΚΣ το οποίο είναι η ιχθυοπανίδα, δεν αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά από το εξεταζόμενο σχέδιο.

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής μελέτης συστήνεται η χωροθέτηση του Υ/Σ εκτός της ΠΠ.

6.1.3 4^η ομάδα

6.1.3.1 ΤΚΣ GR2220007 Θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως όρμο Μούντα

Βλ. υποενότητα 6.1.2.3.

6.1.3.1 ΕΖΔ GR2220004 Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι έως Βλαχάτα (Κεφαλονιά) και όρμος Μούντα

Βλ. υποενότητα 6.1.2.3.

6.1.4 5^η ομάδα

6.1.4.1 ΖΕΠ GR3000020 Νησίδες Σαρωνικού κόλπου και θαλάσσια περιοχή

Η εκτίμηση της απώλειας ατόμων ορνιθοπανίδας της GR3000020 στηρίζεται στην υπ' αριθμό 2018/C 213/02 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το είδος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, ο θαλασσοκόρακας, που αποτελεί και το μοναδικό είδος ορνιθοπανίδας στη ΖΕΠ με βάση το ΤΕΔ του 2020, δεν αντιμετωπίζει σχετικούς κινδύνους. Ωστόσο το κερκινέζι το οποίο προτείνεται να προστεθεί στο προστατευτέο αντικείμενο της ΠΜ με βάση την ΕΠΜ (Τσομπανίδης και συν, 2022), είναι ευάλωτο σε τέτοιου είδους περιστατικά όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6-4 Είδη της ΖΕΠ GR3000020 (προτεινόμενη προσθήκη ΕΠΜ) που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης
<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κερκινέζι	I	II-III	II
Υπόμνημα: Βλ υπόμνημα Πίνακας 6-1.				

6.2 Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα

Σχετικά με τις πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις των Γ.Μ. στα πουλιά, έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για τη διεξαγωγή σχετικών αξιολογήσεων, η καθεμία με διαφορετικές παραδοχές και χωρίς γενική συναίνεση για μια συγκεκριμένη προσέγγιση. Κάποιες έρευνες προτείνουν την συνολική αξιολόγηση όλων των πιέσεων που σχετίζονται με τα πουλιά, ενώ άλλες λαμβάνουν υπόψη στην αξιολόγηση τους όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες με βάση διάφορα σενάρια σχεδιασμού.

Σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την προσέγγιση που ακολουθείται κάθε φορά, είναι προφανές ότι οι πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των υποδομών μεταφοράς ενέργειας και της βιοποικιλότητας είναι πολλές φορές δύσκολο να εξηγηθούν πλήρως με τις υφιστάμενες τεχνικές και εργαλεία παρακολούθησης και μοντελοποίησης. Παρ' όλα αυτά, είναι απαραίτητη η χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων μεθόδων για την αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων προκειμένου οι σχετικές λήψεις αποφάσεων να βασίζονται σε ρεαλιστικές εκτιμήσεις.

Προτείνεται κατά τη φάση εκπόνησης των ΜΕΟΑ που θα εκπονηθούν για κάθε επί μέρους έργο (βλ. παρ 7), να εξεταστούν συνεργιστικές επιπτώσεις κατ' ελάχιστον με τις ακόλουθες ομάδες έργων και δραστηριοτήτων:

1. Έργα μεταφοράς ενέργειας
2. Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
3. Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα (βλ. Σχήμα 9-4 - Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων»- https://herema.gr/wp-content/uploads/2023/10/ΣΜΠΕ_Εθνικό-Πρόγραμμα-ΥΑΠ_ΕΔΕΥΕΠ.pdf)
4. Έργα Παραγωγής Ενέργειας
5. Σιδηροδρομικά έργα με ηλεκτροκίνηση
6. Επίγεια Κέντρα Δορυφορικών Ζεύξεων
7. Πάρκα Κεραιών
8. Κέντρα εκπομπής
9. Αναμεταδότες τηλεόρασης ή ραδιοφώνου
10. Ραντάρ
11. Σταθμοί κινητής και ασύρματης σταθερής τηλεφωνίας

6.3 Μετριασμός επιπτώσεων

Σε επίπεδο μεμονωμένου έργου θα απαιτείται η εκπόνηση ΜΠΕ, η οποία θα πρέπει να προσδιορίζει συγκεκριμένες ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων του έργου, με βάση τις τοπικές συνθήκες, τις επιμέρους περιοχές χωροθέτησης των πυλώνων, τα συνοδά έργα, τις συνθήκες περιβάλλοντος και τα ειδικά χαρακτηριστικά κατασκευής και λειτουργίας του εκάστοτε έργου.

Για την επαρκή τεκμηρίωση της κατάστασης αναφοράς σε ότι αφορά στο προστατευτέο αντικείμενο της εκάστοτε εξεταζόμενης περιοχής, συμπεριλαμβανόμενων των επηρεαζόμενων τόπων Natura 2000, απαιτείται να εκπονούνται οι παρακάτω έρευνες:

- Οικολογική έρευνα για την παραγωγή επαρκών δεδομένων βάσης για την κατάσταση των χερσαίων και θαλάσσιων ειδών, στις εξεταζόμενες περιοχές, ώστε να μπορεί να γίνει έγκυρη Δέουσα Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων στην οικολογική ακεραιότητα των τόπων Natura 2000 που σχετίζονται με τα συγκεκριμένα είδη, καθώς και σχεδιασμός κατάλληλων μέτρων μετριασμού σε επίπεδο έργου. Στις έρευνες αυτές περιλαμβάνονται οπτικές καταγραφές πεδίου.
- Ειδικές θαλάσσιες βυθομετρικές και μορφολογικές αποτυπώσεις ώστε να αποτυπωθούν οι ΤΟ.
- Έρευνα πιθανών διαδρομών καλωδίων για προσδιορισμό οδεύσεων με τις μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σε οικοτόπους και είδη.
- Έρευνα για τις επιπτώσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων ώστε να προκύψουν κατάλληλες κατευθύνσεις μετριασμού ως προς την ασφάλεια για την βιοποικιλότητα.

Στα πιθανά μέτρα μετριασμού, τα οποία μπορεί να απαιτούνται σε επίπεδο έργου, συμπεριλαμβάνονται:

- Η χωροθέτηση των Υ/Σ Προσοτσάνης και Υ/Σ Σιδαρίου να λάβει χώρα εκτός της ΖΕΠ GR1140009 και του ΤΚΣ GR2230009 αντίστοιχα.
- Κατάλληλη διαβούλευση με εθνικούς και τοπικούς θεσμικούς και δημόσιους φορείς και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Απαίτηση κατάλληλου χρονικού προγραμματισμού έτσι ώστε τα επιμέρους έργα εντός της ίδιας γεωγραφικής περιοχής να μην αναπτύσσονται ταυτόχρονα, προκειμένου να μειωθούν οι πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις σε είδη, που σχετίζονται με την κατασκευή.
- Εποχικοί περιορισμοί σε συγκεκριμένες δραστηριότητες κατά την φάση κατασκευής και την φάση λειτουργίας του εκάστοτε έργου, με βάση τις ιδιαίτερες ευαισθησίες των ειδών που αποτελούν το προστατευτέο αντικείμενο σε επίπεδο έργου.
- Ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης βιο-ασφάλειας για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου της εισαγωγής ξενικών -εισβλητικών ειδών.
- Εκτίμηση των επιπτώσεων και προτάσεις μετριασμού σε ότι αφορά στον νυχτερινό φωτισμό των υποδομών κατά την φάση λειτουργίας τους, ακολουθώντας κατάλληλες διεθνείς καλές πρακτικές.

7 Σύνοψη

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων σε ΠΠ του εθνικού Δικτύου Natura 2000 από την υλοποίηση του σχεδίου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι **ενδέχεται να προκύψουν σημαντικές επιπτώσεις στις 8 Προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται εντός ζώνης επιρροής του σχεδίου.**

Ως εκ τούτου θα απαιτηθεί η διενέργεια Μελετών Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων (ΜΕΟΑ) για τις επί μέρους ΠΠ σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011 για έργα κατηγορίας Α'.

Οι μελέτες θα εκπονηθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011 και τις ειδικότερες προδιαγραφές του Παραρτήματος 3.2 της ΥΑ 170225/20-01-2014, όπως ισχύουν, οι οποίες αφορούν ΜΕΟΑ για έργα / δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντός ή πλησίον περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Οι ΜΕΟΑ που θα εκπονηθούν θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα προτεινόμενα μέτρα και κατευθύνσεις του κεφαλαίου 6.3 της παρούσας.

8 Βιβλιογραφία

Ελληνικές

Δημαλέξης Α. (2010). Προσδιορισμός συμβατών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα είδη χαρακτηρισμού των ΖΕΠ της ορνιθοπανίδας, Συμπληρωματικό παραδοτέο: Εθνικός κατάλογος ειδών χαρακτηρισμού ΖΕΠ, ΥΠΕΧΩΔΕ – Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Αθήνα

Λεγάκης Α., Μαραγκού Π., 2009. Το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Αθήνα, 528 σελ.

Σιδηρόπουλος Λ., Σαγιάκου Α., Ξηρουχάκης Σ., Δημαλέξης Α., 2019: Εγχειρίδιο μεθοδολογίας καταγραφής και παρακολούθησης πληθυσμών του Σπιζαετού (*Aquila fasciata*) σε Ελλάδα - Κύπρο, LIFE17 NAT/GR/000514 – LIFE Bonelli EastMed, 37 σελ.

ΥΠΕΝ, 2015: Εποπτεία και Αξιολόγηση της Κατάστασης Διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων στην Ελλάδα.

Ξενόγλωσσες

Fernie, K. J., Bird, D. M., & Petitclerc, D. (2000). Effects of electromagnetic fields on the reproductive success of American kestrels (*Falco sparverius*). *Physiological and Biochemical Zoology*, 73(1), 60–65. <https://doi.org/10.1086/316725>

Fernie, K. J., & Reynolds, S. J. (2005). The effects of electromagnetic fields from power lines on avian reproductive biology and physiology: a review. *Journal of Toxicology and Environmental Health, Part B*, 8(2), 127–140. <https://doi.org/10.1080/10937400590909022>

MATTHÄUS, W. (1995). Ecological effects and technical aspects of the sea cable Germany – Sweden. German Scientific Commission for Marine Research, working group: Sea Cable Germany – Sweden. 11 pp. Available <http://members.iinet.net.au/~emfacts/basslink/ecological.html>

Meißner K., Schabelon H. et al., Impacts of Submarine Cables on the Marine Environment: A Literature Review, Institute of Applied Ecology Ltd, Neu Broderstorf, Germany, 2006

Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed (18/11/2025)

Svensson, L., Mullarney, K., Zetterström, D., Grant, P.J. & Bonan, A. (2015) Τα πουλιά της Ελλάδας, της Κύπρου και της Ευρώπης: Οδηγός αναγνώρισης. Αθήνα: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. ISBN 978-960-6861-33-8.

Ιστοσελίδες

Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος

<https://redlist.necca.gov.gr/>

ΟΦΥΠΕΚΑ

<https://necca.gov.gr/>

9 Παραρτήματα

Παράρτημα Ι Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ/SDF)

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR1140009
SITENAME OROS FALAKRO

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR1140009

1.3 Site name

OROS FALAKRO

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2009-09	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	2010-03
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
24.107596152000042	41.254593103000005

2.2 Area [ha]: 2.3 Marine area [%]

24629.9	0.0
---------	-----

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

GR11	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη / Anatoliki Makedonia, Thraki
------	--

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
B	A402	Accipiter brevipes			c				P	DD	C	A	C	B
B	A402	Accipiter brevipes			r	2	4	p		G	C	A	C	B
B	A247	Alauda arvensis			p				C	DD	C	B	C	B
B	A878	Alectoris graeca all. others	Yes		p				P		C	A	C	B
B	A255	Anthus campestris			c				P	DD	C	B	C	B
B	A226	Apus apus			r				C	DD	C		C	B
B	A091	Aquila chrysaetos	Yes		p	2	2	p		G	C	B	C	B
B	A215	Bubo bubo			p	3	6	p		G	C	A	C	B
B	A087	Buteo buteo			p	10		p		M	C	A	C	B
B	A403	Buteo rufinus	Yes		r	2		p		M	C	A	C	B
B	A224	Caprimulgus europaeus			r				P	DD	C	A	C	B
B	A031	Ciconia ciconia	Yes		r	5	8	p		G	C	B	C	B
B	A080	Circus gallicus			r	5	8	p		G	C	A	C	B
B	A231	Coracias garrulus	Yes		r	8	14	p		G	B	B	B	C
B	A113	Coturnix coturnix			c				P	DD	C	B	C	B
B	A738	Delichon urbicum (urbica)			r				C	DD	C	B	C	B
B	A429	Dendrocopos syriacus			p				C	DD	C	B	C	B
B	A236	Dryocopus martius			p	5		p		M	C	A	C	B
B	A447	Emberiza caesia			c				P	DD	C	C	C	C
B	A379	Emberiza hortulana			c				P	DD	C	B	C	B
B	A511	Falco cherrug			c				V	DD	D	B		
B	A103	Falco peregrinus			p	2	4	p		G	C	B	C	B
B	A321	Ficedula albicollis			c				P	DD	C	B	C	B
B	A320	Ficedula parva			c				P	DD	C	B	C	B
B	A442	Ficedula semitorquata			r				R	DD	D	B		
B	A442	Ficedula semitorquata			c				P	DD	C	B	C	B
B	A078	Gyps fulvus	Yes		c	1	4	i		G	D			
B	A092	Hieraetus pennatus (Aquila pennata)	Yes		r	1	2	p		G	C	B	C	B
B	A439	Hippoboscus olivaceus			c				C	DD	C		C	C
B	A251	Hirundo rustica			r				C	DD	C	B	C	B

B	A338	Lanius collurio			c				P	DD	C	B	C	B
B	A339	Lanius minor			c				P	DD	C	B	C	B
B	A433	Lanius nubicus			c				R	DD	C	C	C	B
B	A433	Lanius nubicus			r				R	DD	C	C	C	B
B	A868	Leopiscus medius			p				P	DD	C	B	C	B
B	A246	Lullula arborea			r				C	DD	C	A	C	B
B	A242	Melanocorypha calandra	Yes		p				C	DD	C		C	B
B	A230	Merops apiaster			r				C	DD	C	A	C	B
B	A260	Motacilla flava			c				C	DD	C	B	C	B
B	A337	Oriolus oriolus			c				P	DD	C	B	C	B
B	A355	Passer hispaniolensis			r				C	DD	C	B	C	B
B	A072	Pernis apivorus			r	3	4	p		G	C	A	C	B
B	A346	Pyrrhocorax pyrrhocorax	Yes		p				R	DD	C	B	C	B
B	A210	Streptopelia turtur			r				C	DD	C	B	C	B
B	A228	Tachymarptis melba			r	50		p		M	C	B	C	B

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
B	A687	Columba palumbus palumbus						p						X
B	A687	Columba palumbus palumbus						p			X			
P	6948	Pontechium maculatum subsp. maculatum						P	X					

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N08	21.24
N11	2.05
N19	1.25
N16	36.32
N21	6.38
N17	2.6
N12	3.0
N23	0.67
N09	26.49
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

Mount Falakro is a high mountain, with dense forest coverage in the northern slopes, while scrubland and phrygana cover most of the southern part. Conifer, mixed and broad-leaved woodland can be found in the forested area, while many cliffs are present.

4.2 Quality and importance

Mount Falakro still supports a very good Rock Partridge (*Alectoris graeca*) population, while is also very important for birds of prey like the Long-legged Buzzard (*Buteo rufinus*), the Golden Eagle (*Aquila chrysaetos*) and the Booted Eagle (*Hieraetus pennatus*). The southern part of the SPA is ideal for species like the Roller (*Coracias garrulus*) and the Stone Curlew (*Burhinus oedipnemus*).

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	J01		i
H	A05.03		i
M	C03.03		b
M	B01		b
H	K03.04		i
H	A04		i
M	A04.03		i
M	F03.01		b
H	G02.02		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]
M	B01		b
M	B01		b

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

1)Handrinos, G. & Akriotis, T., (2004), Recapture of ringed birds (1985-2004), Hellenic Bird Ringing Centre, ISBN: 96088507032)Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος, Α. & Saravia, V, (2009), Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας3)Vasilakis, K., Panayotopoulou, M. & Tsakona, G. (1994), Important Areas for the Birds of Greece. An introduction to important biotopes of Greece, Hellenic Ornithological Society, ISBN: 9608559707 4)Vlachos Ch., Chatzinikos E., Kioussis D., Dimou P., Bontzorlos V., Dedousopoulou E., Braziotis S., Xenos A., Stefanou L. Birtsas P., Vlachaki D. and Kontos K. (version Coordinators) 2015. Updated version of the descriptive database of the Natura 2000 network of the Study 9 «Monitoring and Evaluation of Bird Species Conservation Status in Greece» Ministry of Environment, Energy and Climate Change, Athens, Partnership Consulting Firms" "F.FASOULAS-N.MANTZIOS" EU - RODOULA GEORGE KONSTANTINIDOU - "ATH.TZAKOPOULOS AND Co." EU ", Thessaloniki.5)NATURA 2000 Network descriptive & geographical database (2012). <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
IN06	69.93669925				

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR95	Potamou Nestou	*	3.23437059495
GR95	Xiropotamou - Petrousas	*	1.14552794109
GR99	Ethniko Parko Oroseiras Rodopis, Perioches Eidikis Diachirisis C3, C4	*	12.2248747589
GR92	Ethniko Parko Oroseiras Rodopis, Perifereiaki Ektasi	*	12.2248747589

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	FOREST DIRECTORATE OF DRAMA
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐	Yes
☐	No, but in preparation
☒	No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2120006
SITENAME ELI KALODIKI, MARGARITI, KARTERI KAI LIMNI PRONTANI

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR2120006

1.3 Site name

ELI KALODIKI, MARGARITI, KARTERI KAI LIMNI PRONTANI

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2001-10	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	2001-10
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
20.457866188000025	39.310580993000003

2.2 Area [ha]:	2.3 Marine area [%]
-----------------------	----------------------------

1798.3	0.0
--------	-----

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
B	A298	Acrocephalus arundinaceus			r	5		p	P	M	C	C	C	C
B	A229	Alcedo atthis			w	10	10	i	P	G	C	B	C	C
B	A054	Anas acuta			w	80	80	i	P	G	C	C	C	C
B	A053	Anas platyrhynchos			r	3	3	p	P	G	C	B	C	C
B	A053	Anas platyrhynchos			w	360	360	i	P	G	C	B	C	C
B	A028	Ardea cinerea			r	80	80	p	P	G	B	C	C	B
B	A028	Ardea cinerea			w	46	46	i	P	G	C	C	C	B
B	A024	Ardeola ralloides	Yes		c	4		i	P	G	C	C	C	C
B	A060	Aythya nyroca	Yes		r	1	1	p	P	G	B	C	C	B
B	A087	Buteo buteo			w	10		i	P	G	C	B	C	C
B	A403	Buteo rufinus	Yes		c	1		i	P	G	C	B	C	B
B	A861	Callidris pugnax			c	20		i	P	G	C	C	C	C
B	A080	Circus gallicus			r	2	2	p	P	G	C	B	C	B
B	A081	Circus aeruginosus	Yes		w	1	1	i	P	G	C	B	C	C
B	A082	Circus cyaneus			w	2	2	i	P	G	C	B	C	C
B	A858	Clanga pomarina	Yes	X										
B	A036	Cygnus olor			r	1	1	p	P	G	B	B	C	C
B	A036	Cygnus olor			w	4	4	i	P	G	C	B	C	C
B	A095	Falco naumanni	Yes		c				P	G	C	B	C	C
B	A097	Falco vespertinus			c				P	G	C	B	C	C
B	A125	Fulica atra			w	150	150	i	P	G	C	C	C	C
B	A125	Fulica atra			r	71	71	p	P	G	C	C	C	C
B	A131	Himantopus himantopus			c	25		p	P	G	C	B	C	C
B	A251	Hirundo rustica			c	1000		i	P	M	C	B	C	B
B	A341	Lanius senator			r	14		p	P	M	C	B	C	C
B	A023	Nycticorax nycticorax			c	2		i	P	G	C	C	C	C
B	A391	Phalacrocorax carbo sinensis			w	99	99	i	P	G	C	B	C	C
B	A032	Plegadis falcinellus	Yes		c	60	60	i	P	G	C	C	C	B
B	A856	Spatula querquedula	Yes		c	22		i	P	G	C	B	C	C
B	A210	Streptopelia turtur			r	1		p	P	M	C	B	C	C
B	A304	Sylvia cantillans			c				P	M	C	B	C	B

B	A142	Vanellus vanellus	Yes		w	19	19	i	P	G	C	C	C	C
---	------	-----------------------------------	-----	--	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site			Motivation						
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
B	A898	Accipiter nisus all others			6		i	P						X
B	A898	Accipiter nisus all others			6		i	P			X			
B	A898	Accipiter nisus all others			6		i	P					X	
B	A004	Tachybaptus ruficollis			54	54	p	P					X	
B	A004	Tachybaptus ruficollis			10	10	i	P			X			
B	A004	Tachybaptus ruficollis			54	54	p	P			X			
B	A004	Tachybaptus ruficollis			54	54	p	P						X
B	A004	Tachybaptus ruficollis			10	10	i	P						X
B	A004	Tachybaptus ruficollis			10	10	i	P					X	

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N07	13.0
N08	16.0
N10	16.0
N06	6.0
N23	30.0
N12	19.0
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

There are also Quercus frainetto dominated forests with the presence of Q. pubescens, Q. ceciflora and Q. cerris.

4.2 Quality and importance

This is an important site for breeding waterbirds. Species of concern include Aythya nyroca.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

Heath, M. F. and Evans, M. I., eds. 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation. 2: Southern Europe. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No. 8, p. 791.

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR95	21.95275				

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR95	Valtos Kalodikiou	*	21.9533867212
GR07	Perioches Prostrasias tis Fysis Stenon kai Ekvolon Acheronta kai Kalama kai Elous Kalodikiou kai Perifereiaki Zoni	*	39.5895309197

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	MANAGEMENT BODY OF STENA KAI EKVOLES POTAMON ACHERONTA KAI KALAMA
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐ Yes
☐ No, but in preparation
☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2120008

SITENAME ORI PARAMYTHIAS, STENA KALAMA KAI STENA ACHERONTA

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR2120008

1.3 Site name

ORI PARAMYTHIAS, STENA KALAMA KAI STENA ACHERONTA

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2002-10	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address: Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	2002-10
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude **Latitude**
20.60360960400004 39.38568904300007

2.2 Area [ha]: **2.3 Marine area [%]**

11710.29 0.0

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

GR21

Ἠπειρος / Ipeiros

Mediterranean (%)

[Back to top](#)

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

[illegible]

B	A269	Erithacus rubecula			r				C	G	C	A	C	A
B	A269	Erithacus rubecula			w				C	G	C	A	C	A
B	A098	Falco columbarius		X										
B	A095	Falco naumanni	Yes		c				R	G	D	B	C	C
B	A103	Falco peregrinus			p	4	5	p	C	G	C	A	C	A
B	A099	Falco subbuteo			r	2	4	p	R	G	D	B	C	B
B	A099	Falco subbuteo			c				C	G	C	A	C	B
B	A097	Falco vespertinus			c				R	G	D	C	C	C
B	A657	Fringilla coelebs all others			p				C	G	C	A	C	A
B	A078	Gyps fulvus	Yes		p	2	4	i	R	G	C	A	C	B
B	A707	Hieraetus fasciatus (Aquila fasciata)	Yes		p	1	2	i	V	G	C	A	C	B
B	A439	Hippolais olivetorum			r				V	G	D	C	C	C
B	A251	Hirundo rustica			r				C	G	C	B	C	B
B	A487	Iduna pallida s. str.			r				P	G	D	B	C	C
B	A233	Jynx torquilla			c				R	G	D	B	C	B
B	A338	Lanius collurio			c				P	G	D	B	C	B
B	A338	Lanius collurio			r				R	G	C	A	C	A
B	A341	Lanius senator			r				R	G	D	B	C	B
B	A868	Leopipicus medius			p				C	G	C	B	C	B
B	A246	Lullula arborea			w				C	G	C	A	C	A
B	A246	Lullula arborea			r				R	G	D	B	C	C
B	A271	Luscinia megarhynchos			r				C	G	C	A	C	A
B	A230	Merops apiaster			c				P	G	D	B	C	C
B	A073	Milvus migrans	Yes		c				V	G	D	C	C	C
B	A262	Motacilla alba			p				R	G	D	B	C	B
B	A261	Motacilla cinerea			r				C	G	C	B	C	B
B	A260	Motacilla flava			c				V	G	D	C	C	C
B	A278	Oenanthe hispanica			r				C	G	C	B	C	B
B	A277	Oenanthe oenanthe			r				C	G	C	B	C	B
B	A337	Oriolus oriolus			r				R	G	D	C	C	C
B	A337	Oriolus oriolus			c				C	G	C	B	C	B
B	A214	Otus scops			p				C	G	C	A	C	B
B	A355	Passer hispaniolensis			r				R	G	D	C	C	C
B	A072	Pernis apivorus			c				C	G	C	B	C	B
B	A072	Pernis apivorus			r	6	10	p	C	G	C	A	C	A
B	A249	Riparia riparia			c				R	G	D	C	C	C
B	A210	Streptopelia turtur			r				R	G	D	A	C	B
B	A304	Sylvia cantillans			r				C	G	C	A	C	A
B	A309	Sylvia communis			c				R	G	D	A	C	A
B	A309	Sylvia communis			r				R	G	D	A	C	B
B	A574	Sylvia curruca			c				R	G	D	A	C	A
B	A228	Tachymarptis melba			r				C	G	C	A	C	A
B	A232	Upupa epops			c				P	G	D	B	C	B
B	A232	Upupa epops			r				R	G	D	B	C	C

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles

- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
B	A899	Accipiter gentilis all others			3	4	p	C					X	
B	A899	Accipiter gentilis all others			3	4	p	C			X			
B	A899	Accipiter gentilis all others			3	4	p	C						X
B	A898	Accipiter nisus all others						C						X
B	A898	Accipiter nisus all others			4	7	p	R			X			
B	A898	Accipiter nisus all others						C					X	
B	A898	Accipiter nisus all others			4	7	p	R					X	
B	A898	Accipiter nisus all others			4	7	p	R						X
B	A898	Accipiter nisus all others						C			X			
B	A264	Cinclus cinclus						P					X	
B	A264	Cinclus cinclus						P			X			
B	A373	Coccothraustes coccothraustes						P					X	
B	A373	Coccothraustes coccothraustes						P			X			
B	A687	Columba palumbus palumbus						P						X
B	A687	Columba palumbus palumbus						P			X			
B	A350	Corvus corax						C			X			
B	A350	Corvus corax						C					X	
B	A240	Dendrocopos minor						P					X	
B	A240	Dendrocopos minor						P			X			
B	A866	Picus viridis s. str.						C					X	
B	A866	Picus viridis s. str.						C			X			
B	A266	Prunella modularis						R			X			
B	A266	Prunella modularis						R					X	
B	A250	Ptyonoprogne rupestris						C					X	

B	A250	Ptyonoprogne rupestris						C			X		
B	A345	Pyrrhonorax graculus	Yes		150	150	i	C				X	
B	A345	Pyrrhonorax graculus	Yes		150	150	i	C			X		
B	A306	Sylvia hortensis						C				X	
B	A306	Sylvia hortensis						C					X
B	A306	Sylvia hortensis						C			X		

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** **IV, V:** Annex Species (Habitats Directive), **A:** National Red List data; **B:** Endemics; **C:** International Conventions; **D:** other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N10	9.0
N08	67.0
N17	18.0
N18	2.0
N19	1.0
N23	2.0
N21	1.0
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

An inaccessible rugged mountain chain with high cliffs in the western part. The valleys of Kalama and Acheronta are included. At the northern part of the site there is the magnificent gorge of the Kalamas River, the slopes of which are densely covered with mixed broad-leaved deciduous and sclerophyllous vegetation with *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Ulmus campestris*, *Celtis australis*, *Colutea arborescens*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*, *Cotinus coggygia*, *Quercus pubescens*, *Q. frainetto*, *Q. ilex*, *Q. coccifera*, *Acer monspessulanum*, *Phillyrea media*, *Hedera helix*, *Clematis flammula*, *Cornus mas*, etc. The presence of *Olea europaea* and *Pistacia lentiscus* is noticeable along with the appearance of other characteristic species of the Thermo-Mediterranean vegetation belt in the deciduous zone of the Meso-Mediterranean vegetation belt. Within the site, occurs a riparian forest with *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *S. cinerea* and *Alnus glutinosa*. Stands of *Scirpus holoschoenus* and *Carex* sp. grow along the river near the water. The area Stena of the Acherontas River is located at the southern edge of the site, and consists of calcareous rocks where maquis vegetation with the dominant species of *Quercus coccifera*, *Phillyrea latifolia*, etc., is predominant. The arborescent and scrub vegetation participate in higher and lower cover percentages, respectively. The chasmophytic vegetation which is composed of ecologically and phytogeographically interesting taxa, grows on calcareous rocks of high inclinations in the gorge, thus giving special ecological value to the studied site. The well-structured riparian vegetation is composed of the following dominant species: *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, etc.

4.2 Quality and importance

The site is of great importance for raptors. The vegetation of the slopes of the Kalamas gorge is in very good ecological condition. The deciduous woodland comprises various tree species and the composition of the maquis vegetation is representative of the habitat types which occur at these altitudes.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]

C	C03.03		
---	--------	--	--

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

Heath, M. F. and Evans, M. I., eds. 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation. 2: Southern Europe. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No. 8, p. 791.

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR95	35.61485				

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR07	Perioches Prostrasias tis Fysis Stenon kai Ekvolon Acheronta kai Kalama kai Elous Kalodikou kai Perifereiaki Zoni	*	36.8174236358
GR95	Raveni-Malounio-Pente Ekklesies	*	10.8932446517
GR95	Paramythia-Petousi-Agia Kyriaki	*	14.1557567274
GR95	Tourla - Mougila - Vorilla Dimon Lourou kai Fanarion	*	10.5646323361

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	MANAGEMENT BODY OF STENA KAI EKVOLES POTAMON ACHERONTA KAI KALAMA
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐	Yes
☐	No, but in preparation
☒	No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2220004

SITENAME PARAKTIA THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS VLACHATA (KEFALONIA) KAI ORMOS MOUNTA

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR2220004

1.3 Site name

PARAKTIA THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS VLACHATA (KEFALONIA) KAI ORMOS MOUNTA

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
1995-04	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	1996-08
Date site confirmed as SCI:	2006-09
Date site designated as SAC:	2011-03
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
20.56007070000004	38.082174880000025

2.2 Area [ha]:

2.3 Marine area [%]

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR22	Ιόνια Νησιά / Ionian Islands
------	------------------------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

Marine

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
1110			141.6003349		P	B	C	B	C
1120	X		1707.797179		P	A	B	A	A
1170			294.4091395		P	A	B	C	C

- PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- Cover:** decimal values can be entered
- Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
R	1224	Caretta caretta	Yes		p	17	17	subadults	P	DD				
R	1224	Caretta caretta	Yes		r	11	43	bfemales	C	G	C	B	C	B
R	1227	Chelonia mydas			p				P	DD				
M	1366	Monachus monachus	Yes		p			i	P	M	C	C	C	C
F	1095	Petromyzon marinus			p				V	DD	A	C	B	C
M	1349	Tursiops truncatus			p				P	DD	D			

- Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information

- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
I		Balanophyllia europaea						P					X	
P		Caulerpa cylindracea						P						X
P		Cystoseira amentacea						P					X	
P		Cystoseira barbatula						P						X
P		Cystoseira compressa						P						X
P		Cystoseira crinita						P						X
P		Cystoseira foeniculacea						P						X
P		Cystoseira spinosa						P					X	
F	3021	Epinephelus marginatus	Yes					P			X			
F	3021	Epinephelus marginatus	Yes					P					X	
I	1027	Lithophaga lithophaga	Yes					P					X	
I	1027	Lithophaga lithophaga	Yes					P	X					
I		Ophidiaster ophidianus						P					X	
I		Paracentrotus lividus						P			X			
I		Paracentrotus lividus						P					X	
I		Percnon gibbesi						P						X
I	1028	Pinna nobilis						R					X	
I	1028	Pinna nobilis						R	X					
I	1028	Pinna nobilis						R			X			
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P					X	
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P		X				
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P			X			
I		Sphaerechinus granularis						P						X
F		Syngnathus abaster						P					X	
F		Syngnathus abaster						P			X			
P		Titanoderma trochanter						P					X	

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

Habitat class	% Cover
N05	0.04
N01	99.96
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

The proposed site covers the marine area from the entrance of Argostoli Gulf and expands towards the village of Lourdata, following the coastline and Mounda Bay to the south-east point of the island. The sea bed has a smooth inclination and the substrate is sandy with a small amount of limestone rock. On the limestone rocks distinctive zones of *Cytoseira crinata* and calcareous *Rhodophyceae* dominate. Additionally, large amounts of the *Rhodophyceae Laurencia papillosa* and the *Chlorophyceae Dasycladus vermicularis* cover a substantial portion of the hard substrate.

4.2 Quality and importance

Posidonia oceanica forms extensive meadows below 2 m depth. The meadows are very well developed with high density population and large individuals. Great quantities of *Posidonia oceanica* are washed ashore and cover constituting an appropriate substrate for the growth of halophytes on the shore and of algae in the sea. The marine phanerogama is represented in the area very well, contrary to other areas of the Mediterranean Sea where the species are under the threat of extinction. One vertebrate of the site's fauna, namely the fish *Syngnathus abaster*, is evaluated according to the criteria of section 3.3; with motivation C, as it is mentioned in the Bern Convention. Mounta is concerned as the most important shore of Kefallonia for the reproduction of the loggerhead turtle (*Caretta caretta*). Knowledge of *Petromyzon marinus* in this area is scant; the species may be a scarce transient in these marine waters (evidence is from only a single incidental catch)

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	G01.03		o
M	I01		b
L	H01.05		b
M	F05.04		b
L	M01.01		i
M	H03.01		b
M	M02.01		b
L	G01.03.02		o
H	M01.01		b
M	H03.03		i
L	G05		o
L	H06.01		i
M	E03.03		i
H	F03.02.05		i
L	H01		i
M	E03.01		i
L	G05.05		i
L	D01.03		i
L	L08		i
L	E		i
L	G02.08		i
M	F02		b
L	I02		b
H	F02.02.01		o
L	H06.02		i
M	G05.01		i
M	XE		o
M	G05.07		b
M	G05.02		b

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]

L	H01.03		i
L	G05.11		i
L	D03.02		i
M	H03.03		b
M	XO		o
M	F05.01		i
M	J03.01		b
M	F02.03.03		b

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,
T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR00	100.0				

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐ Yes ☐ No, but in preparation ☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2220007
SITENAME THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS ORMO MOUNTA

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR2220007

1.3 Site name

THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS ORMO MOUNTA
--

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2016-12	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	No data
Date site confirmed as SCI:	No data
Date site designated as SAC:	No data
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude 20.718676775000063
Latitude 38.04864954000004

2.2 Area [ha]: 2.3 Marine area [%]

9403.84 100.0

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR22	Ιόνια Νησιά / Ionia Nisia
------	---------------------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Marine (%)
Mediterranean

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
1110			6000.0		G	B	C	B	C
1120	X		2308.0		G	A	C	A	A
1170			923.0		G	A	C	C	C
8330					P	A	C	A	A

- **PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- **NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- **Cover:** decimal values can be entered
- **Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
R	1224	Caretta caretta			p			subadults	C	DD				
R	1224	Caretta caretta			r	22	85	bfemales		M	B	B	C	B
R	1227	Chelonia mydas			p			subadults	R	DD				
M	1366	Monachus monachus	Yes							D				

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

--	--	--

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
I		Balanophyllia europaea						P					X	
I		Ballanophyllia europaea						P					X	
I		Caryophyllia sp						P					X	
P		Caulerpa cylindracea						P						X
P		Cystoseira amentacea						P					X	
P		Cystoseira barbatula						P					X	
P		Cystoseira compressa						P					X	
P		Cystoseira crinita						P					X	
P		Cystoseira crinita						P					X	
P		Cystoseira foeniculacea						P					X	
P		Cystoseira sp.						C					X	
P		Cystoseira spinosa						P					X	
P		Cystoseira spp						P					X	
F		Epinephelus marginatus	Yes					P					X	
I	1027	Lithophaga lithophaga	Yes					P	X					
P		Lithophyllum sp.						C					X	
I		Ophidiaster ophidianus						P					X	
I		Paracentrotus lividus						P					X	
I		Percnon gibbesi						P						X
I	1028	Pinna nobilis						R	X					
I		Sargassum sp.						P					X	
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P		X				
F		Siganus luridus						P						X
F		Sparisoma cretense						P						X
I		Sphaerechinus granularis						P						X
F		Syngnathus abaster						P					X	
P		Titanoderma trochanter						P					X	

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
Total Habitat Cover	0

Other Site Characteristics

Marine reptiles: The site includes the coastal marine area (up to the 50m isobath) from the entrance of Argostoli Gulf until Mounta Bay to the south-easternmost point of the island. It also includes the beach and the dunes of Mounta beach. Marine habitats (subregion: PARAKTIA THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS ORMO MOUNTA): In 2015, the site was extended to include the marine area between Vlachata and Mounta bay, where numerous caves, shallow reefs and extensive Posidonia beds occur. The area was also extended 2nm off coast to comprise ecologically important and vulnerable rhodolith beds and coralligenous formations.

4.2 Quality and importance

The area contains beaches important for the reproduction of the loggerhead turtle (*Caretta caretta*), with Mounta beach being the most turtle-frequented. Marine habitats (subregion: PARAKTIA THALASSIA ZONI APO ARGOSTOLI EOS ORMO MOUNTA): Following *Posidonia oceanica*'s lower limit distribution (~36m depth), rhodolith beds (deep counterpart of Habitat Type 1110) predominate on the circalittoral sedimentary bottoms of this site. Very particular and extensive horizontal coralligenous formations ("coralligenous platforms") also occur at depths exceeding 35m. Caves and semi-submerged caves (Habitat Type 8330) exist along the rocky coasts between Lourdata and Mounta bay, several of which of breeding importance for the monk seal *Monachus monachus*. Soft rocks of Lourda bay are home to a very particular endolithic biodiversity.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
M	E03.03		i
L	E01.03		i
M	F05.04		b
M	F02.01		b
M	H03.03		b
L	H06.01		i
M	H03.03		i
M	F05.01		i
L	H06.02		i
M	J03.01		b
L	G01.03.02		i
M	G05.03		i
M	XO		o
M	H03.01		b
L	G02.08		i
L	G05.05		i
L	G05.11		i
M	XO		o
L	I02		b
M	G05.01		i
H	F02.02.01		o
L	E03.01		i
L	G01.03		i
H	M01.01		b
M	F02.03		b
M	G05.02		b
M	F02.03.03		b
M	XE		o
M	I01		b
L	H01.05		b
L	L08		i
M	G02.10		i
L	D01.03		i
L	M01.01		i
H	F03.02.05		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions
i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

[1] Antoniadou C, Chintiroglou Ch, 2005. Biodiversity of zoobenthic hard-substrate sublittoral communities in the Eastern Mediterranean (North Aegean Sea). Estuarine, Coastal and Shelf Science 62: 637–653.

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2230004
SITENAME NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI KAI EVRYTERI THALASSIA PERIOCHI

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR2230004

1.3 Site name

NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI KAI EVRYTERI THALASSIA PERIOCHI

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
1994-12	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address: Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	1996-08
Date site confirmed as SCI:	2006-09
Date site designated as SAC:	2011-03
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude Latitude
20.23774515200006 39.221614799000065

2.2 Area [ha]: 2.3 Marine area [%]

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR22	Ιόνια Νησιά / Ionian Islands
------	------------------------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

Marine

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
1110 			10385.0		G	A		A	A
1120 	X		3462.0		G	A		B	B
1170 			3462.0		G	A		B	A
1240 			64.95318488963248		G	A	C	A	B
2110 			0.346660982763		G	C	C	C	C
5210 			384.600535361202		G	A	C	A	B
5330 			1.383825929886		G	B	C	B	B
5420 			1.197158439104		G	B	C	B	B
8330 					G	A		A	A
9290 			14.178036318003999		G	A	C	A	B
9320 			150.54660239878		G	A	C	A	B
9540 			21.982997896299		G	B	C	B	B

- **PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- **NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- **Cover:** decimal values can be entered
- **Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
R	1224	Caretta caretta			r	12	12	bfemales		P	C	C	C	C
R	1224	Caretta caretta			p	8		subadults	C	DD				
R	1227	Chelonia mydas			p			subadults	R	DD				
M	1366	Monachus monachus	Yes		p			i	P	M	C	C	C	C

M	1349	Tursiops truncatus			p				P	D	D				
---	------	------------------------------------	--	--	---	--	--	--	---	---	---	--	--	--	--

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
I		Arca noae						P						X
M	2621	Balaenoptera physalus						P						X
I		Balanophyllia europaea						P					X	
I		Caryophyllia sp						P					X	
P		Caulerpa cylindracea						P						X
I	1008	Centrostephanus longispinus						P					X	
I	1008	Centrostephanus longispinus						P	X					
P		Cystoseira amentacea						P					X	
P		Cystoseira barbatula						P						X
P		Cystoseira compressa						P						X
P		Cystoseira corniculata						P						X
P		Cystoseira funkii						P					X	
P		Cystoseira spinosa						P					X	
P		Cystoseira spp						P					X	
M	1350	Delphinus delphis						P	X					
M	1350	Delphinus delphis						P			X			
M	1350	Delphinus delphis						P					X	
F	3021	Epinephelus marginatus	Yes					P			X			
F	3021	Epinephelus marginatus	Yes					P					X	
P		Halophila stipulacea						P						X
P		Hyoseris radiata						P						X
I		Leptopsammia pruvoti						P					X	
I	1027	Lithophaga lithophaga	Yes					P	X					
I	1027	Lithophaga lithophaga	Yes					P					X	
P		Lithophyllum tortuosum						P					X	
P		Melobesioideae						P						X
I		Ophidiaster ophidianus						P					X	
P		Orchis coriophora						P						X

I		Palinurus elephas						P					X	
I		Palinurus elephas						P					X	
I		Paracentrotus lividus						P			X			
I		Paracentrotus lividus						P					X	
I		Paracentrotus lividus						P					X	
I		Paracentrotus lividus						P			X			
I		Percnon gibbesi						P						X
I	1028	Pinna nobilis						P					X	
I	1028	Pinna nobilis						P	X					
I	1028	Pinna nobilis						P			X			
I		Pinna rudis						P					X	
I		Pinna rudis						P					X	
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P			X			
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P		X				
I	1090	Scyllarides latus	Yes					P					X	
F		Siganus luridus						P						X
F		Sparisoma cretense						P						X
M	2034	Stenella coeruleoalba						P						X
P		Titanoderma trochanter						P					X	
M	2035	Ziphius cavirostris						P						X

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N08	4.85
N17	0.23
N15	43.37
N22	0.38
N04	0.01
N05	0.45
N18	1.55
N23	2.45
N01	46.71
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

The site consists of a group of calcareous islands and islets which are characterized by rocky and eroded coasts, as well as of the surrounding sea area confined by the isobath of 50 m. The biggest islands of this group, Paxoi and Antipaxoi also show an interesting topography. Paxoi is the only island of this group which is permanently inhabited. The flora of the area consists of about 450 taxa. The majority of them, c. 65%, are typical mediterranean elements but 2 species, namely Centaurea paxorum and Limonium antipaxorum, are local endemics. The main natural vegetation type which dominates in the site seems to be evergreen shrubs or tree-like shrubs belonging to either Oleo-Ceratonion

(*Ceratonia siliqua*, *Olea europaea*, *Pistacia lentiscus*, *Calycotome villosa*, *Quercus coccifera* etc.) or *Quercion ilicis* (*Phyllirea media*, *Rhamnus alaternus*, *Pistacia terebinthus*, *Arbutus adrachne* etc). Clusters of Mediterranean conifers (*Juniperus phoenicea*, *Pinus halepensis* and *Cupressus sempervirens*) are not uncommon within both the above mentioned vegetation types. *Juniperus phoenicea* and *Pinus halepensis* seem to be localized in the northwestern and southeastern part (islet Magonisi) of Paxoi island respectively. In the rocky coasts, the vegetation zone is characterized by the presence of several plant species adapted to the corresponding conditions viz. *Crithmum maritimum*, *Silene sedoides*, *Reichardia picroides*, *Daucus carota*, *Brassica cretica*, *Limonium antipaxorum*, *Centaurea antipaxorum* etc. In the central part of Paxoi island, the degradation of the Oleo-Ceratonion and *Quercus ilicis*, due to the human activities of deforestation (fires, olive groves, vineyards, etc), is obvious and the secondary vegetation type of phrygana (*Coridothymion*) is observed. The site is a foraging area of marine turtles and hence it extends to the isobath of 50m. Marine habitats (subregion: NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI): In 2015, the site was extended 2nm off coast to comprise important and sensitive circalittoral and deep habitats. The total area now spans about 200km² of seabed surface, frequently exceeding depths of 200m. The western coasts of the islands are steep-sloping and rather exposed to wave action, while the eastern coasts are more sheltered and milder sloping. Several islets, reefs and shoals add to the geographic and topographic complexity of the site. Cetaceans (subregion: NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI KAI EVRYTERH THALASSIA ZONI APO NOTIA KERKYRA EOS AKROTIRIO AGIOS THOMAS (PREVEZA)): The site consists of a group of calcareous islands and islets which are characterized by rocky and eroded coasts and of all their surrounding territorial sea area, including the waters around south Corfu and off the neighboring west mainland coasts. The vast majority of the site's sea area consists of shallow (<200 m) waters inhabited by both coastal dolphin species: bottlenose dolphin (*Tursiops truncatus*) and common dolphin (*Delphinus delphis*). In the west part of the site, west of Paxoi-Antipaxoi Islands, the depth increases rapidly offering appropriate habitat for slope and pelagic cetacean species. The striped dolphin (*Stenella coeruleoalba*), the Cuvier's beaked whale (*Ziphius cavirostris*) and the fin whale (*Balaenoptera physalus*) inhabit or cross this area. The Risso's dolphin (*Grampus griseus*) is also likely to cross the area according to strandings of this species that have occurred in the wider zone. However, it has not been recorded so far. The biggest islands of this group, Paxoi and Antipaxoi also show an interesting topography. Paxoi is the only island of this group which is permanently inhabited. The flora of the area consists of about 450 taxa. The majority of them, c. 65%, are typical mediterranean elements but 2 species, namely *Centaurea paxorum* and *Limonium antipaxorum*, are local endemics. The main natural vegetation type which dominates in the site seems to be evergreen shrubs or tree-like shrubs belonging to either Oleo-Ceratonion (*Ceratonia siliqua*, *Olea europaea*, *Pistacia lentiscus*, *Calycotome villosa*, *Quercus coccifera* etc.) or *Quercion ilicis* (*Phyllirea media*, *Rhamnus alaternus*, *Pistacia terebinthus*, *Arbutus adrachne* etc). Clusters of Mediterranean conifers (*Juniperus phoenicea*, *Pinus halepensis* and *Cupressus sempervirens*) are not uncommon within both the above mentioned vegetation types. *Juniperus phoenicea* and *Pinus halepensis* seem to be localized in the northwestern and southeastern part (islet Magonisi) of Paxoi island respectively. In the rocky coasts, the vegetation zone is characterized by the presence of several plant species adapted to the corresponding conditions viz. *Crithmum maritimum*, *Silene sedoides*, *Reichardia picroides*, *Daucus carota*, *Brassica cretica*, *Limonium antipaxorum*, *Centaurea antipaxorum* etc. In the central part of Paxoi island, the degradation of the Oleo-Ceratonion and *Quercus ilicis*, due to the human activities of deforestation (fires, olive groves, vineyards, etc), is obvious and the secondary vegetation type of phrygana (*Coridothymion*) is observed.

4.2 Quality and importance

Maquis and phrygana occurring in the area are considered as representative types of the Mediterranean vegetation. The clusters of *Cupressus sempervirens* common throughout the main island are considered as remnants of a former *Cupressus* forest. Noteworthy is also the presence of two local endemic plant species within this site, *Centaurea paxorum* and *Limonium antipaxorum*, which, without doubt, should be included in the Red Data Book of Greek Plants. From the Other Important Species of Flora and Fauna in sections 3.3 the following taxa are included with motivation D, for the reasons mentioned below: *Orchis coriophora* because Orchidaceae are always attractive and interesting species. Although there is not enough quantitative data it is known that a very small seal colony occupies the steep rocky coasts of the two islands of the site, especially those of their western part. *T. truncatus* like the other Mediterranean dolphins is in decline, especially during the last decade, and according to the IUCN integrated studies are in urgent need of effective protection (Frantzis, pers. comm.). The islets of the area are also important for sea bird colonies. As deduced from the many sea turtle strandings (>75 *Caretta caretta* found injured or dead), the marine area from Parga to Cape Mytikas concentrates many turtles which apparently use this area for foraging. Further the beaches along this area are used for nesting by a population of *Caretta caretta*. Marine habitats (subregion: NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI): Extensive *Posidonia oceanica* beds (Habitat Type 1120) occur all along the coast at depths between 5-35m, presenting severe signs of degradation at places of frequent anchoring. Detritic and rhodolith beds (important deep subtypes for Habitat Type 1110) dominate the circalittoral sedimentary bottoms. Dense *Cystoseira* communities characterize the shallow rocky shores, but soft rocks of particular endolithic biodiversity are also present. Various facies of coralligenous assemblages (deep counterpart of Habitat Type 1170) occur along the steep rocky coasts and reefs at depths over ~30m. Horizontal coralligenous formations ("coralligenous platforms") also occur at depths over 35m. Caves and semi-submerged caves (Habitat Type 8330), several of which of breeding importance for the monk seal *Monachus monachus*, are common along the west coasts of Paxoi and Antipaxoi. Frequent and locally severe signs of mechanical impact (i.e. anchoring) have been detected on *Posidonia* beds around Gaios port and the highly frequented beaches of the east coasts of both Paxoi and Antipaxoi. Cetaceans (subregion: NISOI PAXOI KAI ANTIPAXOI KAI EVRYTERH THALASSIA ZONI APO NOTIA KERKYRA EOS AKROTIRIO AGIOS THOMAS (PREVEZA)): The fauna of this insular site is mainly evaluated by the occurrence of the monk seal (*Monachus monachus*) and the bottlenose Dolphin (*Tursiops truncatus*), both included in Annex II of the Directive 92/43/EEC and the IUCN "Endangered" common dolphin (*Delphinus delphis*) included in Annex IV of the Directive 92/43/EEC. The monk seal is a species of priority for this Directive, also mentioned in the Greek Red Data Book as an "Endangered" species. Although there is not enough quantitative data it is known that a very small seal colony occupies the steep rocky coasts of the two islands of the site, especially those of their western part. The presence of the common dolphin is of at least equal importance. The site represents one of the two last spots for the species in the entire Ionian and Adriatic Sea (the second being the inner Ionian Sea area), since it has declined to extinction from the waters of all other neighboring countries. A small number of resident individuals of the species still survive in the area, representing probably the remains of a severely declined (and supposedly formerly big) Adriatic-Ionian "population". (Bearzi et al. 2003, 2005, 2008). The Mediterranean population of common dolphins was classified as Endangered in the IUCN Red List of Threatened Animals in 2003. ACCOBAMS had listed the Mediterranean common dolphins as priority species since its first steps and presented a comprehensive Conservation Plan dedicated important part on the area of this Natura site in 2004. The entire Mediterranean

population of common dolphins was included in Appendix I and II of the Convention on the Conservation of Migratory Species (Bonn Convention - CMS) in 2005. The Scientific Committee of ACCOBAMS recommended immediate financial and institutional support to small-scale projects for common dolphin conservation also in 2005. The 3rd Meeting of the Parties to ACCOBAMS was “deeply concerned that despite the strong scientific evidence, strategic planning and multiple expressions of concern and recommendations, inter alia by the ACCOBAMS Scientific Committee and relevant ACCOBAMS Partners, insufficient action has been taken to ensure recovery of the common dolphin in the region” in 2007. The Parties were therefore urged to implement the conservation plan for common dolphins and introduce relevant activities into their national action plans. The Secretariat of ACCOBAMS was requested to convey the international concern for common dolphins to the environment and fisheries directorates of the European Commission, in particular for the inclusion of the common dolphin in Annex 2 to the Habitat Directive (Resolution 3.17). Finally, in 2009 thirteen supranational, Spanish, Italian, Croatian, Slovenian, Swiss and Greek organizations made an urgent call towards all relevant authorities, in order to stress out the need of conservation measures for one of the last strongholds of the endangered common dolphins in the Mediterranean Sea, which is the sea area of this Natura site in the inner Ionian Sea. The remaining non-bird vertebrate fauna, which can be considered as important, according to the criteria of section 3.3, consists of the striped dolphin (*Stenella coeruleoalba*), the Cuvier's beaked whale (*Ziphius cavirostris*), the fin whale (*Balaenoptera physalus*) and some reptile taxa. The striped dolphin and the fin whale are "Vulnerable" Mediterranean species according to IUCN (motivation A). All these taxa are protected by the Bern Convention, the cetacean species also being protected by the CITES Convention (motivation C). The agamid lizard *Agama stellio* and the colubrid snake *Elaphe longissima* are already evaluated by the CORINE-Biotopes Project (motivation D). Also, they are protected by Greek legislation (Presidential Decree 67/1981) receiving motivation D for this reason but there are additional reasons justifying the same motivation being given to some taxa. Maquis and phrygana occurring in the area are considered as representative types of the Mediterranean vegetation. The clusters of *Cupressus sempervirens* common throughout the main island are considered as remnants of a former *Cupressus* forest. Noteworthy is also the presence of two local endemic plant species within this site, *Centaurea paxorum* and *Limonium antipaxorum*, which, without doubt, should be included in the Red Data Book of Greek Plants. From the Other Important Species of Flora and Fauna in sections 3.3 the following taxa are included with motivation D, for the reasons mentioned below: a) *Hyoseris radiata* is an important species from biogeographical point of view as it shows a peculiar distribution in Greece (it is only known from the small islets of the Aegean area and the island of Crete). b) *Orchis coriophora* because Orchidaceae are always attractive and interesting species.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
H	XO		b
M	H03.01		b
M	F02		b
M	M02.01		b
H	G05.03		i
M	A04		i
M	XO		b
M	F03.01		i
L	G05.11		i
L	H01.08		b
L	E03.01		i
L	H01.03		i
M	I02		b
H	G05.02		b
L	F05.01		b
M	F02.01.02		b
M	G05.02		b
M	F05.04		b
L	H01		i
H	G01.04.03		i
H	F03.02.05		i
M	H03.03		b
L	G05.01		b
M	E03.01		i
L	F05.02		b
M	H03.03		i
M	E01.01		i
M	I01		b

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]

H	M01.01		b
M	F02.03.03		b
H	G05.07		b
H	F02.01		b
H	F02.02.01		o
M	J03.01		b
M	F02.03		b
M	J01		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

Bearzi G., Reeves R., Notarbartolo-Dil-Sciara G., Politi E., Canadas A., Frantzis A., Mussil B., 2003. Ecology, status and conservation of short-beaked common dolphins *Delphinus delphis* in the Mediterranean Sea. *Mammal Review*, 33(3): 224-252. Bearzi G, Politi E, Agazzi S, Bruno S, Costa M, Bonizzoni S., 2005. Occurrence and present status of coastal dolphins (*Delphinus delphis* and *Tursiops truncatus*) in the eastern Ionian Sea. *Aquat Conserv* 15:243-257. Bearzi G, Agazzi S, Gonzalvo J, Costa M, Bonizzoni S, Politi E, Piroddi C, Reeves RR., 2008. Overfishing and the disappearance of short-beaked common dolphins from western Greece. *Endangered Species Research* 5: 1-12. Frantzis A. 2009. Cetaceans in Greece: Present status of knowledge. Initiative for the Conservation of Cetaceans in Greece, Athens, Greece, 94 pp. EIONET 2014. Species assessment at EU biogeographical level, Mammals (range and distribution maps). Markoglou, E., Frantzis, A., Valavanis, V.D., Alexiadou P., Kalaitzidis, C., Cucknell, A.C., Giannoulaki, M. 2015. Habitat suitability maps of bottlenose dolphin in the Greek Seas. Πρακτικά 11ου Πανελληνίου Συμποσίου Ωκεανογραφίας & Αλιείας. Markoglou, E., Frantzis, A., Valavanis, V.D., Alexiadou P., Kalaitzidis, C., Cucknell, A.C., Giannoulaki, M. 2015. Habitat suitability of short-beaked common dolphin in the Aegean and Ionian Seas in relation to sardine presence. Πρακτικά 11ου Πανελληνίου Συμποσίου Ωκεανογραφίας & Αλιείας. Σπίνος Ε, Ράμφορ Α, Λαζαρίδου Ε, Καλλιανιώτης Α, 2013. Χαρτογράφηση πυθμένα στη θαλάσσια περιοχή του Κόλπου Λουρδάτων Κεφαλονιάς. 15ο ΠΣΙΔ, Θεσσαλονίκη, 10-13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2013.

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR00	100.0				

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	FOREST DIRECTORATE OF LASITHI
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐ Yes
☐ No, but in preparation
☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR2230009
SITENAME LIMNOTHALASSA ANTINIOTI KAI POTAMOS FONISSAS (KERKYRA)

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR2230009

1.3 Site name

LIMNOTHALASSA ANTINIOTI KAI POTAMOS FONISSAS (KERKYRA)
--

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2016-12	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	No data
Date site confirmed as SCI:	No data
Date site designated as SAC:	No data
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
19.722288801000047	39.76522074300004

2.2 Area [ha]:	2.3 Marine area [%]
-----------------------	----------------------------

80.73	0.0
-------	-----

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR22	Ιόνια Νησιά / Ionía Nisia
------	---------------------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
F	1152	Aphanius fasciatus			p				P	DD	C	C	A	C
F	5279	Pelagus thespoticus			p				C	DD	C	B	B	C
F	1992	Valencia letourneuxi	Yes		p				R	DD	C	C	A	A

- Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
Total Habitat Cover	0

4.2 Quality and importance

Small stream of continuous flow which is the only known area of distribution of rare Valencia letourneuxi in Corfu. Other regions, known from previous research, seem degraded and species was not found there in recent surveys (Kalogianni et al. 2006, Koutsikos et al. 2012). In this stream the endemic Directive Aphanius fasciatus and Pelagus thespoticus is also found.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]

L	J01		i
L	E03.01		i
M	A01		o
L	E03.02		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

Fric, J., Portolou, D., Manolopoulos, A. and T. Kastritis (2012). Important Areas for Seabirds in Greece. LIFE07 NAT/GR/000285 - Hellenic Ornithological Society (HOS / BirdLife Greece), Athens.

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	MANAGEMENT BODY OF KARPATHOS-SARIA
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐	Yes
☐	No, but in preparation
☒	No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR3000020
SITENAME ΝΗΣΙΔΕΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR3000020

1.3 Site name

ΝΗΣΙΔΕΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2016-12	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
23.35907761800007	37.81116430800006

2.2 Area [ha]:	2.3 Marine area [%]
12036.26	97.05

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code	Region Name
GR30	Αττική / Attiki

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

Marine (%)
Mediterranean

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
B	A392	Phalacrocorax aristotelis desmarestii			p	34	53	p		G	B	B	B	B

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
Total Habitat Cover	0

4.2 Quality and importance

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	F.02.02		i
M	K.03.05		i
L	D.03.03		o

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification, T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

[Back to top](#)

5.1 Designation types at national and regional level:

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

7. MAP OF THE SITES